

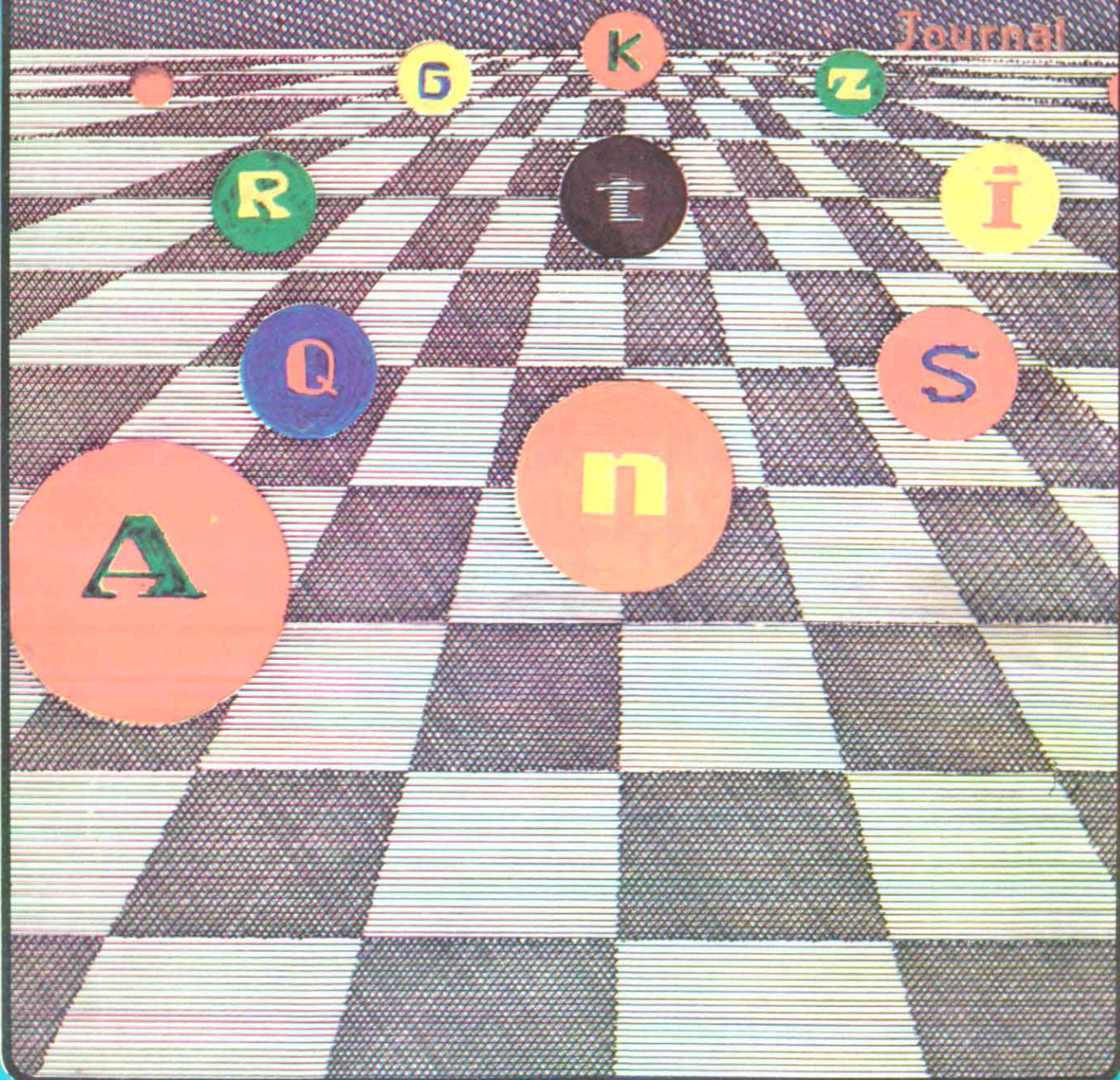
رشد آموزش زبان

شماره ۶۰۰ زمستان

سال نهم - تابستان و پاییز ۷۱ - شماره مسلسل ۲۲ و ۲۳

F L T

Journal

وزارت آموزش پرورش
سازمان پژوهش‌های زبان‌آموزی

رشد آموزش زبان

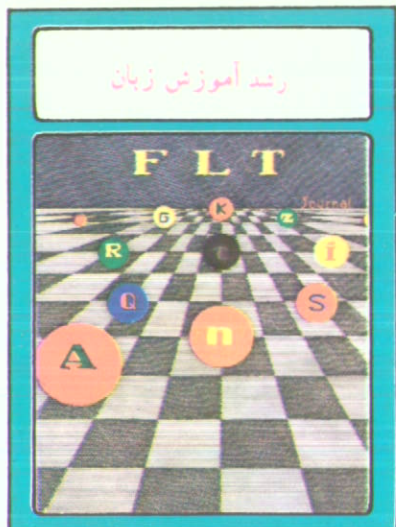
سال نهم - تابستان و پاییز ۷۱ - شماره مسلسل ۳۲ و ۳۳

نشریه گروه زبانهای خارجی دفتر برنامه‌ریزی و
تألیف کتب درسی، تلفن ۴ - ۸۳۹۲۶۱ داخلی (۴۱)

مجله رشد زبان هر سه ماه یک بار به منظور اعتلای دانش دبیران و دانشجویان
دانشگاهها و مراکز تربیت معلم و سایر دانش‌پژوهان در این رشته منتشر می‌شود.
جهت ارتقاء کیفی آن نظرات ارزنده خود را به صندوق پستی تهران ۲۶۳ - ۱۵۸۵۵
ارسال فرمائید

سر دبیر: دکتر سید اکبر میرحسینی
مدیر داخلی: شهلا زارعی نیستانک
مسئول هماهنگی و تولید: فتح‌الله فروغی

امور فنی و صفحه‌آرایی: خالد قهرمانی ده‌بگری
دستیار ناظر چاپ: محمد کشمیری

اجرای روی جلد: علی نجمی

۳	ضرورت بازنگری در شیوه‌های ارزشیابی
	دکتر پرویز بیرجندی
۴	درسی زبان انگلیسی در کنکور سراسری
	دکتر علالدین بازارگادی
۸	چند توصیه به دبیر زبان
	دکتر سید اکبر میرحسینی (فصل چهارم)
۱۴	فنون تدریس گرامر
	محمود آل ابراهیم
۲۱	کاربرد روانشناسی در آموزش زبان
	دیکته و شیوه‌های اجرایی آن در مدارس
	راهنمایی و دبیرستان
	سیماداد
	نکاتی چند درباره کاربرد روشهای متنوع در
۲۴	آموزش زبان فرانسه
	دکتر لوسی شهیدی
۲۹	آشناسی زبان آلمانی
	سوزان گویری
۳۴	سخنی درباره اصطلاحات زبان آلمانی
	محمد ظروفی
۳۸	اخبار گروههای زبان خارجی
	پاسخ به نامه‌ها
۴۲	محمدرضا عنائی سراب
	کارشناس دفتر برنامه‌ریزی
۴۳	معرفی کتاب
O & A	47
The Effect of Transfer on the Acquisition of Idioms	49
in a Foreign Language	
A Sample Lesson: Evaluation on Right Path to English	57
Book 1, Lesson 5	Hossian Vossoughi

- * آرا و نظریات ابراز شده در مقالات، صرفاً متعلق به نویسنده یا نویسندگان محترم آنهاست و چاپ آن در این مجله لزوماً به معنی تأیید همه دیدگاهها از سوی مجله نیست.
- * هیئت تحریریه مجله در قبول یا رد مطالب و تلخیص و ویرایش متن مقالات مجاز می‌باشد.
- * مقالات ارسالی مسترد نمی‌شود.
- * نقل مطالب بدون ذکر مأخذ مجاز نیست.
- * مقاله ترجمه شده با نسخه‌ای از متن اصلی همراه باشد.
- * اطلاعات کتابشناسی در انتها به ترتیب حروف الفبا و با ذکر نام خانوادگی و نام مؤلف، منبع، محل نشر، ناشر و تاریخ نشر به تفکیک فارسی و انگلیسی تنظیم شود.
- * اسامی افراد در صورت نیاز در متن و در داخل پرانتز به زبان اصلی نوشته شوند.
- * مقالات قبلاً در جای دیگری چاپ نشده باشند.

ضرورت بازنگری در شیوه‌های ارزشیابی درس زبان انگلیسی در کنکور سراسری

پرویز بیرجندی

دانشگاه علامه طباطبائی

کمبود امکانات و وجود مشکلات عدیده تلاش مسئولین محترم سازمان سنجش آنگونه که باید نتوانسته است در دگرگون کردن روشهای سنتی یادگیری و آموزش مؤثر واقع شود. البته باید اذعان کرد که انتظار چنین امری از سازمان سنجش ظاهرأ خیلی قابل توجیه بنظر نمی‌رسد. ایجاد تحول در شیوه‌های آموزشی و هماهنگ کردن آنها با یافته‌های دنیای امروز در محدوده وظائف وزارت آموزش و پرورش می‌باشد. اما مگر هدف از برگزاری کنکور انتخاب بهترین و آماده‌ترین داوطلبان برای تحصیل در دانشگاه نیست؟ اگر محتوی کنکور را با دقت بررسی کنیم در خواهیم یافت که حداقل بخشی از سؤالات در بعضی از موضوعات درسی صرفاً داوطلبان را به سوی نوعی فراگیری سطحی و طوطی‌وار سوق می‌دهد. در این بحث اجمالی هدف آن نیست که در مورد کلیه موضوعات درسی کنکور صحبت شود. اما بجهت مسئولیتی که در امر برنامه‌ریزی آموزش زبان دارم همیشه برای باور بوده‌ام که محتوی سؤالات کنکور در بخش زبان می‌تواند تا حد زیادی آموزش این موضوع درسی را در کشور متحول سازد. هر چند خودم یکی از مؤلفین کتب درسی راهنمایی و دبیرستان هستم اما باید گفت که کتاب به تنهایی نمی‌تواند نقش خیلی مؤثری در بالا بردن کیفیت آموزش زبان ایفاء نماید. عوامل متعدد دیگری در بالا بردن کیفیت و شیوه‌های آموزش و یادگیری دخالت دارند که از آن جمله می‌توان از ارزشیابی (Testing) نام برد. محتوی کنکور در چند سال اخیر دیران زبان را به سوی نوعی آموزش زبان کلیشه‌ای و بی‌محتوی سوق داده است. که

سنجش و ارزشیابی و نهایتاً تصمیم‌گیری در موارد مختلف در یک نظام آموزشی و یا دیگر جنبه‌های زندگی اجتماعی و انتقادی از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. بدون شک تصمیم‌گیری در هر موردی باید مبتنی بر اطلاعات صحیح و معتبر باشد. اطلاعات صحیح و معتبر را هم نمی‌توان به آسانی بدست آورد. باید توجه داشت که گردآوری اطلاعات با اهداف مورد نظر ارتباط داشته و ماهیت اهداف می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در شیوه گردآوری اطلاعات، محتوی و کیفیت آنها و نیز روند تجزیه و تحلیل داده‌ها ایفاء نماید.

بدون شک همه دست‌اندرکاران و متخصصان به این نکته بسیار مهم واقفند. که ارزشیابی (testing) بر روی روند آموزش و یادگیری تأثیر بسیار زیادی دارد. این تأثیر می‌تواند سازنده و یا تخریب‌کننده باشد. هر آزمونی که از اهمیت زیادی برخوردار باشد می‌تواند به شدت روند آموزش و شیوه‌های یادگیری را تحت تأثیر قرار دهد. حال می‌توان گفت که اگر محتوی و شیوه‌های ارزشیابی با اهداف مورد نظر در نظام آموزشی مغایرت داشته باشند، یک آزمون می‌تواند نقش تخریبی ایفاء کرده و زبانهای زیادی به آموزش و شیوه‌های یادگیری وارد کند. همه بر این باور هستند که کنکور یکی از آزمونهای بسیار مهم و سرنوشت‌ساز در نظام آموزشی ما است. این آزمون با اهمیت ویژه‌ای که همه برای آن قائل هستند می‌تواند نقش بسیار ارزشمندی در متحول کردن شیوه‌های آموزش و یادگیری در کشور ایجاد کند. اما متأسفانه بدلایل بسیار، از جمله تعداد غیر قابل تصور داوطلبان کنکور،

هیچگونه کاربرد عملی نداشته و در حقیقت هیچگونه تغییر رفتاری خاصی را در زبان آموز ایجاد نمی‌کند. زبان آموز با فراگیری تعدادی فرمول و قواعد دستوری می‌تواند بخش مهمی از سوالات را پاسخ داده و درصد قابل توجهی را کسب کند. اگر پس از مدتی از همین گروه داوطلبان مجدداً از همان مطالب زبانی امتحان بعمل آید. با احتمال بسیار زیاد هیچگونه روانی در نمرات یا درصدهای کسب شده مشاهده نخواهد شد. تجربه سالها تدریس در دانشگاه صحت این مدعا می‌باشد. زیرا گروه کثیری از دانشجویان پذیرفته شده در دانشگاه و از جمله کسانی که نمرات قابل قبولی در زبان کسب کرده‌اند آمادگی لازم را برای دروس زبان ۱ و ۲ نداشتند و نیازمند کلاسهای جبرانی یا پیش دانشگاهی می‌باشند. بنظر اکثر متخصصین آموزش زبان، بها دادن بیش از حد به دستور زبان (گرامر) و نهایتاً سوق دادن دانش‌آموزان به سوی نوعی فراگیری طوطی‌واری و سطحی موجب این امر گردیده است.

به طور قطع و یقین همه به اهمیت دانستن زبان در سطح دانشگاه واقف هستند. در اکثر رشته‌ها، بویژه رشته‌های فنی و مهندسی، مراجع و حتی منابع درسی به زبان خارجی می‌باشد. دانشجوی باید بتواند از اینگونه منابع و مراجع بهره کافی ببرد. در حقیقت آنچه مورد نظر گروههای آموزشی دانشگاهها می‌باشد اینست که دانشجوی توانائی خواندن و درک مطالب را به زبان بیگانه داشته باشد. اما آیا سوالات کنکور سراسری با چنین نیاز و هدفی هماهنگی دارد؟ یک بررسی سریع نشان خواهد داد که حدود ۶۰ درصد سوالات کنکور سال ۷۲ - ۷۱ شامل نکات دستوری و آنهم در قالب جملاتی کم محتوی و یا بافت‌های زبانی ساختگی ارائه شده است.

اگر منصفانه بپذیریم که هدف مورد نظر دانشگاهها در بسیاری از رشته‌های درسی دانستن دانشجویانی است که توانائی لازم را در خواندن و درک مطالب به زبان بیگانه دارا باشند، می‌توان نتیجه گرفت که سوالات کنکور ابدأ با این هدف و نیازها هماهنگی نداشته و حتی اثرات منفی آن بر روی شیوه‌های آموزش زبان در دوره‌های پیش دانشگاهی و شیوه‌های یادگیری دانش‌آموزان خود جای بحث و تأمل بسیار دارد.

لذا برای ایجاد هماهنگی و ساختن یک پل ارتباطی مستحکم بین آموزش زبان در مدرسه و دانشگاه پیشنهاد می‌شود که تأکید سوالات کنکور بطور جدی بر روی درک مطلب بوده و از گنجاندن سوالات دستوری (گرامر) در آینده خودداری بعمل آید. دستور زبان تنها یک وسیله پیش نیست و نباید انتظار داشت که داشتن وسیله خواهد توانست ما را به اهدافی که در بالا ذکر شد برساند.

چند توصیه به دبیر زبان

این مختصر را کسی یا شما در میان می‌نهد، که سالیان دراز از عمر خویش را در آموزگاری و دبیری و استادی گذرانده و سالها عهده‌دار تربیت دبیر در دانشگاه تهران و دانشسرای عالی بوده و برای او کلاس درس، در هر سطح از دانش، مقدس بوده است.

شما که اکنون مراحل استفاضه رسمی را با تلاشی مستمر و مداوم خود پشت سر گذارده و وارد مرحله افاضه رسمی و استفاضه داوطلبانه شده‌اید از امروز که رسماً وظیفه دبیری به شما محول می‌شود، مواجه با انواع مسائلی می‌شوید که شاید در گذشته توجه شما را در حد کافی جلب نکرده و در نتیجه احتمالاً در همان وهله اول دچار یک نوع سردرگمی می‌شوید.

شخصی می‌گفت: «معلمی کار بسیار آسانی است، زیرا کار معلم تنها سؤال کردن است و پس؛ و اگر مواجه با شاگردی تیزهوش و کنجکاو شد، کافی است مطلب را ماستمالی کند؛ و شاگرد جسور را با تندخویی و تهدید، در مورد نمره و امتحان، سر جای خود بنشانند و از همه زهر چشم بگیرد.»

- ۳ - خود را چگونه و تا چه حد، شایسته و آماده برای انجام این وظیفه در حد شایستگی کرده‌اید؟
- ۴ - انتظارات شما از این محیط تازه چیست؟
- ۵ - واکنش شما در مقابل مشکلاتی که با آن مواجه می‌شوید، چه خواهد بود؟

انتظارات متقابل

- این انتظارات مربوط به چهار گروه می‌شود:
- الف - شما از شاگردان انتظار دارید که:
- ۱ - آنان شاگردانی ساعی، جدی، وظیفه‌شناس، وقت‌شناس و منظم باشند.
 - ۲ - نسبت به شما رعایت احترام را بکنند و حرف‌شنوی منطقی داشته باشند.
 - ۳ - عضوی مفید و همکار در کلاس باشند.
 - ۴ - باعث افتخار شما و اولیاء مدرسه و اولیاء خویش باشند.
- ب - شاگرد نیز انتظار دارد تا:
- ۱ - دبیری مسلط به رشته خود و رشته‌های پیوسته و بطور کلی فردی فاضل باشید.
 - ۲ - در کلاس‌داری صاحب قدرت و تصمیم و اجرای بدون تبعیض مقررات باشید.
 - ۳ - از لحاظ اخلاقی، صبور، ملایم، خوش خلق و شادی‌آفرین باشید.
 - ۴ - الهام‌بخش تلاش و پیشرفت و ابتکار شاگردان شوید.
- ج - انتظار شما از اولیاء مدرسه:
- ۱ - که برای فعالیت و نقش شما ارزش قائل شوند و شما را عضو مفیدی در کادر خود بدانند.
 - ۲ - مشکلاتی را، که در راه انجام وظیفه شما وجود دارد، برطرف سازند و به نظرات شما توجه کنند.
 - ۳ - مورد تبعیض و بی‌مهری قرار نگیرید.
 - د - انتظار اولیاء مدرسه از شما:
- ۱ - که حالت طفیان‌و جدائی از روش کلی آموزشگاه، نداشته باشید.
 - ۲ - مشکلی از لحاظ کلاس‌داری و برخورد با شاگردان، با معلمین دیگر به وجود نیاورید.
 - ۳ - معلمی نمونه، از لحاظ نوع کار و تنوع فعالیت و نتایج مطلوب باشید.
 - ه - انتظار شما از معلمین هم‌رشته و غیر هم‌رشته:
 - ۱ - راهنمایی و همکاری آنان با شما در جهت هموار شدن راه

بدون شک اکثر دبیران زبان ایران با نام و آمار علمی آقای دکتر علاء‌الدین بازارگادی آشنایی دارند. استاد چندین دهه را در خدمت آموزش و پرورش کشور و تربیت دبیر سبزی کرده‌اند. تجربه و نظرات ارزشمند ایشان می‌تواند راهگشای دبیران جوان و علاقمند گردد. مجله رشد زبان خوشوقت است که نظرات و توصیه‌های استاد ارجمند را عیناً جهت آگاهی دبیران درج می‌کند.

علاء‌الدین بازارگادی

- اگر این گفته بر سبیل مزاح، ادا نشده باشد و جدی تلقی شود سخنی بسیار نادرست است زیرا از هر جهت ناقض اصولی است که افراد شیفته تعلیم و تربیت را به این میدان پرغوغالی لذت‌بخش می‌کشاند و آنان را تمام عمر دلخوش به پاداش معنوی و روحانی کم‌نظیر و خدادادی می‌کند؛ که در آنجا نه انتظار پاداش مادی مطرح است و نه امکان زیادی برای آن وجود دارد.
- فرض ما این است که شما با عشق و علاقه و آگاهانه وارد این گود شده‌اید و سهم عاشق این است که بسی رنج و تعب تحمل کند تا به معشوق برسد، ولی اگر از روی ناچاری و تصادف به این حرفه مقدس کشانده شده‌اید با شما سخنی نداریم، اگر شرط اول صادق باشد در این صورت به پرسشهای زیر توجه داشته و درباره هر یک به تفکر پرداخته و به نتیجه و تصمیم نهائی خواهید رسید:
- ۱ - هدف شما در زندگی چیست؟
 - ۲ - هدف شما از انتخاب این شغل چیست و آنرا با هدف اول چگونه ارتباط می‌دهید؟

۲ - همکاری با شما، در اجرای صحیح برنامه و انجام تکالیف در خانه.

۳ - تماس با شما در رفع مشکلات فرزندان خودشان. آشنایی شما با وظایفشان.

۲ - تشویق شما در کسب موفقیت و خودداری از حسادت. و - انتظار معلمین هم‌رشته و غیرهم‌رشته از شما: ۱ - رعایت احترام به مقام و تجربه و سوابق آنها.

۲ - خودداری از بدگویی نسبت به آنها یا برانگیختن شاگردان و دیگران را به دشمنی با آنان.

ز - انتظار شما از اولیای شاگردان:

۱ - عدم مداخله در برنامه کار شما و تحمیل نکردن عقیده خود. ح - انتظار اولیای شاگردان از شما:

۱ - پیشرفت کافی فرزندان بدون احتیاج به معلم خصوصی. ۲ - تربیت واقعی فرزند از لحاظ رفتار و اخلاق.

۳ - آگاه ساختن اولیای، از نقایص شاگردان از طریق مدرسه یا تماس مستقیم.

- آینده‌نگری دبیر:

معلم در محیط کوچک خود یک رهبر است، و رهبر نباید مشکلات را تشخیص دهد و با آنها مبارزه کند و بر آنها پیروز شود؛ تا بتواند الهام‌بخش باشد، و نقش رهبری را به بهترین وجه ایفا کند. یک معلم خوب، راضی نمی‌شود، که از لحاظ هدف خویش و نوع و کمیت و کیفیت دانش خود و روش کار و رفتار همواره در یک وضع و حالت تغییر ناپذیر باقی بماند، چون خود او هم، مانند شاگردانش در حال رشد و کسب تجربه است؛ رشد و تجربه‌ای که تا آخر عمر ادامه می‌یابد و به تکامل می‌رسد.

او مردان و زنان فردا را تربیت می‌کند، پس باید مسائل فردا را تشخیص دهد و راه حلها را بیازماید و این آینده‌نگری، در مورد تمام جنبه‌ها و انجام وظایف صدق می‌کند.

با توجه به انتظاراتی که چهار گروه نامبرده از یکدیگر دارند، شما دبیر زبان و هر دبیر دیگری نیاز به اقدام مداوم درباره مسائل زیر دارید:

۱ - پیشرفت در رشته تخصصی

مقدار دانشی که شما در دوره دانشجویی کسب کرده‌اید هیچوقت نباید بنظر تان برای شغل معلمی کافی باشد. اگر در تلفظ لغات و تجوید و آهنگ جملات و روانی بیان و دامنه مفاهیم کلمات و

اطلاعات لازم و مربوط به تاریخ و تکامل زبان و آشنایی به آثار ارزشمند فرهنگ کشور یا کشورهای، که زبان آنها را تدریس می‌کنید، کمبودهایی دارید باید بیدرتنگ ولی، با حوصله و تدبیر در رفع آنها از طریق تماس با مراکز فرهنگی و افراد متبحر و تهیه وسایل پیشرفت، بکشید. این اقدام نه تنها برای جلب اعتماد شاگردانتان ضروری است، بلکه در وجدان و فکر شما، ایجاد رضایت خاطر می‌کند، چون زندگی، یعنی، یادگیری مداوم.

۲ - پیشرفت در کلاس‌داری و تدریس

قطعاً شما، تا کتون برای گذراندن مراحل دانش‌آموزی، دانشجویی و به طور کلی در زندگی، برنامه‌ریزی را شرط اصلی پیشرفت شناخته‌اید. در این صورت می‌توانید مطمئن باشید که اگر برای فعالیت‌های سالیانه خود در هر کلاس و برای هر ساعت درس، برنامه‌ای منظم تهیه کنید، چون در این برنامه‌ها به هدف نهائی و هدف آتی و وسائل کار و تقسیم وقت و نوع فعالیتها، چه از طرف معلم، و چه از طرف شاگردان، بالاخره به سنجش و نتیجه‌گیری توجه کرده‌اید. بدون شک در کار خود و نیل به هدف موفق خواهید بود.

مسئله برنامه‌ریزی نه تنها مورد نیاز یک معلم است، بلکه هر فردی نیز به ارزش وقت و تلاش و نتیجه فعالیت خویش، توجه دارد. برای هر روز و ساعات خود، برنامه‌ای منظم پیش‌بینی می‌کنند، زیرا در این صورت کمتر احتمال مواجه شدن با اوضاع غیرمترقبه پیش می‌آید و همه چیز به راحتی و فراخ‌بال پیش می‌رود.

یک برنامه منظم و پیش‌بینی شده که در آن همه چیز، بخصوص توانائی و استعداد شاگردانتان را در نظر می‌گیرید، در شما ایجاد اعتماد به نفس می‌کند و دیگر دغدغه‌ای ندارید، که کارتان نا تمام مانده یا مواجه با اوضاع غیرمنتظره‌ای بشود. دیگر هیچ واهمه‌ای ندارید که کلاس شما مورد بازدید مدیر، یا معلم دیگر یا بازرسی یا افراد دیگر قرار گیرد، چون از هر جهت آماده و از خویشتن مطمئن هستید.

در تدریس زبان فعالیت شما منحصر به ترجمه نیست، در درجه اول شما باید قدرت تکلم زبان خارجی را به نحو احسن بدست بیاورید، تا همین قدرت را به تدریج به شاگردان مستقل سازید. در مرحله بعدی، باید قدرت صحیح نوشتن را دارا بوده و درک درست نوشته‌ها را صاحب باشید، تا سرمشق شاگردان خود شوید. سپس فن ترجمه را به آنها بیاموزید. تمام این فعالیتها در صورتی میسر و عملی است که تدریجی باشد، و طبق برنامه شایسته اجرا شود، نه شتابزدگی در کار باشد و نه غفلت و سستی.

۳ - رابطه متقابل شاگرد و معلم

نسلی که برای تربیت به شما سپرده شده، طبعاً از شما جوان‌تر است و احتمال بی‌توجهی و خستگی و بی‌حوصلگی و حتی تنفر از یکتواختی، یا به علت عدم درک مطالبی که بالاتر از قوه و استعداد اوست به طور فراوان ممکن است در او به وجود می‌آید. شما که یک زبان زنده را تدریس می‌کنید باید خودتان زنده‌دل باشید و با لبخند و آرامش فکر و مهتر از همه، با احساس علاقه به تمام شاگردان کلاس خود، نظر بیفکنید.

علاقه شما در وجود آنها محبت‌آفرین می‌شود و شاگردی که احساس کند معلم به او توجه مخصوص دارد؛ دوستدار معلم خود می‌شود و حتی اگر نسبت به رشته درسی بی‌تفاوت یا منتفر باشد به خاطر علاقه متقابل حاضر است، بی‌تفاوتی یا تنفر را کنار بگذارد و در راه پیشرفت تلاش بیشتری کند. شاگرد باید معلم خود را در عین حال یک راهنما، یک دوست، شخص فاضل، یک مسرور راز و یک الهام‌بخش ابتکار و خلاقیت تلقی کند. به این طریق است که شما می‌توانید سرکش‌ترین، یا بی‌اعتناترین، یا تنبل‌ترین شاگردان را اصلاح کنید و وادار به کوشش و تلاش نمایید.

از اینکه در خارج از کلاس، در فعالیتهای علمی، ورزشی و تفریحی آنان شرکت کنید. هیچ هراسی نداشته باشید. چون این رابطه دوستی و آشنایی به خصوصیات یکدیگر، بسیاری از مشکلاتی را که ممکن است در کلاس پیش بیاید حل خواهد کرد.

۴ - سنجش و امتحان

معلمی که دائماً در کلاس با فعالیت یادگیری شاگرد سر و کار دارد، کاملاً از میزان پیشرفت او آگاهی دارد و کمبود را به طور منظم از بین برده و جبران می‌کند. در اینصورت جلسه امتحان، که متأسفانه معمولاً ایجاد رعب و وحشت و نگرانی می‌کند، دیگر برای اینگونه شاگرد و معلم تنها معیار سنجش نیست، بلکه پیشرفت مداوم شاگرد، ملاک سنجش می‌شود؛ تا حدی که بیش از جلسه رسمی امتحان، معیار قابل اعتمادی در دست معلم وجود دارد، که از وضع هر فرد کلاس آگاه باشد. البته این وضع مربوط به کلاسهایی است که اختیار سنجش و آزمون، کاملاً به عهده معلم است و ضوابط آزمون از خارج به وی تحمیل نمی‌شود.

اعتدال و راه‌گشاهای موفقیت

آخرین توصیه من به شما دبیر جوان و تازه کار شامل چند نکته

اساسی می‌شود:

۱ - اگر می‌خواهید سالم و شاد و مفید باقی بمانید و فشار کبار و مشکلات دیگر شما را بزودی فرسوده نکند، رعایت اعتدال را در همه چیز بفرمائید در تغذیه، در خواب، در کار و مطالعه، در تفریح، در ورزش بطوری که در هیچ مورد هیچکدام از عوامل نامبرده نتواند اثر سوء در شما باقی بگذارد.

۲ - در عقاید و افکار و عرضه کردن افکار و دانش خود مصلح و یکدنده باقی نمایند بلکه ملایمت و نرمش و انعطاف‌پذیری، راه بهتر و پرنتیجه‌تری برای قانع کردن دیگران است. هر چه دانش بیشتر شود انسان باید متواضع‌تر گردد.

۳ - آن قدر در رشته تخصصی خود فرو نروید که خود را از جنبه‌های دیگر دانش و هنر محروم کنید به ذوق و علاقه خود فرصت بدهید که دامنه دانش خود را به صحنه‌های ارزشمند دیگر هم بکشانند.

۴ - اگر تاکنون سرگرمیهای سالم و مناسب نداشته‌اید، وقت آن رسیده که دست به چنین کاری بزنید چون چنین سرگرمیها بخاطر تنوع و عدم مسئولیت و بازخواست به شما استراحت فکر و فرصت فعالیت می‌دهد و با نیروی تازه‌تری بار دیگر کار خود را آغاز می‌کنید.

۵ - همانطور که سعی دارید ضمیر و روح خود را پاک و سالم نگاه دارید همین توجه را به سلامت جسم خود از طریق ورزش و بهداشت و نظافت و آراستگی ظاهری خود مبذول دارید و در این مورد هم سرمشق شاگردانتان شوید.

۶ - در پایان هر روز، پیش از خواب چند دقیقه یا نیمساعتی را به تفکر و ارزیابی فعالیت‌ها و برنامه‌ای که در آن روز انجام داده‌اید پردازید و ببینید آیا از کارهای انجام شده، راضی هستید؟ اگر رضایت خاطرتان به سطح صددرصد نرسیده باشد این خود نشانه بارزی از آمادگی ذهنی شما برای پیشرفت است.

فنون تدریس گرامر

فصل چهارم

فنون استفاده از داستان در تدریس گرامر

ترجمه و نگارش: سید اکبر میرحسینی
دانشگاه تربیت مدرس

از داستان می‌توان برای ارائه و توضیح نکات گرامری استفاده نمود. برای منظور اول از استدلال استقرایی استفاده می‌شود، در حالیکه دومی به استدلال قیاسی نیاز دارد و بهتر است که از هر دو دیدگاه در طرح درس استفاده گردد. علاوه بر آن، هر داستان خوب بیان شده متن کاملی برای ارائه ساختارهای محاوره‌ای است، اما این فن را می‌توان برای ارائه ساختارهای مورد استفاده در جنبه‌های اجتماعی نیز به کار برد. همانگونه که در فصل اول آمد، بسیاری از اصول و فنون را می‌توان همراه با چند نوع ارائه مطلب به کار برد. بیان داستان یکی از فنون ساده و متنوعی است که پس از تسلط بر آن می‌تواند به عنوان ابزاری مناسب و طبیعی برای تدریس گرامر استفاده شود. شاید متوجه شوید که این مهارت بیش از همه توجه زبان‌آموزان را بسخود جلب نموده و آنان از آن لذت زیادی می‌برند.

همیشه کلاسهای زبان خارجی (دوم) زمینه‌ای جالب برای ارائه حکایات داستان‌سرایان بزرگ فراهم کرده است. بهر حال، شما مجبور نیستید که مارک توین یا ویل راجرز باشید تا داستانی را خوب بیان کنید. نکات گرامری می‌تواند در متون داستانهای جالب و سرشار

داستانهای ساخته و پرداخته معلم (داستانهای معلم محوری) دانشجویان زبان خارجی مانند تمام مردم از شنیدن یا خواندن داستان لذت می‌برند. در کتابهای درسی فعلی برای پیشبرد مکالمه و قدرت بیان زبان‌آموزان در کلاس درس از داستانهای مختلف استفاده می‌شود. گفتگویی که دارای بازتابی از یک داستان باشد برای اهداف فعالیت‌های شنیداری — گفتاری مهتم و اساسی است. راسیاس (Rassias) (۱۹۸۳). ارزش معلم را به عنوان یک داستان‌سرای خوب در آموزش زبان بیگانه بوضوح نشان داده است. داستانهای دنباله‌دار با ساختارهای درسی را می‌توان در کتابهایی مانند پرانینکاس (۱۹۷۳) و امثال آن پیدا کرد.

از شادی و تفریح آورده شود، بشرط آنکه مطابق با علاقه زبان آموزان انتخاب شود و با شور و انرژی زیادی بیان گردد و زبان آموزان را مجذوب نماید. زبان آموزان می توانند به خلق داستان کمک کرده و در آن نقش شخصیت‌های مختلف را بازی کنند.

مطمئناً زبان آموزان به تلاش شما برای شرکت دادن آنها در جریان داستان‌سرایی ارج نهاده و به آن پاسخ مثبت خواهند داد، ولی مشخص شده است که آنها از اطلاع یافتن و شنیدن مطالب مربوط به خودتان در داستان‌های لذت می‌برند. زبان آموزان بزرگسال علاقه ویژه‌ای به معلمان خود، داستانها، خانواده یا دوستان آنها دارند و اگر داستانهای مربوط، مناسب و متعادل باشد می تواند بسیار مؤثر واقع شود.

داستان باید یک تا پنج دقیقه طول بکشد و هر چه اغراق آمیز و عجیب و غریب تر باشد، زبان آموزان نکات ارائه شده را بهتر بیاد می‌آورند. اکنون به تعدادی از داستانها که در کلاس درس زبان انگلیسی بزرگسالان برای تدریس نکات گرامری ارائه شده است توجه نمایید:

ماضی بعید (گذشته کامل)

حتماً به یاد دارید که درس ارائه شده در فصل ۲ با داستانی که زبان آموزان در کلاس آنرا اجرا کردند، فعل مجهول را معرفی نمود. این شیوه را که در اصل راندال بورگر عضو مؤسسه انگلیسی کامبریا در لس آنجلس معرفی و نشان داده است می‌توان در مورد تدریس ماضی بعید نیز به کار برد. مجدداً، این داستان در محیط کلاس درس و با شرکت و همکاری زبان آموزان برگزار می‌شود و بسط و انجام آن تشویق می‌گردد.

در یک کلاس زبان متوسط این داستان می‌تواند به شرح زیر اجرا شود:

“Let’s say that Mrs. Gonzales gets tired of her job. What do you do, Mrs. Gonzales?”

به زبان آموزان اجازه دهید تا پاسخهایشان را بیان دارند و سپس ادامه دهید:

“OK. Let’s say that Mrs. Gonzales is tired of working in a hospital. She wants to find a new job where she can make more money. Is that right, Mrs. Gonzales?”

با اشاره و حرکت سر، خانم گونزالس را متوجه پاسخ مورد نظر

بنمایید. زبان آموزان معمولاً خیلی زود متوجه موضوع می‌شوند و طوری جواب می‌دهند که داستان ادامه پیدا کند. اگر چنین نشد، به حرکت دادن سر خود ادامه دهید و آنها را متوجه پاسخ صحیح کنید. شاید هم مجبور شوید که پاسخ صحیح را خودتان با خوش خلقی بیان نمائید. بعد از بیان چند داستان متوجه خواهید شد که زبان آموزان مشتاقانه منتظر علایم شما هستند و بلافاصله (به سوالها) پاسخ می‌دهند و گاهی نیز بجای دنبال کردن علایم شما پاسخ غلط می‌دهند و از این کار لذت می‌برند. در هر حال، هر دو نوع پاسخ می‌تواند این تجربه را برای آنها جالب، شادی آفرین و مفید نماید. داستان را ادامه دهید:

“So, Mrs. Gonzales decides to get a new job. What kind of job do you think she gets?”

بگذارید زبان آموزان شغل‌های احتمالی مختلفی را برای خانم گونزالس برشمارند و سپس همه آنها را رد کنید. وقتی تمام پیشنهادات را رد کردید، چنین ادامه دهید:

“No, these are really good ideas, but Mrs Gonzales doesn’t get any of those jobs. You’re a really good cook aren’t you?”

سپس با تکان دادن سر خود به آنها علامت مثبت بدهید.

“What dish do you cook best? Enchiladas?”

Now, Nelson, you’re a rich man, aren’t you?”

در صورت لزوم با تکان دادن سر به نلسون علامت بدهید:

“Would you like to invest some money? Good.”

Why don’t you give Mrs. Gonzales fifty thousand dollars to open an enchilada stand?”

توضیح دهید که خانم گونزالس با کمک نلسون یک مغازه انجیلاداپزی باز کرد:

“I think Mrs. Gonzales will make a lot of money. What do you think, Mehdi?”

بعد از آنکه مهدی پاسخ می‌دهد:

“Well, you know, she did just that. Mrs. Gonzales was so successful that in just six months, she had made enough money to pay Nelson back and had one hundred thousand dollars left over besides. Each year, she sold more and more enchiladas. She became a very

• Marie had eaten three plates of spaghetti before she was ill.

• Mr. Lee had asked a number of students before he got the correct answer.

هنگام داستان‌سرایی مانند تمام جنبه‌های دیگر تدریس، معلم باید دارای ذوق عالی و احتیاط لازم باشد ولی در همه حال با کلاس خود ارتباط برقرار نماید. تعادل خوب و مناسب در این مورد در کلاسهای مختلف متفاوت است و هر معلمی باید از این موضوع آگاه باشد و تعدیل‌های لازم را به عمل آورد. وقتی معلم داستان خود را گفت و محتوا و قوانینی را نشان داد، اولین مرحله ارائه درس گرامر تمام می‌شود. سپس کلاس باید بعد از تمرینهای گفتاری یا شفاهی آماده انجام تمرینهای ساختاری باشد (به فصل ۲ مراجعه شود).

افعال معین (افعال کیفی)

برای اکثر معلمان تدریس افعال معین و کامل مشکل است. این مورد برای بسیاری از زبان‌آموزان نیز دشوار و گیج‌کننده می‌باشد، چون برخلاف افعال دیگر انگلیسی مانند افعال اصلی در جمله عمل می‌کنند، یعنی نوع احتمال، ضرورت و... را در کسل جمله ملحوظ می‌دارند. بنابراین، برای بیان نقش و مفهوم افعال معین و کامل باید دروسی با مثالهای متعدد تهیه شود. البته، داستان‌سرایی برای این کار کاملاً مناسب است. برای تدریس must می‌توانید داستانی در مورد یکی از زبان‌آموزان خود بگوئید:

“Usually he’s a very good student who pays close attention in class. However, today he is gazing out the window with a silly grin on his face. When I call on him, he only sighs. When I walk by his chair, I see José + Maria, with words, written all over his notebook. What can we conclude?”

حال اجازه دهید دانش‌آموزان داوطلبانه پاسخ دهند و سپس ادامه دهید: “Obviously, José must be in trouble”

این جمله را روی تخته سیاه بنویسید و سپس داستان دیگری بگوئید که کاربرد استنتاجی must را نشان دهد. وقتی که دو جمله روی تخته سیاه نوشتید، توجه زبان‌آموزان را به نکات مهم آن جلب کنید. برای نشان دادن افعال معین کامل باید داستان یکی از محصلین خود را بعد از آخرین امتحان تعریف کنید. ابتدا صحنه امتحان را چنین ترسیم

rich woman and moved to Beverly Hills. She bought a big house with a swimming pool, and what else, Mrs. Gonzales?”

سپس معلم پاسخ می‌دهد:

“Wow! Doesn’t that sound great? Well, you know, after two or three years, Mrs. Gonzales decided that she wanted to retire. She had made so much money, she didn’t need any more. Now, Mrs. Gonzales, let me ask you, how much money had you made before you retired?”

با اشاره به خانم گونزالس بفهمانید که بگوید بیش از یک میلیون دلار: “That’s right. Mrs. Gonzales retired after she had made a million dollars.”

جمله‌های فوق را روی تخته سیاه بنویسید تا با کمک خط نشان دهنده زمان (محور زمانی) شکل ماضی بعید مشخص شود.

محور زمانی

۱		۲	
Mrs. Gonzales	Nelson lends	Mrs. G. opens	Mrs. G. gets
gets tired	her money	stands; makes	rich and
of job		\$ 1 million	retires

بالای اولین عمل یعنی فراهم آوردن پول عدد ۱ و بالای دومین عمل یعنی بازنشسته شدن عدد ۲ قرار دارد. از زبان‌آموزان در مورد تفاوت بین آن دو نوع جمله سؤال کنید. از آنها بخواهید توجه داشته باشند که شکل اولین عمل با ترکیبی از had به اضافه اسم مفعول ولی عمل دوم با گذشته ساده بیان شده است. معلم می‌تواند دو یا سه داستان دیگر بگوید و محور زمانی آنها را روی تخته سیاه بنویسید و شکل‌های معادل را نشان دهید.

در کلاسهای مشاهده شده تمام داستانهای مبتنی بر جمله‌هایی مانند آنچه در ذیل آمده است، موفقیت‌آمیز بوده ولی ممکن است نیاز به تعدیل‌هایی برای زبان‌آموزان داشته باشد.

• Juan had repeated Level 3 four times before he passed.

نمائید:

Last month we had an exam. Was it difficult, Mario?

پس از تعیین و توضیح زمان و مشکلات امتحان، داستان «رینه» را بیان کنید:

“After the exam, I saw René. He was smiling and whistling. He looked very confident. He wasn't nervous at all. Now we're all very intelligent. We look at René, a good student, and we see him smiling and relaxed. What can we conclude?”

پاسخی که در اینجا انتظار داریم چنین است:

“He must have done very well” or “He must have passed the exam.”

داستانهای محصل محوری (ساخته و پرداخته محصلین)

زبان‌آموزان به همان اندازه که شنوندگان خوبی هستند، قصه‌گویان جالبی نیز می‌باشند و از این توانایی می‌توان به نفع آنها استفاده کرد. مثلاً راندال بورگر برای تمرین شفاهی در زمان گذشته ساده از زبان‌آموزان خواست تا جمله زیر را با یک داستان کامل کنند:

“Last night I got locked out of my house because...”

این تمرین می‌تواند بصورت شفاهی یا کتبی باشد. زبان‌آموزان مشتاق استفاده از تخیلات خود هستند و غالباً قصه‌های سرگرم‌کننده‌ای خلق می‌کنند.

داستانهای واقعی نیز غالباً بسیار مهیج هستند. برای تمرینهای شفاهی کنترل شده گاهی می‌توان از زبان‌آموزان خواست پنج مورد را که قبل از آمدن به... (نام یک محل مثل تهران، لندن...) هرگز انجام نداده‌اند برای دوستانشان تعریف کنند. مانند:

“Before I came to ..., I had never eaten a hamburger.”

صحبت درباره شیوه گذراندن تعطیلات فرصتی برای زبان‌آموزان بوجود می‌آورد تا با کاربرد گذشته ساده آشنا شوند. همینطور صحبت در مورد طرحهای آینده زمان آینده را نشان می‌دهد. کاربرد شرطی افعال معین کامل را می‌توان با بحث درباره آنچه که زبان‌آموزان در صورت ازدواج با فرد مورد علاقه یا تعیین شده می‌توانستند انجام دهند، تمرین نمود. چنین شرطی‌های غیرواقعی برای بحث درباره آنچه که می‌توانست اتفاق بیفتد بسیار مناسب است. یکی از شیوه‌های مؤثر برای معلمان ارائه یک داستان نمونه و سپس هدایت زبان‌آموزان به

بیان یک داستان برای دوستانشان می‌باشد. زبان‌آموزان معمولاً داستانهای معلمانشان را همچون داستانهای خود جالب می‌دانند و بنظر میرسد که این نوع فعالیتها در فراگیری زبان مؤثر باشد. این عمل به زبان‌آموزان فرصت می‌دهد تا یکبار دیگر ساختارهای گرامری را قبیل از نوشتن داستان خود بشنوند.

تست کلوز (Cloze) اصلاح شده

برای تمرین معطوف به ساختار گرامری خاص می‌توان ساختار مورد نظر را از داستان یا قصه‌ای حذف کرد. به عنوان مثال: داستان زیر که درباره ملانصرالدین است برای زبان‌آموزان فرصت و امکانات لازم برای کاربرد صحیح حرف تعریف معین و نامعین را بوجود می‌آورد. حروف تعریفی را که زیر آنها خط کشیده شده است حذف نمائید و هر جای خالی را برای بحث و تصحیح شماره گذاری کنید.

Nasrudin

Once upon a time there was a carpenter who had so much work to do that he decided he needed an assistant. He put an advertisement in the paper, and soon someone came to apply for the job. The carpenter was surprised and disappointed when a strange, weak-looking man named Nasrudin appeared at the door.

At first, the carpenter didn't want to hire Nasrudin because he didn't look like he could even lift a toothpick; however, as no one else had answered the ad, the carpenter finally said:

“OK, I'll give you a chance. Do you see the forest over there?”

Take my axe and chop as much lumber as you can.”

At dusk Nasrudin returned, and the carpenter asked:

“How many trees have you chopped down?”

“All the trees in the forest,” Nasrudin replied.

Shocked, the carpenter ran to the window and looked out. There were no trees left standing on the hillside. Nasrudin had chopped down the entire forest. The astonished carpenter asked Nasrudin:

“Where did you learn to chop lumber?”

“In the Sahara Desert,” Nasrudin answered.

“That's ridiculous,” laughed the carpenter.

“There aren't any trees in the Sahara Desert”.

“There aren't any now,” Nasrudin replied.

With that, the pilot and the stewardess jumped out of the plane together. President X was the first person to speak. He said to the others:

"I'm President X. I'm the president of country Y. I'm much *too* important to die. I have a lot of responsibilities, and a lot of people depend on me. I should have a parachute."

He put on one of the parachutes and jumped out of the plane. The next person to speak was the most intelligent man in the world:

"I'm the most intelligent man in the world. People come from all over the world to ask my advice. I've solved problems in every country of the world. I'm a *very* important person. I'm much *too* important to die. I'm also *very* intelligent. The world needs me more than it needs a priest or a hippie. I should have a parachute."

With that, he took a parachute and jumped out of the plane. Now there was only one parachute left. The hippie looked at the priest, but the priest didn't seem very upset. The priest spoke first:

"Look, I'm a man of God. I've made my peace with my maker.

I'm not afraid to die. There aren't *enough* parachutes for both of us, so why don't you take this last one? Go in peace, my son".

The hippie just smiled. He was *very* relaxed and said: "No sweat, man. There are *enough* parachutes for both of us. The most intelligent man in the world just jumped out of the plane with my knapsack."

داستان فوق را زبان آموزان پیشرفته بخوبی درک می کنند و اگر خیلی قدیمی یا کسل کننده بنظر آید، می توان از لطیفه دیگر یا حتی متن ساده پنده یک داستان کلاسیک نوشته افرادی مانند «سامرست موام» یا «گای داپاسانت» استفاده کرد. حتی اگر از کتابهای کمدی و متون ساده شده آثار ادبی بزرگ خوششان نیاید، موضوع اصلی آنها کلاسیک است و توجه زبان آموزان را بهتر از داستانهای دیگر جلب می کند. برای زبان آموزان پیشرفته تر می توان داستانی از روزنامه تایم یا روزنامه محلی با مثالهایی که موضوع اصلی آنرا در ساختارهای دستوری مناسب نشان می دهد، استفاده نمود و با روش کلوز آنرا به مطلب با ارزش و تمرینات دستوری مناسب تبدیل کرد.

از هر نوع لطیفه یا قصه کوتاه می توان استفاده کرد، بشرط آنکه دارای مثالهای ساختاری برای تدریس باشد. داستان را به زبانی قابل درک برای زبان آموزان بنویسید یا بیان کنید. تجربه نشان داده است که معلمان بهتر از هر فرمولی می توانند پیچیدگی نحوی و لغوی مطالب و آنچه را زبان آموزان قادر به فهم آن هستند، تشخیص دهند. گاهی اوقات لازم است که موارد کلیدی ساختارهای نحوی قبل از آغاز فعالیت معرفی شود، ولی باید توجه داشت که این کار بسیار مختصر و کوتاه انجام گیرد و حداقل یک یا دو روز قبل از آن معرفی و در روز تمرین، مرور شود. این عمل برای فراگیری و درک موارد و ازگانی به زبان آموزان فرصت و وقت کافی می دهد تا هنگام ارائه درس بجای توجه به لغات به شکل و محتوای آن توجه نمایند.

برای مثال، ممکن است معلمی از داستان

The most intelligent man in the world استفاده کند که موارد لغوی اصلی آن شامل، *knapsack*, *stewardess*, *automatic pilot* و *parachute* است. این لغات باید یک یا دو روز قبل از بازگویی داستان معرفی شود. سپس معلم باید داستان را روی تخته سیاه بنویسد و قسمتهایی را خالی بگذارد تا زبان آموزان به آنها توجه کرده و پر کنند. مثلاً، برای آموزش یکی از موارد *enough* و *very*, *too* پر کنند. داستان تمرینی می تواند بصورت زیر باشد:

The Most Intelligent Man in the World

A private jet with president X, a priest, a hippie, and the most intelligent man in the world was traveling through the air when suddenly one of the engines began to cough and splutter. The pilot checked the gauge and realized that there wasn't *enough* fuel to take it to the airport. He set the plane on automatic pilot and went back to the passenger compartment. The passengers were *very* frightened when they saw the pilot. He had a parachute on, and he said:

"I'm very sorry, but we don't have *enough* fuel to take it to the airport. Unfortunately, we also don't have *enough* parachutes for everyone. I'm taking one, and the stewardess is taking another. That will leave three. The four of you will have to decide among yourselves who gets them. Don't take *too* long because you only have *enough* fuel for about three more minutes. Good-bye."

فعاليتها

سئوالهايي براي بحث

- 1 - Have you ever been in a language class, as teacher or student, in which a story was used to present a grammar point? Did it work? Why or why not?
- 2 - What are some good sources that ESL teachers can consult for stories that lend themselves to teaching a particular structure?
- 3 - What grammar points other than those presented in this chapter could be effectively presented in stories? (Mention at least three.)

فعاليتهاي پيشنهايي

- 1 - Develop a story completion or modified cloze exercise that should elicit a particular structure. Ask native speakers of English (if available) to do the exercise and see if they actually use the predicted structure. If you did not get the results you expected, can you explain why?
- 2 - Find a story, joke, or anecdote that lends itself to practice of a particular structure. Share this teaching idea with your colleagues.
- 3 - Make up a story that illustrates a particular structure using four of your students as characters (or four of your friends if you don't currently teach). Tell this story to a colleague and watch her face for reactions as you tell the story. Did the story seem to hold her interest? After you have made your own assessment, ask your colleague what she thinks of this lesson.
- 4 - Think of a favorite short story and retell it to your colleagues in language you think your class would understand, or write the story down and try it out on an actual ESL class. How was the story received? Can you explain why it was or was not well received? If the story was not successful, what changes should be made?

روشي را كه ترودي اروسون در مؤسسه انگليسي كمبريا براي تدريس مهارت خلاصه كردن معرفي كرد نيز براي تمرين شفاهي نكات گرامري بسيار مفيد است. مقالات کوتاه از منابعي مانند ويكلي ريدر، روزنامه ليترسني لاج يا خلاصه اخبار منتشر شده را مي توان براي زبان آموزان خارجي جدا کرده و زوي مقوا چسبانيد. زبان آموزان را مي توان به دو دسته تقسيم کرد و به هر يك داستاني داد و از آنها خواست که در چند دقيقه آن داستان را بخوانند و سپس براي دوستان خود بازگو کنند. داستانها را مي توان بر اساس نوع ساختار و زمان مورد نظر انتخاب کرد، مثلاً، it بدون مرجع يا آينده ساده در خلاصه کردن پيش بيني هوا مي تواند مورد استفاده قرار گيرد. در داستانهاي نمايشي اغلب زمان حال ساده بکار مي رود ولي بعضي از داستانهاي خبري به گذشته ساده نيز نوشته شده اند. معلمان مي توانند آزادانه ساختار يا زمان ويژه اي را انتخاب و تدريس کنند. معمولاً زبان آموزان در اين امر همکاري کرده و هر گونه فرصتي را براي تمرين مکالمه با خوشرويي مي پذيرند.

خلاصه مطلب

داستان سرايي تقريباً در تمام فرهنگها يك سنت است و مي توان از آن به عنوان منبع راحت و قابل دسترسي براي تدريس نكات دستوري استفاده کرد. داستان نوعي مطلب و محتوای واقعي براي ارائه نكات دستوري فراهم مي کند و توجه زبان آموزان را بهتر از هر روشي يا حتي ديگري جلب مي کند. اگرچه بعضي از معلمان در داستان سرايي بهتر از ديگران هستند ولي تقريباً همه آنها مي توانند داستاني را با شور و علاقه بازگو کنند. زبان آموزان ذاتاً به شنيدن داستان علاقه مند هستند و اکثر آنها تا مدتها بعد از اتمام درسي آن داستان را به خاطر مي آورند.

بطور یقین با داشتن یا کسب معلومات در زمینه روانشناسی آموزش زبان انگلیسی از یک طرف و تجربیات مبتنی بر اصالت عمل Pragmatism از طرف دیگر در امر تدریس و یادگیری زبان میتوان تغییر و تحول اساسی بوجود آورد. اگر چه کسب معلومات وسیع و جامع در روانشناسی آموزشی آنهم برای معلمین زبان که ناچارند اغلب وقت و فکر خویش را متمرکز حرفه تخصصی خود نمایند کمتر مقدور است ولی حداقل بوسیله شناختن عوامل محرک و بازدارنده آموزش و یادگیری زبان می‌توان به پیشرفت نسبی این درس امیدوار شد. مهمتر اینکه استفاده از تجارب شخصی که مبتنی بر اصالت عمل یا عبارت گویاتر در عمل به ثبوت رسیده باشد می‌تواند بر بحث و جدالهای سلیقه‌ای که این روزها زیاد مشاهده میشود خاتمه داده و نتایج سودمند و ثمر بخشی به بار آورد. منظور از اصالت عمل در اینجا اشاره به آن مکتب روانشناسی است که صحت باسقم یک ثوری را از نتایجی که در عمل یا براساس علم آمار بوجود

می‌آورد به ثبوت میرساند. بنابراین اصل مهم روشهای آموزش زبان به هر شکل و فرمی که باشد در صورتیکه بتواند مهارتهای زبانی و شایستگی لازم را عملاً در فراگیرنده زبان بوجود آورد مبین موفقیت معلم زبان می‌باشد. برای اثبات این مدعا همین بس که امروزه کارشناسان روش تدریس زبان انگلیسی معتقد به کاربرد و استفاده از روش گزینهای Eclectic approach در آموزش زبان می‌باشند زیرا بنظر آنها در تدریس زبان با هیچکدام از روشها و متدهای پیشنهادی به تنهایی نمیتوان موفقیت زیادی بدست آورد بلکه بوسیله انتخاب قسمتی از هر روش که نتیجه آن عملاً یا براساس علم آمار به ثبوت رسیده باشد میتوان در امر آموزش و یادگیری موفقیتهای بزرگی بدست آورد. علیرغم تأکید بر اهمیت نتایج عملی آموزش زبان بمنظور کسب موفقیت در امر تدریس زبان انگلیسی قبل از هر اقدامی لازم است عواملی که علاقه و ذوق دانش‌آموز را در امر یادگیری زبان برانگیزد و از طرف دیگر عواملی که باعث سرخوردگی و فرار دانش‌آموز از کلاس زبان می‌شود شناخته و به تقویت عوامل مثبت و از بین بردن عوامل منفی همت گماشت.

الف - عوامل مثبت. این عوامل بترتیب اهمیت عبارتند از:
۱ - ذوق و علاقه معلم به کار خویش و به کلاس: تحقیقات روانشناسان مبین این حقیقت است که ذوق و علاقه معلم می‌تواند مانند

کاربرد روانشناسی در آموزش زبان انگلیسی

ترجمه و نگارش محمود آل ابراهیم
دبیر دبیرستانهای شهرکرد

به سرعت به دانش آموز منتقل شود. بنابراین هر چه ما بیشتر علاقه خود را به موضوع مورد تدریس نشان دهیم بیشتر می توانیم ذوق و علاقه دانش آموز را به درس مربوطه برانگیزیم. مهمتر اینست که دانش آموز وقتی درک کند که معلم او به سرنوشت و پیشرفت او علاقمند است میل و رغبت او در امر یادگرفتن درس به مراتب بیشتر می شود. چه خوب بود همکاران، مجله کیهان علمی مورخه ۳۰ آذرماه ۱۳۷۰ را بدست می آوردند و زندگینامه استاد دکتر محمود بهزاد را مطالعه می کردند. در مطالعه زندگینامه این استاد بزرگ نکات جالب و آموزنده ای وجود دارد که بجاست یکی از آنها را که می تواند برای ما معلمین الگوی خوبی باشد در اینجا عیناً نقل کنیم. وقتی خبرنگار نظر استاد را درباره خصوصیات یک معلم خوب و موفق جویا می شود وی چنین می گوید.

«اصیل ترین ویژگی معلم خوب و موفق عاشق بودن او به حرفه و شغل خویش می باشد. همه آدمها باید عاشق شغلشان باشند مخصوصاً معلمها. من همیشه سر کلاس می گویم. «اگر خداوند مرا هم کارگر می کرد سعی می کردم سرکارگر شوم یعنی در آن کار نخبه شوم. در بازار ۲ - چهره شاد و مهربان معلم: در اولین برخورد و برخوردهای بعدی چهره معلم می تواند تاثیرات زیادی روی دانش آموزان داشته باشد. کارشناسان روانشناسی زبان مانند Good و Brophy در طی تحقیقات در سال ۱۹۷۴ در مورد انگیزه یادگیری به این نتیجه رسیدند که پیشرفت درسی دانش آموز با چهره شاد و مهربان معلم همواره رابطه مستقیم داشته است. و بالعکس چهره هیجانی اخمو و عبوس معلم نه تنها کارایی وی را در کلاس پائین می آورد بلکه موجب خستگی و دلزدگی سریع دانش آموز از کلاس می گردد.

۳ - کلمات و تلقینات مثبت معلم: با یقین کامل می توان گفت کلمات و تلقینات مثبت معلم می تواند در سرنوشت دانش آموزان تأثیر انکار ناپذیری داشته باشد. در اینجا است که ما معلمین باید به موازات کارآموزشی نسبت به وظیفه پرورشی خویش آگاهی کامل داشته باشیم و از بکار بردن کلمات منفی که بطور مسلم روی یادگیری و حتی سرنوشت دانش آموزان تأثیر نامطلوب خواهد داشت جداً خودداری کنیم.

در مورد تأثیر تلقینات در آموزش زبان جرجی لازانو Georgi Lozanov مبتکر روش تدریس Suggestopedia معتقد است که در فراگیرنده زبان موانع روانی بسیاری مانند «میترسم تو انم یاد بگیرم.» «در یادگرفتن زبان استعداد ندارم» «در اینکار موفق نسوخواهم شد و

.....» در امر یادگیری وجود دارد که مانع و سد استفاده وی از قوای فکری خود می شود بقول لازانوف و زبانشناسان دیگر با این تلقینات منفی فراگیرنده زبان ممکن است نتواند بیش از پنج یا ده درصد از توانائی فکری خود را مورد استفاده قرار دهد. روش suggestopedia کاربرد تلقینات در آموزش زبان می باشد و با این هدف مورد استفاده قرار می گیرد که احساس ناتوانی و عدم موفقیت را در فراگیرنده زبان بوسیله تلقینات مثبت و امیدوار کننده بر طرف نماید.

۴ - جلب اعتماد دانش آموز بوسیله معلم: بر اساس پژوهش های روانشناسی این حقیقت به ثبوت رسیده است که هرگاه دانش آموز به اخلاق و رفتار معلم از یک طرف و روش تدریس و معلومات او از طرف دیگر اعتماد پیدا کند مطالب آموزشی را بهتر و سریعتر جذب می کند. بهمین دلیل از نظر اخلاقی تبعیض بین دانش آموزان، شوخی با آنها اتلاف وقت کلاس و از نظر درسی عدم توانائی در تفهیم مطالب آموزشی و عدم میل و رغبت به جواب دادن به اشکالات و سئوالات دانش آموزان باعث سلب اعتماد آنها نسبت به معلم می شود.

۵ - تن صدای معلم: صدای معلم در آموزش زبان نقش مهمی دارد. اولاً صدای معلم برای بیان مطالب باید به اندازه کافی گیرا و رسا باشد بطوریکه حتی برای دانش آموزانیکه در ردیفهای آخر کلاس نشسته اند به راحتی قابل شنیدن باشد. بهمین دلیل یک معلم حرفه ای زبان وقتی مطالب را به انگلیسی بیان می کند همواره سعی دارد به منظور تفهیم مطالب و انتقال آنها به دانش آموزان جملات کوتاه بکار برده و آنها را بصورت شمرده بیان نماید. نکته مهم اینکه لازم است بین جملاتی که بیان می شوند مکث های کوتاهی از طرف معلم زبان وجود داشته باشد تا دانش آموز فرصت فکر کردن و درک مطالب را داشته باشد. با عجله بیان کردن مطالب و با صدای بیش از حد بلند صحبت کردن نه تنها کارائی معلم را کاهش می دهد بلکه باعث خستگی و بیزاری محصل به کلاس می گردد. صدای معلم در عین حال که برای خواندن و بیان کلمات و جملات بکار می رود می تواند در صورتیکه با متانت توأم با چهره شاد بیان شود عواطفی مثبت مانند صمیمیت و ذوق و علاقه و آرامش خاطر در دانش آموز به وجود آورده و عواطف مخرب مانند خشم و کینه را در وی زائل نماید.

۶ - ایجاد فعالیت دسته جمعی در کلاس: جواب این سؤال که با بالا رفتن سطح توقع محصلین و کلاسهای شلوغ و کمبود وقت، معلم زبان به منظور آموزش همگی دانش آموزان چه کارهایی باید انجام دهد

مستقیم معلم از شاگردان می پرسد:

Do you know Where Ali was born ? Yes, I do. He was born in

Who knows What Ali's second name is?

I do. His second name is Amiry.

What game does Ali like?

He likes.....

He likes.....

با روش سئوالات غیر مستقیم ابتدا خود معلم مطمئن می شود که آیا سئوالات مستقیم را بقیه دانش آموزان فهمیده اند یا نه و سپس آنها را در نحوه پرسیدن سؤال با کمک کلماتی که در اختیار دارند راهنمایی می کند.

اگر چه این روش فعالیت دسته جمعی در شروع کار وقت گیر می باشد ولی از نقطه نظر روانشناسی محاسن آن این است که اولاً برده غربت و بیگانگی را که معمولاً در آغاز سال بین دانش آموزان وجود دارد از بین برده و فضائی از صمیمیت و همکاری بین آنها بوجود می آورد و ثانیاً به آنها امکان می دهد که درباره مطالب کتاب و حتی موضوعات خارج از کلاس توانائی پرسیدن و جواب دادن به انگلیسی را پیدا کنند. در حقیقت این همان هدفی است که کارشناسان جامعه شناسی زبان Sociolinguistics آنرا تعقیب می کنند.

از آنجائیکه زبان آموزی غیر از جنبه آموزشی باید جنبه پرورش استعداد های فکری دانش آموزان را نیز در برداشته باشد معلم زبان با استفاده از فرم مشخصات که هر دانش آموز نمونه آنرا در اختیار دارد در فرصت های اضافی می تواند با اجرای بازیها و تست های هوش شفاهی با در نظر گرفتن امتیاز از آنها بخواهد بدون استفاده از فرم مشخصات به سئوالاتی مانند نمونه ذیل جواب بدهند. این روش دو فایده اساسی دارد اولاً معلم مربوطه می تواند در فرم مشخصات یک ستون برای خود تحت عنوان «حافظه Memory» اضافه نماید که با این روش بتواند تفاوت های فردی دانش آموزان را از نظر استعداد یادگیری مورد مطالعه قرار دهد. و همچنین به دانش آموزان امکان می دهد که با توجه به سئوالات معلم و با مراجعه به فرم مشخصات با در نظر گرفتن اسم و محل نئستن همکلاسیهای خود نیروی دقت خویش را پرورش دهند.

Where was Ali Amiry born?

بطور یقین اینست که ترتیبی اتخاذ نماید که خود دانش آموزان بتوانند از یکدیگر کسب معلومات کنند. اولین قدم که وی می تواند در این راه برداشته و آنرا دقیقاً اجرا نماید اینست که اسامی دانش آموزان کلاس را هر چند تعداد آنها هم زیاد باشد یاد بگیرد و حتی هدف خود را از این کار برای دانش آموزان روشن سازد. سپس مشخصات دانش آموزان را که شامل اسم و فامیل و زادگاه و موضوعات مورد علاقه و احتمالاً چند چیز دیگر می باشد روی ورقه ای یادداشت می نماید. البته ناگفته نماند که از مشخصات نامبرده معلم فقط اسم کوچک دانش آموزان را یادداشت می کند و بقیه را جای خالی می گذارد. در جلسه یا کلاس بعد نسخه های تکثیر شده ای از مشخصات کامل دانش آموزان را که فقط اسم کوچک آنها در بالای آن نوشته شده و جای بقیه خالی است بین همه دانش آموزان کلاس توزیع می کند. با راهنمایی معلم دانش آموزان ابتداء بصورت دو نفره پای تخته می آیند و بوسیله خطاب به یکدیگر مشخصات یکدیگر را پرسیده و ورقه خود را کامل می کنند سپس دوستان خود را به بقیه دانش آموزان کلاس معرفی می کنند مانند نمونه زیر:

Sn. = Student

Sn. A – Ali, What is your family name?

Ali – My family name is Amiry.

– Where were you born?

– I was born in Shahr-e-kord.

– What is your favorite game?

– My favorite game is....

– When were you born?

– I was born in 1354.

What is your favorite book

My favorite book is

سپس دانش آموزی که از علی سؤال می پرسد خطاب به محصلین کلاس او را معرفی می کند.

He is Ali. His family name is Amiry. He was born in Shahr-e-kord.

He was born in 1354. His favorite game is..... His favorite book is

آنگاه برای تنوع و راهنمایی دانش آموزان در پرسیدن سئوالات غیر

دقت و حافظه را بشکل زیر اجراء و ارزشیابی نمود. مثال

۱ - برای سنجش حافظه: معلم چهار کلمه را تلفظ می‌کند و از شاگرد مورد تست می‌خواهد که آن چهار کلمه را با تلفظ مشابه خودش تکرار نماید. اگر شاگرد هر چهار کلمه را بتواند صحیح تلفظ کند Excellent = EX. سه کلمه Good = G. دو کلمه Average = AV. و یک کلمه Weak = W. نمره ارزشیابی حافظه او خواهد بود.

۲ - برای سنجش نیروی دقت: معلم اسم چهار شاگرد یا شیء را روی تخته می‌نویسد و فامیل یا اسم وابسته به آنها را بصورت نامنظم مقابل آنها می‌نویسد (بهتر است فامیل یا اسم وابسته بجای چهار عدد پنج عدد باشد). سپس از شاگرد مورد تست می‌خواهد آنها را با هم مطابقت دهند.

از جمله فعالیت‌های دسته جمعی که آموزش جمعی دانش‌آموزان را بتواند در بر بگیرد به تکرار دسته جمعی Choral Drill تمرین زنجیری Chain Drill تمرین جانشینی Substitution Drill حرکات و نمایش ——— اساس بعضی موضوعات سؤال و جواب بر اساس تصاویر و پوسترها و نوارهای کاست و فیلم و بازی آموزشی میتوان اشاره کرد در تمرین تکرار دسته جمعی تلفظ و Stress کلمات و الگوهای جملات را می‌گوید و از دانش‌آموزان می‌خواهد که بترتیب بصورت دسته جمعی ردیف به ردیف و تک نفره همراه او تقلید و تکرار نمایند.

تمرین زنجیری: در این تمرین ابتدا معلم با سلام و احوالپرسی از یک دانش‌آموز سؤالی می‌پرسد سپس همان دانش‌آموز محصل

What is his favorite game?

When was he born?

What is the name of the student who absent is?

Who knows the students sitting in the front row?

Who knows the second name of Hamid?

Where is he from?

What is the name of the student who is wearing glasses?

نمونه فرم مشخصات دانش‌آموزان

دو جدول زیر - جدول A فرم مشخصات مخصوص معلم و جدول B فرم مشخصات مخصوص دانش‌آموزان می‌باشد. جدول A غیر از استفاده آموزشی که قبلاً مورد بررسی قرار گرفت می‌تواند برای شناخت بعضی تفاوت‌های دانش‌آموزان مانند قدرت حافظه و میزان دقت نیز مورد استفاده قرار گیرد. اگر چه اندازه‌گیری قوای فکری دانش‌آموزان از نقطه نظر روانشناسی کار دشواری است ولی در عین حال میتوان با سنجش نسبی نیروی دقت و حافظه آنها اولاً در حد امکان دانش‌آموزان ضعیف را تقویت کرد و سپس بر اساس این شناخت نیروی فکری آنها تست‌های امتحانی را طرح نمود. آنچه مسلم است به منظور جلوگیری از انسلاف وقت کلاس درس تست‌های سنجش نیروی دقت و حافظه باید توأم با تست‌های میزان پیشرفت درسی در پایان هر دو هفته انجام شود. بعضی اوقات برای ایجاد تنوع در کلاس و رفع خستگی دانش‌آموزان میتوان تست‌های سنجش نیروی

جدول A

NO	Students		Birthplace			Birthdate			Interest			Memory				Attention			
	Name	Family	V.	T.	C.	D.	M.	Y.	B.	G.	H.	E	G	A	W	E	G	A	W

جدول B

NO	Students		Birthplace			Birthdate			Interest		
	Name	Family	V.	T.	C.	D.	M.	Y.	B.	G.	H.

می‌باشد می‌تواند انگیزه زبان‌آموزی را به میزان قابل توجهی بالا برده و در نتیجه هم کارائی دانش‌آموز و هم کارائی معلم را در کلاس درس افزایش دهد.

۱ - بازیهایی که با لغات می‌توان انجام داد و معلومات لغت دانش‌آموزان را بالا برد.

معلم چند دانش‌آموز را پای تخته می‌آورد و از آنها می‌خواهد که در هر ردیف کلمات افقی کلمه‌ای را که کلمات دیگر را در بر می‌گیرد یا در خود دارد پیدا کنند. به تعداد جوابهای صحیح امتیاز می‌دهد و چند دانش‌آموز دیگر را فرا می‌خواند و آنها هم به همان ترتیب عمل می‌کنند و بالاخره برنده‌ها با هم مسابقه می‌دهند و معلم به سه نفر اول کتابهایی بعنوان جایزه می‌دهد. مثال:

در هر ردیف افقی کلمات، کلمه‌ای که بقیه کلمات را در بر دارد پیدا کنید.

1 - day - month - year - season

2 - ear - body - leg - hand - mouth

3 - room - kitchen - bedroom - shed - house

4 - country - village - province - city

از زوجهای زیر یکی از آنها قسمتی از اسم دیگر است. آنها را مانند مثال بیان کنید.

A finger is a part of the hand.

Hands are parts of a clock.

1 - door - handle

2 - leg - chair

3 - flowers - tree

4 - book - cover

اسمهای زیر را در هر ردیف افقی بترتیب از کوچک به بزرگ بنویسید.

1 - child - man - baby - infant

2 - cat - lion - mouse - camel

3 - tooth - eye - head - palm

۲ - بازی بصورت سؤال و جواب در قالب جمله. در این بازی

ابتداء معلم نمونه‌ای از سؤال غلط و نحوه جواب دادن به آن را ارائه میدهد و سپس با دادن یا نوشتن کلماتی از سؤال از دانش‌آموزان میخواهد که آنها را هم اجرا نمایند. مثال

1 - Is the sky red? No, it is blue.

2 - Does a man see with his ears? No, he sees with his eyes.

دیگری را مورد خطاب قرار داده از او سئوالاتی می‌پرسد و این کار بصورت زنجیری با چندین یا همه محصلین صورت می‌گیرد. مثال
Teacher. Good morning Ali. Ali: Good morning.

— How are You? — Fine, thank You.

T. How did you come to school this morning?

A. I came to school on foot?

T. Who did you meet on the way to school?

A. I met some of my classmates.

سپس علی خطاب به رضا سئوالات مشابهی می‌پرسد و سپس رضا از دانش‌آموز دیگری تا آخر.

Ali Good morning Reza. Reza Good morning.

— How are you? — Fine, thank you.

A. How did you come to school this morning?

R. I came to school by bus.

A. Who did you see on the way to school?

R. I saw an old friend.

تمرین جانشینی: در این تمرین در مراحل مقدماتی در کلاسهای سطح پائین ابتدا یک کلمه یا عبارت جمله با کلمه یا عبارت مشابه بصورت شفاهی بوسیله دانش‌آموزان مختلف جانشین می‌شود سپس وقتی محصلین در تشخیص اجزاء جمله توانائی لازم را بدست آوردند معلم کلمات یا عبارات جانشین را به بقیه اجزاء جمله بصورت متنوع انتقال می‌دهد. مثال:

نمونه تمرین جانشینی فقط یکی از اجزاء جمله مانند.

Mr. Ahmady is a teacher. a. farmer

Mr. Ahmady is a farmer. b. dentist.

Mr. Ahmady is a dentist.

نمونه تمرین جانشینی با اجزا مختلف جمله.

My father works on Fridays. a. everyday

My father works everyday. b. studies

My father studies everyday. c. teacher

My teacher studies everyday. d. Your

Your teacher studies everyday.

بازیها و سرگرمی‌های آموزشی: بازیها و سرگرمیهای آموزشی در عین حال که یکی از جالبترین و بهترین روش‌های آموزش جمعی محصلین

شایسته بالا ببریم.

در مورد روشهای تسلط بر لغات و اصطلاحات زبان انگلیسی قبل از هر چیز باید شناخت نسبتاً عمیقی از این لغات و اصطلاحات پیدا کرد. الف - طبقه بندی لغات: یکی از بهترین روشهای تسلط بر لغات زبان انگلیسی تقسیم بندی آنها به گروه ها و دستجاتی است که هر کدام مفهوم خاصی را بیان می کنند بشرح ذیل:

۱ - لغات هم خانواده Family Words این لغات را که معمولاً ریشه مشترک دارند میتوان بوسیله یاد گرفتن پیشوندها و پسوندها و ساختن کلماتی هم خانواده و بکار بردن مکرر آنها در جملاتی مانند مثالهای زیر فرا گرفت.

life lives (N.) live (V.) lived live (Adj.)
living (Adj.) alive (Adj.) living (N.) lively (Adj.)

- 1 - Animals need food and water to keep
 - 2 - Some people earn their by selling flowers.
 - 3 - A good teacher usually has a personality.
 - 4 - Buying fish is one of the customs for Nourooz.
 - 5 - All things need water and oxygen.
 - 6 - In history we study about the of great men.
 - 7 - They in a cottage near the sea last year.
 - 8 - She led a happy when she went to a village.
- ۲ - اسامی جنس: این لغات به دسته ای از کلمات اطلاق می شوند که همگی بر اسم موجودات هم جنس یا اشیا هم گروه دلالت دارند. برای مثال لغات cat, horse, lion, dog همگی بر حیوان و لغات day, month, season, year, century همگی بر زمان دلالت دارند. نمونه های تمرین.

- 1 - which word describes the other words?
a. milk b. drink c. coffee d. tea
 - 2 - Which word contains the other words?
a. hand b. forehead c. tongue d. body
- Complete the sentences with the given words:

nose teeth ears eyebrows eyelids beard

- 1 - What are used for? They are used to with.
- 2 - Who grows a, a man or a woman? A man does.
- 3 - What do you smell with? I smell with my
- 4 - What do you do when you are surprised? I raise my
- 5 - What do you hear with? I hear with my
- 6 - What do you do when you go to sleep? I close my

3 - Paper/ white

5 - cold / summer

4 - a man / three hands

6 - sun/ shine/ night

مطابقت دادن سؤالات و جواب: معلم سؤالاتی را به ستون عمودی نوشته و جواب آنها را بصورت نامرتب جلو آنها مینویسد. سپس دانش آموزان مختلف سؤالات را پرسیده و جواب آنها را از جوابهای ستون سمت چپ پیدا میکنند. مثال

1 - What's a chair for?	To write on.
2 - What's salt for?	To keep birds in.
3 - What's paper for?	To season food with.
4 - What's a clock for?	To sit on.
5 - What are toys for?	To write with.
6 - What's a table for?	To tell the time by.
7 - What's a pen for?	To play with.
8 - What's a cup for?	To sit at.
9 - What's a cage for?	To drink out of.
10 - What are vases for?	put flowers in.

سؤال و جواب با توجه به شکل: بر اساس شکلهای زیر با راهنمایی معلم شاگردان میتوانند سه نوع سؤال پرسیده و مانند نمونه های زیر پاسخ آنها را بگویند.

- 1 - What's John like? He is fat and short.
- 2 - Is John thin and tall? No, he is neither thin nor tall
- 3 - I'm thinking of one of these men. He is thin and he has a hat on. Oh, he's Alan.

Bill Tony Tom David Alan John Mike

روشهای تسلط بر لغات و اصطلاحات انگلیسی

اگر چه تسلط بر لغات و اصطلاحات یک زبان بدون تماس مستقیم با اهل زبان کار نسبتاً دشواری است معهذای یکی از اهداف مهم ما از این مطلب اینست که حتی المقدور سعی نماییم با تجزیه و تحلیل مسائل اساسی آموزش و یادگیری زبان از یک طرف و بررسی مشکلات و موانعی که برای ما در فرا گرفتن زبان بطور ناآگاه وجود دارد از طرف دیگر، گامهای مؤثری در این راه برداشته و سطح زبان آموزی را

- 4 - What do hens do? They..... eggs.
a. put b. place c. leave d. lay
- 5 - For the time being there is a of time for efficient teaching of English.
a. loss b. deficiency c. loss d. shortage
- 6 - Our teacher is very.... with the students. They all like him.
a. favorite b. common c. popular d. interested
- tell express talk explain say speak report
- 1 - He didn't..... the truth to me.
- 2 - Words are used to our feelings.
- 3 - The child is too small. It can't..... yet.
- 4 - Who is going to..... the accident to the police?
- 5 - He has been in England for 3 months but he can't..... English well.
- 6 - It is up to an English teacher to..... the new words to students.
- 7 - Parodon! Did you..... anything else?

منابع فارسی

- ۱ - روانشناسی آموزش زبان خارجی نوشته ب. و. بلیانف ترجمه امیر فرهنگدور
- ۲ - تحلیل روش آموزش زبان ویلیام فرانسیس مه کی ترجمه حسین مریدی
- ۳ - پرورش ذهن (چگونه روحهای محکم و زنده بسازیم) نوشته ه. موسیه ترجمه احمد آرام ۴ - آموزش و پرورش زنده نوشته ت. ب. شفر ترجمه احمد آرام
- ۵ - ویتامین نوشته ارل ال مندل ترجمه تیره اعظم زهرائی
- ۶ - کیهان علمی ۳۰ آذر ماه ۱۳۷۰
- ۷ - تجارب و تحقیقات شخصی با الهام از نوشته و آثار مرحوم دکتر آلکسیس کارل - انسان موجود ناشناخته راه و رسم زندگی - نیایش (البته این قسمت بیشتر مربوط به جدول انگیزه‌ها و بازدارنده‌ها در امر آموزش میباشد.)

Reference

- Celce - Murcia , M. (1979) *Teaching English as a Second Language* , Newbury House Publishers
- Finocchiaro , M. Bonomo (1973) *The Foreign Language Learner: A Guide To Teachers*. New York: Regents Larsen - Freeman , D. (1986) *Techniques and Principles in Language Teaching*. Oxford University Press Rivers , Wilga M. (1968) *Teaching Foreign Language Skills* , Chicago: University of Chicago Press

۳ - لغات نقشی Function Words و لغات محتوایی Content Words لغات نقشی لغاتی است که معنی محدود دارند ولی از آنجاییکه نقش آنها ارتباط دادن بین کلمات عبارات و جملات میباشد اهمیت بسیار دارند. مثال:

The door of the class is open.

Ali and Reza left their house after finishing their work.

در میان لغات زبان انگلیسی میتوان حروف تعریف Articles افعال کمکی Auxiliaries حروف ربط Conjunctions حروف اضافه Prepositions ضمائر Pronouns مشخص کننده‌های اسم Noun Determiners قیود درجه Intensifiers جانشین‌های اسم Substitute Nouns اعداد روزهای هفته و ماه‌های سال را بین لغات نقشی یا ارتباط دهنده نام برد.

لغات محتوایی. همانطور که از اسم این لغات پیدا است بر اسم اشخاص و اشیاء - و اسم حالات و کیفیات و اعمال دلالت دارند. در بین اجزا کلام اسم صفت فعل و قید جز این لغات به حساب می‌آیند. برای تسلط بر کاربرد و شناخت این دو گروه لغات در هر ردیف افقی لغات کلمه‌ای را که متعلق به آن ردیف نیست شناخته و نام ببرید.

- 1 - table running goodness before warmth
2 - ugly and although their over
3 - might beauty shoes cold paper
4 - should because neither coffee beside
5 - during them between thinking against

۴ - لغات مشکل آفرین Confusables شاید بتوان گفت یکی از مشکلترین و در عین حال مهمترین لغات در زبان انگلیسی لغاتی هستند که یکی از مصنفین انگلیسی زبان آنها را تحت عنوان Confusables نام برده است. کاربرد این لغات نه تنها برای دانش آموزان بلکه اغلب برای دبیران نیز باعث سرگردانی میشود. تنها راه تسلط بر این لغات جمع‌آوری و تمرین مکرر روی آنها می‌باشد. ذیلاً نمونه‌هایی از این لغات بصورت تمرینات چهار جوابی و تمرینات جانشین سازی ارائه می‌گردد.

- 1 - What do you do when you have a headache?
I usually..... an aspirin.
a. take b. eat c. have d. feed
- 2 - Where did you..... during your trip? At a hotel.
a. stand b. wait c. stay d. stop
- 3 - Would you like to..... in your tea? No, thank you.
a. spill b. take c. drop d. pour

دیکته و

شیوه‌های اجرائی آن در مدارس راهنمائی و دبیرستان

مقدمه

برنامه آموزش زبان انگلیسی در دبیرستان و هدف تألیف کتب جدید این درس به نحوی دگرگون شده که زبان انگلیسی به عنوان وسیله ارتباط، و آموزش آن به منظور ایجاد رابطه زنده مطرح است. بدین جهت کلمات نه به شکل مجرد و مجزا بلکه در ارتباط با بستر معنایی جمله اهمیت می‌یابند.

از سوی دیگر، دیکته به عنوان آزمونی که به نحوی مسبب دیدگاه برنامه‌ریزان آموزشی است، می‌تواند در پیشبرد و تثبیت این دیدگاه نقش مؤثری ایفا کند. از این رو باید گفت زمان آن فرا رسیده تا با تجدید نظر کلی و بازنگری عمیق در نحوه اجرای آزمون دیکته در دبیرستان به گونه‌ای آن را جذاب نموده و در عین حال به فعالیتی همسو با اهداف منظور شده برای آموزش این درس تبدیل نمائیم.

بنا به تشخیص این ضرورت، نگارنده در مقاله زیر چند شیوه برای آزمون دیکته در دبیرستان پیشنهاد می‌کند تا مورد استفاده دبیران محترم زبان انگلیسی قرار گیرد.

سیما داد
دبیر دبیرستانهای منطقه ۵

دیکته آزمونی است که هدف کلی آن ارزیابی شناخت و توان دانش‌آموز نسبت به هجی صحیح کلمات می‌باشد. اما می‌توان با توجه به سطح و پایه دانش‌آموزان برای دیکته، اهداف دیگری نیز در نظر گرفت که گستره آن اموری فراتر از مورد فوق‌الذکر را دربرگیرد مثل ارزیابی آگاهی دانش‌آموز نسبت به نقش دستوری کلمات یا نسبت به مفاهیم و معانی کلمات. اعمال اهداف اخیر موجب میشود تا دیکته به

عنوان آزمونی کامل و فراگیر از مجموعه اطلاعات دانش آموز درباره زبانی که می آموزد، مطرح شود و او را درگیر شرایط کاربردی زبان سازد.

در اینجا بدون آنکه قصد بحث و نقد شیوه رایج دیکته انگلیسی در مدارس راهنمایی و دبیرستان را داشته باشیم لازم می دانم اشاره کنم که شیوه های رایج آزمون های رسمی (تصحیح کلمات غلط، نوشتن دیکته، پر کردن حروف افتاده) همان هدف کلی یعنی ارزیابی دانش آموز نسبت به هجی کلمات را دنبال می کند اما شیوه های عملکرد این هدف به گونه ای است که کلمات بطور مجرد و مجزا و خارج از بافت و بستر معنایی مطرح می شوند. نتیجه آنکه چنین شیوه ای نوعی برخورد سطحی و مکانیکی را در پی دارد. اما در مواردی که هدف آزمون دیکته آگاهی و شناخت عمیق تر نسبت به کلمات در بستر معانی و مفاهیم و نسبت به نقش دستوری کلمات باشد، این آزمون فعالیت ذهنی پیچیده ای را از دانش آموز طلب می کند و دیکته را به آزمون مجموعه اطلاعات دانش آموز از زبان مورد نظر بدل می کند.

با توجه به آنچه گفته شد و با عنایت به اهداف پیش بینی شده برای تدریس زبان انگلیسی متوسطه بدنیال تألیف کتب جدید که براساس درک مفاهیم کلمات در ارتباط با حوزه کاربردی آنها استوار است، به نظر می رسد شیوه برگزاری آزمون دیکته نیز نیازمند نوعی بازنگری و تجدید نظر جدی باشد. اما چون حصول این امر مستلزم بررسی های دقیق تر و صرف زمان طولانی تری است، دبیران زبان می توانند حداقل در دیکته های کلاسی از شیوه های متناسبی که هدف آن ارزیابی مجموعه اطلاعات زبانی دانش آموز است استفاده کنند. بدین منظور چند نمونه آزمون دیکته که هر یک برای نیل به هدف خاصی پیش بینی شده برای استفاده دبیران محترم زبان انگلیسی متوسطه ارائه می شود. این شیوه ها عمدتاً از کتاب Dictaion تألیف Paul Davis & Marie Rinvolucru اقتباس و ترجمه شده است و در پاره ای موارد تغییرات محدودی نیز در آنها انجام گرفته است.

۱) حرف غیرملفوظ

هدف: ارزیابی تسلط دانش آموز بر هجی صحیح کلمات

شیوه اجرا: معلم کلمات listen و answer را روی تخته می نویسد و از دانش آموزان می خواهد حروف غیرملفوظ این کلمات را نام ببرند. (t و w). زیر آنها را خط می کشد. سپس مجموعه ای از کلماتی که حروف غیرملفوظ دارند و از متون درسی استخراج شده به آنها دیکته می کند تا بنویسند و از آنها می خواهد زیر اینگونه حروف را خط بکشند. بعد از تمام شدن دیکته، معلم همه کلمات را روی تخته می نویسد و زیر حروف غیرملفوظ را خط می کشد و از دانش آموزان می خواهد که دیکته های خود را با کلمات روی تخته مقایسه کنند و اشکالات خود را پیدا کنند.

۲) تشخیص stress کلمات

هدف: ارزیابی آگاهی دانش آموز نسبت به جای صحیح stress در کلمات.

شیوه اجرا: مجموعه ای از لغات دو بخشی از متون درسی انتخاب شود. سپس از دانش آموزان خواسته شود کساغذ خود را بصورت دو ستون عمودی خط کشی کنند. معلم لغات را به دانش آموزان دیکته می کند و دانش آموزان کلماتی را که stress بر هجای اول آنهاست در ستون اول، و آنهایی را که stress بر هجای دوم دارند در ستون دوم می نویسند. مثال:

Column I	Column II
forty (a) record	cassette (to) record

۳) تداعی معانی

هدف: ارزیابی دانش زبان آموز بر حوزه معنایی لغات همصدا (homophones)

شیوه اجرا: مجموعه ای از لغاتی که همصدا هستند (با هجی

متن هر کجا کلمه‌ای را شنیدند که مستقیماً با موضوع انتخابی ارتباط موضوعی دارد، آن را روی کاغذ بنویسند. معلم این متن را با سرعت معمولی می‌خواند و از تکرار اجتناب می‌کند. تعداد این کلمات می‌تواند به تعداد امتیازاتی باشد که برای تمام این دیکته در نظر گرفته شده است.

۵) تشخیص ارتباط معنایی و دستوری

هدف: ارزیابی آگاهی دانش‌آموز نسبت به جایگزینی کلمات در بافت معنایی و دستوری صحیح

شیوه اجرا: معلم متنی با اقتباس از لغات و ساختارهای دستوری کتاب درسی انتخاب می‌کند و کلماتی را در فواصل معین (مثلاً هر ۷ یا ۹ کلمه) حذف می‌کند. اولین و آخرین جمله کامل هستند. این متن را کپی می‌کند و بین دانش‌آموزان توزیع می‌کند. معلم از دانش‌آموزان می‌خواهد که کلمه افتاده شده را حدس بزنند و با دیکته صحیح در جای خالی بنویسند.

شیوه متعادل‌تر آنست که حرف اول کلمه افتاده شده را معلم بنویسد و به تعداد حروفی که باید آن کلمه را کامل کند خط تیره بگذارد. مثلاً:

His mother d—— when he was a small boy.

این شیوه در واقع نوعی cloze test است.

متفاوت یا یکسان) از متون درسی انتخاب شود. هنگامی که معلم این لغات را دیکته می‌گوید بعد از هر لغت فرصتی در حد ۳۰ ثانیه یا بیشتر به دانش‌آموزان بدهد و از آنها بخواهد دو یا سه کلمه دیگری را که در ارتباط با کلمه اصلی به ذهنشان خطور می‌کند جلوی آن بنویسند. پس از انجام دیکته، معلم فهرستی از لغات دیکته شده را روی تخته می‌نویسد تا دانش‌آموزان را از اشتباهات خود آگاه کند. بخصوص در این شیوه دانش‌آموزان متوجه کلمات همصدا با هجی‌های مختلف، یا کلمات کاملاً مشابه (در صدا و هجی) با معانی متفاوت می‌شوند. برای مثال:

our/ hour

wood/ would

sea/ see

stable (firm – a horse's room)

bee/ be

۴) تشخیص ارتباط معنایی

هدف: ارزیابی آگاهی زبان‌آموز نسبت به ارتباط معنایی لغات. شیوه اجرا: معلم موضوعی خاصی مثل مدرسه، گلکاری یا هر چیز دیگری انتخاب می‌کند و متنی راجع به آن برای دانش‌آموزان قرائت می‌کند. از دانش‌آموزان خواسته می‌شود تا ضمن گوش دادن به

تصحیح و بوزش

مقاله "Tagore: A Revolutionary Writer" که در شماره قبل مجله رشد آموزش زبان درج گردید از استاد محترم جناب آقای سید محمد انوشه می‌باشد که بدینوسیله تصحیح می‌گردد.

نکاتی چند درباره کاربرد روشهای متنوع در آموزش زبان فرانسه

در شماره پیشین این مجله، به خوانندگان و علاقه‌مندان به زبان فرانسه، وعده داده شد که یکی دیگر از فعالیتهای گروه زبان فرانسه، تهیه مقاله‌هایی درباره معرفی آخرین روشهای آموزش زبان فرانسه است. لذا در این شماره، نکاتی که به کارگیری آنها برای دبیران در کار تدریس و استفاده دانشجویان این رشته آموزشی مفید می‌باشد یادآور می‌گردد.

لوسی شهیدی

گروه فرانسه، دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتب درسی

روشهای آموزشی زبان فرانسه به قرار زیر است:

۱ - از راه گوش:

- درست شنیدن کلمات بر اساس قوانین صوتی زبان، تلفظ صحیح هجاها، اشتقاق کلمات و ساختار جمله‌ها (Morphologie)، یادگیری اصطلاحات خاص زبان.

- این طریقه آموزش به صورت شفاهی است و به وسیله معلم همچنین وسایل کمک آموزشی مانند: نوارهای درسی، آزمایشگاه زبان، واژگان در قالب جمله‌های کوتاه و ساده بر اثر تکرار و تمرین

با توجه به گسترش روزافزون حیطه آموزشی علوم و فنون و فرهنگ و ادب، تجربیات به دست آمده برای اعمال روشهای آموزشی در رشته‌های مختلف نیز به همان نسبت گسترش می‌یابد. به ویژه در مورد آموزش زبان فرانسه، گسترش اعمال روشهای آموزشی، بیش از سایر زبانهای زنده دنیا است. ولی جالبتر اینکه بعد از سالها تجربه و کتکاش در این راه، متخصصین زبان و زبانشناسی به این نتیجه رسیده‌اند که آموزش زبان خارجی بایستی به روش زبان مادری صورت گیرد و با همان دقت و ظرافت، بار فرهنگی و زبانی جامعه زبان‌آموز را بپذیرا باشد. لذا با استفاده از چنین نظریه‌نهایی، اعمال

زیاد در ذهن دانش آموز جای گرفته و یاد درک معنی و مفهوم آنها برای زبان آموزان به صورت کلمات و قالیهای مانوس در می آید.

— استفاده از لغات و کلمات مشترک و مانوس بین فارسی و هر یک از زبانهای خارجی (با توجه به اینکه زبان پارسی از ریشه زبانهای هندو اروپائی است.) مانند لغات مشترک و هم ریشه بین زبان پارسی و فرانسه:

پدر = Père, مادر = mère, آب = eau (به یکی از زبانهای محلی پارسی همان او است). ده = dix, دو = deux

— و لغاتی که از فارسی وارد زبان فرانسه شده است مانند: گل نرگس = narcisse و پردیس (بهشت) = paradis و دهها لغت فلسفی و علمی که جای بحث دیگر دارد.

— لغات مشترک بین المللی مانند: رادیو، تلوویزیون، پست، تلگراف، تلفن، تابلو، هتل، رستوران، رمان، سیستم، لامپ و غیره. البته لغاتی مانند: کلاس، تاکسی و غیره، نیز وجود دارد که تلفظ این گونه لغات در فارسی و فرانسه متفاوت است.

۲ — از راه چشم:

— واژه ها بایستی صورت عینی داشته باشد تا بتوان آنرا به دانش آموزان مبتدی زبان، بدون توسل به ترجمه (فارسی حرف زدن) در قالب جمله های کوتاه تفهیم نمود مانند: در کلاس، میز، صندلی، نیمکت، مداد، کاغذ و....

— آموزش لغات در قالب جمله های کوتاه با انجام دادن حرکات بدن که معلم می تواند واژگان زیادی را به زبان آموزان یاد دهد مانند: نشستن، برخاستن، خندیدن، گریه کردن، دیدن، ایستادن، برداشتن، گذاشتن و....

— استفاده از ویدئو کاستهای آموزشی، اسلاید، پوستر، تصویرهای بزرگ شده درسی که بر روی پارچه ماهوتی چسبانده شده و روی تخته سیاه نصب می گردد. و وسیله گفتگو و تمرین را فراهم می سازد.

۳ — از راه زبان:

همانگونه که کودک از راه شنیدن و دیدن نسبت به اطرافیان، حیوان، اشیاء شناخت پیدا می کند سپس با تکرار و تمرین کلمات یکی هجائی و دو هجائی، آغاز به صحبت می نماید. در مورد زبان آموزان نیز همانطور که در بالا (گوش، چشم) شرح داده شد، از لغات ساده و مانوس (از نظر آوائی) و لغات عینی برای آموزش استفاده می شود.

لیکن با توجه به مقطع سنی و تحصیلی دانش آموزان و هدفهای آموزشی ملحوظ در برنامه ریزی و تدوین کتابهای درسی بایستی: آموزش حروف در داخل کلمات و کلمات در داخل جملات آموخته شود

و آموزش لغات به طور انتزاعی یا از راه ترجمه مردود بوده و ممنوع می شود.

استفاده از تمرینهای شفاهی، آزمایشگاه زبان برای جواب به سوالات مطرح شده و اصلاح تلفظ کلمات، توجه به هجای واژه ها از نظر آوائی، نیز اشتقاق کلمات و ساختار جمله ها ضروری است.

نوشتن:

بعد از مرحله آموزش شفاهی از راه شنیدن، دیدن، تکرار کردن، مرحله نوشتن آغاز می شود.

— نوشتن بایستی به صورت کتابت صورت گیرد تا دانش آموزان بتوانند کلمات را خوب از همدیگر تشخیص بدهند و فقط رونویسی کنند.

نوشتن املاء:

بایستی همراه با تغییر شکل قالبها صورت گیرد که خود به خود با نوشتن دستور و املاء در ارتباط است.

یادآوری:

در سال اول زبان آموزی، نیابستی دیکته گفته شود، بلکه بایستی جنبه یادگیری نوشتن از چپ به راست، توجه به شکل کلمات و ترکیب آنها مورد نظر باشد. بنابراین گنجانیدن تمرینهای نوشتاری رسم الخط در سال اول آموزش زبان ضروری است.

خواندن:

همانند نوشتن، می بایستی بعد از اتمام آموزش شفاهی و درک مفهوم همه کلمات و جملات آموخته شده انجام پذیرد. در این مرحله، آموختن تلفظ صحیح، مهمترین هدف است که می بایستی مطابق قواعد صوتی زبان فرانسه (فونئیک = Phonétique) انجام پذیرد.

استفاده از ویدئو کاستهای آموزشی، آزمایشگاه زبان برای خواندن کلمات، جمله ها و اصلاح تلفظ کلمات (Prononciation) به عنوان وسایل کمک آموزشی ضروری است.

استفاده از وسایل سمعی و بصری و کمک آموزشی:

با توجه به مطالب بالا و ضرورت اعمال روشهای آموزشی از راه چشم و گوش و زبان، استفاده از وسایل سمعی و بصری، نیز کمک آموزشی گوناگون امری انکارناپذیر می نماید.

در دورانی که سرعت بر زمان پیشی گرفته است، برای آموزش زبان بسنده کردن به کتاب درسی و معلم کافی نیست چرا که محدودیت

زمان بندی دروس، کتاب و معلم، برای شکوفائی استعدادهای تک تک دانش آموزان فرصت کافی را به دست نمی دهد. بلکه به کمک تکنولوژی نوین است که چنین مرزهای محدود آموزشی شکسته شده و امر یادگیری بیش از پیش به سوی خودآموزی برای به دست آوردن فرصت های بروز استعدادهای فردی پیش می رود. لذا استفاده از وسایل سمعی و بصری و کمک آموزشی برای یادگیری زبان ضروری می باشد. وسایل مورد نیاز به قرار زیر است:

۱ - فیلمها و ویدئوکاست های دزسی و آموزشی؛ برای آموزش و تمرین و تکرار از راه چشم و گوش و زبان.

۲ - نوارهای درسی؛ برای یادگیری و تمرین دروس (از راه گوش و زبان) و برای اصلاح تلفظ کلمات و طرز خواندن جملات از نظر نقطه گذاری و درک و فهم مطالب شایان توجه است.

۳ - تصویرهای بزرگ شده مربوط به کتابهای درسی؛ استفاده از (Tableau de feutre) که تصویرها روی پارچه ماهوتی چسبانده شده روی تخته سیاه نصب می شود و گفت و شنود یا پرسش و پاسخ به صورت تمرینهای شفاهی بین دبیر و دانش آموزان یا بین خود دانش آموزان صورت می گیرد.

۴ - استفاده از تصویرهای غیر درسی؛ مانند تصویر بزرگان شناخته شده مذهبی، حکومتی، دانشمندان، شعرا، هنرمندان، که نه تنها کلاس را از حالت خشک درسی بیرون می آورد بلکه دبیر موفق می شود حس کنجکاوی دانش آموزان را تحریک کرده و آنها را برای انجام تمرینهای شفاهی (با میل و رغبت نه به اجبار) بر سر ذوق آورد.

۵ - استفاده از تصویر در مقطع سنی و تحصیلی دانش آموزان؛ استفاده از تصویر به ویژه به صورت پوستر، اسلاید، تصویرهای بزرگ شده کتابهای درسی یا غیر درسی، در یک دوره سه ساله زبان آموزی (۲ سال دوره راهنمایی، یکسال اول متوسطه) چه از نظر مبتدی بودن زبان آموزان چه از نظر سنی، تدریس و تکرار و تمرین به وسیله تصویر به ویژه تصویرهای رنگی، یکی از روشهای موثر آموزش زبان می باشد.

۶ - فیلمهای سینمایی به زبان فرانسه؛ گفت و شنود با افراد فرانسوی زبان، بازدید از موسسات آموزشی یا صنعتی مربوط به فرانسه زبانان که نه تنها برای ایجاد یک محیط بحث و گفتگو و تبادل نظر بلکه برای آشنا ساختن دانش آموزان به روشهای مطالعه و تحقیق است.

۷ - استفاده از آزمایشگاه زبان؛ برای انجام تمرین ساختارهای دستوری، اصلاح تلفظ صحیح کلمات از نکته نظر آوایی (Phonétique) بر حسب حروف صدادار، همچنین ترکیب حروف صدادار، چگونگی اشتقاق کلمات و ساختار جمله ها (Morphologie) به کار بستن نشانه های نقطه گذاری (Ponctuation) برای درک

جمله، عبارت و شناخت انواع جمله و عبارتها، یادگیری اصطلاحات خاص زبان فرانسه به کار می رود.

مکالمه از راه ایجاد مناظره یا نمایشنامه های کوتاه:

از آنجا که مکالمه و گفت و شنود، یکی از راههای بسیار موثر آموزش زبان است لذا علاوه بر تمرینهای ارائه شده در کتابهای درسی، دبیر می تواند از مطالب آموخته شده، مناظره یا نمایشنامه های کوتاهی به ترتیب بین دو نفر از شاگردان انجام دهد که این امر باعث می شود تا زبان آموزان به از برکردن مطالب و اصطلاحات زبان، رغبت نشان داده و جرئت و شهامت گفتگو و مکالمه را پیدا کنند و اعتماد به نفس خود را به دست آورند.

مرور و تمرین (Révision):

یکی دیگر از روشهای آموزش زبان است که برای یادآوری و تکرار مطالب آموخته شده به کار می رود.

هدف از این شیوه، این است که مطالب درسی در یک خط عرضی و مستقیم (Linéaire) حرکت نکنند بلکه برای یادآوری مطالب آموخته شده، در فواصل معین در کتابهای درسی، درسهای مربوط به مرور و تکرار گنجانده می شود تا پیوستگی آموزش مطالب درسی، به تدریج طی پیشرفت سالهای تحصیلی از صورت یک دایره کوچکتر به دایره های بزرگتر تبدیل گردد.

تمرین از راه بازی با کلمات (Les activités ludiques):

بازی با کلمات که به وسیله ایجاد تصویر با حروف و کلمات همچنین ساختن کلمات به ویژه صفت ها در قالب حروف انجام می گیرد مانند:

بام = le toit که با ساختن شکل بام خانه مفهوم و معنی واژه به دست می آید: \widehat{oi} اسم خاص ژیلبرت (Gilbert) که از هر حرف آن یک صفت درست می شود و از این راه واژه های زیادی آموزش داده می شود مانند:

G = Gentile	مهربان
I = Intelligente	باهوش
L = Lucide	روشن ضمیر
B = Bavarde	پر حرف
E = Eminente	عالی مرتبه - برجسته
R = Romantique	احساساتی
T = Travailleuse	فعال - کاری

بازی با کلمات به منظور یادگیری و تسلط درست حروف صدادار و کلمات انجام می گیرد و به تدریج برای درک مفهوم مطالب و

جمله‌ها به کار می‌رود.

بازی با کلمات، علاوه بر رسیدن به هدفهای آموزشی نامبرده، قدرت اندیشه - ابتکار عمل - استعداد و ذوق دانش‌آموزان را بالا می‌برد.

لازم به یادآوری است که درست کردن تصویر برای آموزش واژگان و طرز تلفظ صحیح آن برای زبان‌آموزان مبتدی است و درست کردن صفت برای هر یک از حروف برای کلاسهای بالای دوره متوسطه انجام می‌گیرد.

انتخاب متون درسی:

۱ - از موارد مورد نیاز و روزمره زندگی انتخاب می‌شود ولی با پیشرفت مقاطع سنی و تحصیلی دانش‌آموزان به ویژه در دوره پیش دانشگاهی، برای آشنائی زبان‌آموزان، از متون اصلی و تخصصی در علوم، فنون، هنر، ادب، استفاده می‌شود.

۲ - در آموزش مطالب و گزینش قالبها: نظم منطقی رعایت می‌شود و قالبها از نمونه‌های ساده شروع شده و به تدریج به نمونه‌های مشکل می‌رسد.

۳ - در چگونگی ارائه قالبها: حروف در قالب کلمات، کلمات در قالب جمله‌ها آموخته می‌شود و حرف و کلمه‌ای هرگز به صورت انتزائی آموخته نمی‌شود.

دیکته، واژه‌ها، اصطلاحات خاص زبان

بنا به روشهای جدید، نوشتن املاء کلمات بایستی همراه با تغییر شکل قالبها صورت گیرد و واژگان در قالب جمله‌ها آنقدر تکرار و تمرین شود تا مفهوم واژه‌ها در قالب جمله‌ها و عبارتها نیز شکل و ترکیب واژه‌ها از نظر املاء آن، در ذهن دانش‌آموزان جای گیرد. در ضمن توجه به آهنگ و لحن (Intonation) کلمات با در نظر گرفتن ترکیب حروف صدا دار، خود تبیین املاء بسیاری از کلمات است.

لازم به یادآوری است که برای زبان‌آموزان مبتدی، نوشتن دیکته ضروری نیست و یادگیری نوشتن از چپ به راست و انجام تمرینهای نوشتاری و رسم الخط - یکی دو مورد از تمرینهای دیکته خودآموز (Autodictée) کافی می‌باشد.

آموزش واژگان و اصطلاحات خاص زبان: می‌بایستی در قالب جمله‌ها و به‌طور کاملاً طبیعی و تسلسلی آموزش داده شود.

یکی از راههای آموزشی آنها با توجه به مقطع سنی و تحصیلی دانش‌آموزان، انتخاب قطعه شعرهای کوتاه و مناسب به زبان اصلی (Original) است که در کتابهای درسی گنجانده شود تا زبان‌آموزان با از بر کردن آنها نه تنها به درک مفاهیم مطالب مورد نظر برسند بلکه واژگان و اصطلاحات خاص زبان را نیز یاد گیرند.

بعلاوه انجام این روش، ایجاد تنوع در متون درسی است و به تلطیف روح و عواطف دانش‌آموزان کمک نموده و کنجکاوی آنان را برای پیدا کردن معادل اصطلاحات و مضمون شعرها به زبان پارسی بر می‌انگیزد مانند شعر فارسی:

از دل برود هر آنکه از دیده برفت =

Loin de l'oeil loin de coeur

تمرینهای ساختاری:

به دو بخش تقسیم می‌شود: تمرینهای شفاهی - تمرینهای کتبی

۱ - تمرینهای شفاهی:

به ویژه در دوره راهنمایی، اغلب به کمک تصویرها جواب داده می‌شود. بدین منظور گذاشتن تصویرهای چهاررنگ و گویا و مناسب متن در کتابهای درسی لازم است و همانطور که قبلاً شرح داده شده استفاده از وسایل کمک آموزشی دیگر برای تکرار و تمرینهای شفاهی بی‌اندازه مؤثر است.

تمرینهای شفاهی می‌بایستی حتماً در سر کلاس به صورت گفت و شنود صورت گیرد و معلم بایستی فقط به تمرینهای کتاب قناعت کند بلکه با توجه به موضوعها، موقعیتهای مناسب، تمرینهای گوناگونی را با دانش‌آموزان (با توجه به مقطع سنی و تحصیلی آنان) انجام دهد. برای دانش‌آموزان مبتدی زبان، تمرینهای شفاهی در اولویت است.

علاوه بر تمرینهای شفاهی، تمرینهای کتبی نیز تا آنجا که وقت کلاس و ساعات درسی زبان اجازه می‌دهد در سر کلاس انجام پذیرد تا دانش‌آموزان بتوانند به کمک معلم به جوابهای مورد نظر برسند و قدرت اندیشه، استدلال، ابتکار عمل خود را به کار اندازند.

۲ - شیوه انجام تمرینهای کتبی:

با پیشرفت آموزش زبان در سالهای تحصیلی، انجام تمرینهای کتبی برای آموزش نکات دستوری و به کارگیری اصطلاحات خاص زبان ضروری است.

هدف از انجام تمرینهای کتبی نه تنها آموزش نکات نامبرده در بالا می‌باشد بلکه برای درک مفاهیم متون و مطالب آموخته شده نیز هست لذا انجام تمرینهای مزبور به شیوه جدید بر این است که:

مطالب بایستی به صورت پراکنده طرح‌ریزی و سؤال شود تا دانش‌آموزان برخلاف روشهای گذشته و سنتی، از نظم مطالب متن نتوانند به جواب برسند بلکه به خود سؤال فکر کنند و برای رسیدن به جواب، کل متن را مورد مطالعه و دقت نظر قرار دهند تا جواب سؤال را دریابند.

به طور کلی تمرینها چه به صورت شفاهی و چه کتبی، بایستی از

کل متن صورت گیرد تا زبان آموزان برای رسیدن به جواب، کل متن را مورد مطالعه قرار دهند.

دستور زبان:

ساختار جمله بر اساس قواعد خاص هر زبان صورت می‌گیرد لذا دستور زبان می‌بایستی به طور کاملاً طبیعی در قالب جمله‌ها، ابتدا به صورت مکالمات و اصطلاحات ساده و آسان آموخته شود و آنقدر تکرار و تمرین شود تا مطالب خود به خود در ذهن دانش‌آموزان جای گیرد. بدین منظور دستور زبان می‌تواند بر اساس تمرینهای الگویی زیر به صورت شفاهی در سر کلاس انجام گیرد:

۱ - الگوهای تکراری و تغییری:

معلم جمله را با آهنگ طبیعی و بدون اتکاء روی عامل خاص بیان می‌کند و هر یک از دانش‌آموزان (به صورت انفرادی) آن را تقلید و تکرار می‌کنند. بنابراین آموزش این الگو از راه شنیدن و تکرار کردن انجام می‌گیرد و کشف قواعد دستوری و تغییراتی که بر مبنای آن در الگوها به وجود می‌آید بر عهده دانش‌آموزان خواهد بود. به عنوان مثال برای یاد دادن حرف تعریفها، معلم اشیایی را به شاگردان نشان داده می‌گوید:

Le tableau est ici	Voilà la table
Le livre est ici	Voilà la plume
Le garçon est ici	Voilà la fille

بخش متغیر بخش ثابت
 در این الگوها بدون اینکه ساختار جمله عوض شود، دانش‌آموزان کلمات متعددی را (در بخش متغیر) با حرف تعریفشان (بر مبنای مذکر یا مؤنث بودن آنها) یاد می‌گیرند و معلم بدون اینکه متوسل به فارسی حرف زدن شود، کلمات و نوع آن را بر اساس تغییر حرف تعریفشان آموزش می‌دهد.

۲ - الگوهای تبدیلی ساده:

ساختار جمله ثابت می‌ماند و با تغییر و تبدیل یکی از اجزاء جمله، مفهوم آن عوض می‌شود. به طور مثال، معلم یک جمله را ادا می‌کند و هر یک از شاگردان آن را تکرار می‌کنند مانند:

Je vais à	Téhéran
بخش متغیر	بخش ثابت
Je vais à Paris	
Je vais à Chiraz	

سپس معلم با بیان جزء متغیر جمله از هر یک از شاگردان می‌خواهد تا بخش ثابت جمله را بیان کرده و آن را کامل نمایند.

۳ - الگوهای تبدیلی مرکب:

در این الگوها تبدیل در دو یا سه جزء مختلف به وسیله هر یک از دانش‌آموزان انجام می‌گیرد. معلم جزء یا اجزاء ثابت را ادا می‌کند و هر یک از شاگردان می‌بایستی بی‌درنگ و به صورت انعکاسی جمله را بر مبنای مدل تکمیل نمایند:

مدل داده شده به وسیله معلم

Je rentre à Paris

شاگرد مدل را تکرار می‌کند، سپس معلم یک جزء از جمله (فعل) را بیان می‌کند و از هر یک از دانش‌آموزان می‌خواهد تا سایر اجزاء جمله را به اختیار بیان کرده و آن را تکمیل نماید:

معلم	شاگرد
... vais ...	Je vais à Téhéran
... habite ...	J'habite à Tabriz

دبیر می‌گوید	شاگرد اضافه می‌کند
J'ai écrit...	J'ai écrit une lettre.
Le garçon ...	Le garçon a écrit une lettre.
Ses parents...	Ses parents ont écrit une lettre.

بدین ترتیب هر یک از شاگردان برای پیدا کردن ساختار دستوری جمله به تفکر و اندیشه وادار می‌شوند.

۵ - تمرینهای ارتباطی:

دبیر می‌گوید	شاگرد جواب می‌دهد
J'aime mon cours de français	Il aime son cours de français
Mina et Reza.....	Ils aiment leur cours de français
Vous.....	J'aime mon cours de français

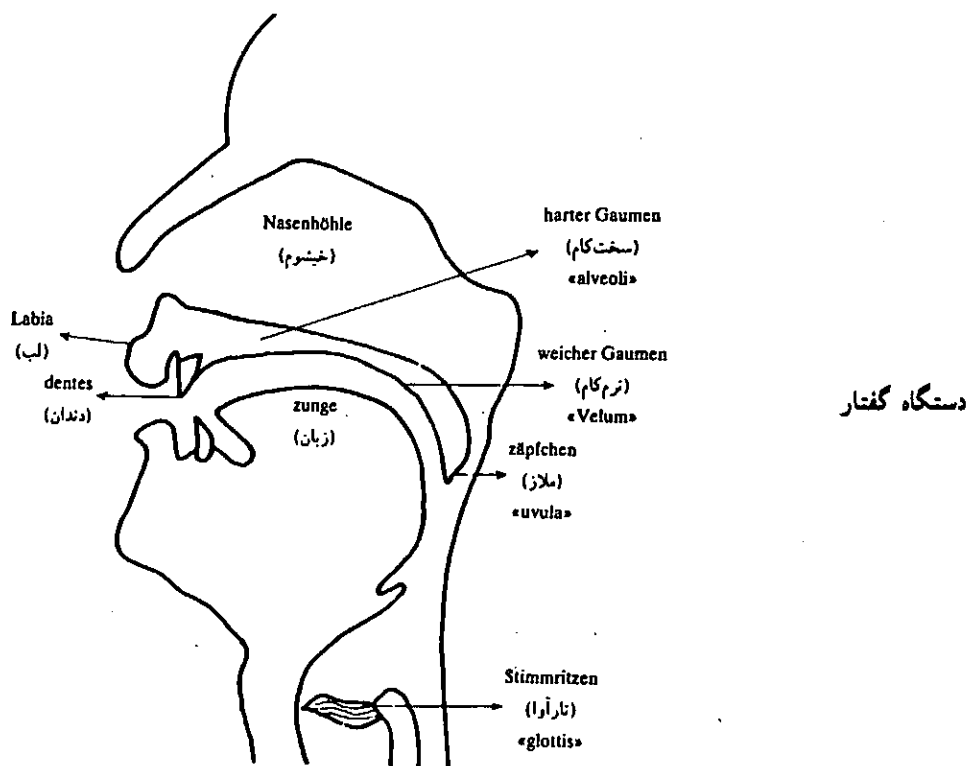
در این تمرینها بدون اینکه موضوع جمله عوض شود، دانش‌آموزان ضمائر و صفت‌های ملکی جمله را عوض کرده آن را کامل می‌کنند. در هیچ‌یک از تمرینهای بالا دبیر نیاز به فارسی صحبت کردن ندارد.

زیرنویسها:

۱ - البته منظور پیدا کردن صفت‌های شخصیتی است نه صفت‌های جسمی یا وضع اقتصادی و مادی یک شخص مانند: فقر مادی یا نقص عضوی
 ۲ - این تمرینها برای آموزش زبان فرانسه در دوره راهنمایی تحصیلی است.

آواشناسی زبان آلمانی

سوزان گویری

تلفظ حروفِ صدادار در زبان آلمانی

در زبان آلمانی سه نوع حرفِ صدادار وجود دارد:

۱ - حروف صدادار ساده: a, e, i, o, u

۲ - حروف صداداری که تغییر صوت می‌دهند: ä, ö, ü

۳ - حروف صداداری که از دو مصوت تشکیل می‌شوند:

ai, au, eu

۱ - تلفظ حروف صدادار ساده

تلفظ مصوت a

مصوت a می‌تواند هم کشیده و هم کوتاه تلفظ شود.

الفبای آلمانی دارای ۲۶ حرف (نشانه خطی) است. در این

الفبا سه نشانه تغییر صوت برای سه مصوت a, o, u وجود دارد.

الفبای آلمانی دارای دو نوع حرف است:

الف - حروفِ صدادار (Selbstlaute) Vokale

ب - حروفِ بی‌صدا (Mitlaute) Konsonanten

الف - حروفِ صدادار (مصوت‌ها)

حروف صدادار حرفی هستند که با به حرکت درآوردن

تارهای صوتی ایجاد می‌شوند و آوا در هوای بازدم به مانی برخورد

نمی‌کند. این موانع می‌توانند سایشی، غلطان و انسدادی

باشند.

a کشیده:

در ابتدا، وسط و پایان واژه، a کشیده و شبیه «آ» در فارسی (مثلاً در واژه‌های «آدم» و «بازار») ادا می‌شود:

a — der Abend, der Atem, der Name, der Tag

در واژه‌هایی که به -ach منتهی می‌شوند، a کشیده تلفظ

می‌شود:

a — brach (brechen), die Sprache, stach (stechen)

همچنین در کلماتی که دارای پسوندهای sam، sal، و

bar — هستند، حرف a در این پسوندها کشیده تلفظ

a — langsam, das Schicksal, zahlbar

می‌شود:

aa — نیز در واژه‌های زیر به صورت a کشیده تلفظ می‌شود:

aa — der Aal, das Haar, die Waage, der staat, der Saal

همچنین ah- در واژه‌های زیر:

ah — das Jahr, die Nahrung, der Zahn, die Zahl, die Sahne

a کوتاه شبیه فتحه در فارسی (مثلاً در واژه‌های: «مرد»،

«دست») تلفظ می‌شود:

a — der Mann, die Hand, hat (haben)

a — در برخی واژه‌های انگلیسی مانند حرف e آلمانی تلفظ

می‌شود:

a — das camping, der catch

تلفظ مصوتِ e

این مصوت به دو گونه کشیده و کوتاه تلفظ می‌شود. e کشیده

شبیه کسره در فارسی (مثلاً در واژه «اداره») ادا می‌گردد:

e — das Elend, die Erde, reden

ee — نیز در کلمات زیر به صورت e کشیده تلفظ می‌شود:

ee — der Kaffee, der Schnee, der See, der Tee

ee — در واژه‌های انگلیسی مانند حرف i کشیده تلفظ می‌شود:

ee — der Jeep

ee — در واژه‌های فرانسوی مانند e تلفظ می‌شود:

ee — das Dragee

eh — در واژه‌های زیر کشیده تلفظ می‌شود:

eh — die Ehre, der Lehrer, das Mehl, das Reh

e تلفظ — کوتاه نیز شبیه کسره است:

e — rennen, schmecken, der Weg

پیش از B و X مصوتِ e کوتاه تلفظ می‌شود:

e — der Dreß, die Hexe

تلفظ مصوتِ i

این مصوت می‌تواند هم کشیده و هم کوتاه تلفظ شود. i کشیده

شبیه «ای» (مثلاً در واژه‌های «ایراد» و «نسیم») ادا می‌گردد:

i — die Devisе, die Elite, das kino

ie — نیز در کلمات زیر کشیده تلفظ می‌شود:

ie — die Biene, das Fieber, die Liebe, das Spiel, ziemlich

همچنین ieh — در واژه‌های زیر کشیده تلفظ می‌شود:

ieh — fliehen, das Vieh, ziehen

ih و — در کلمات زیر:

ih — ihnen, ihm, ihn

واژه‌های انگلیسی که دارای حروف ee — یا ea — هستند و در

زبان آلمانی نیز به کار برده می‌شوند، به صورت i — کشیده تلفظ

می‌شوند:

ee — der Jeep, der Teenager, das Weekend

ea — der Beatle, das Team

مصوتِ i در واژه‌های بیگانه‌ای که به ie، ier، ieren،

id (e)، ik، il، in، ine، it — ختم می‌شوند نیز کشیده

تلفظ می‌شود:

ie — die Demokratie, die Epidemie, die Melodie

ier — das Klavier, die Manier, das Quartier

ieren — gratulieren, illustrieren, quitieren, studieren

id (e) — die Pyramide, solide

ik — die Kritik, die Musik, die Physik, die Politik

il — das Exil, stabil, steril, das Zivil

in — das Aspirin, das Chinin, das Vitamin

ine — die Gardine, die Kantine, die Maschine

it — der Graphit, der Parasit, der Profit, der Satellit

i کوتاه:

مصوتِ i پیش از ck، B و X کوتاه تلفظ می‌شود:

i — der Biß, dick, mixen, der Riß, das Schicksal

تلفظ مصوتِ u

این مصوت می‌تواند هم به شکل کشیده و هم به صورت کوتاه تلفظ شود. u کشیده در فارسی شبیه «او» ادا می‌شود:

u → die Blume, die Kuh, die Kunst, die Schule, der Stuhl

در واژه‌هایی که به ur - یا tum - ختم می‌شوند، مصوتِ u کشیده تلفظ می‌شود:

- ur → die Architektur, die Fraktur
- tum → das Bürgertum, das Christentum, das Ultimatum

مصوتِ u در واژه‌هایی که از زبان انگلیسی به آلمانی وارد شده‌اند یا در نام‌هایی که با ue - یا oo - نوشته می‌شوند به صورت u کشیده ادا می‌شوند:

-ue — die Bluejean
-oo — Liverpool, der Swimmingpool
در کلماتی که از زبان فرانسه به آلمانی وارد شده‌اند و با -ou نوشته می‌شوند، تلفظ u کشیده است:

- ou — die Route, die Tour
باید در نظر داشت که حروف -ou در واژه‌های انگلیسی که به زبان آلمانی وارد شده‌اند تلفظ au دارد:

- ou — die Couch, der Count
u کوتاه:
مصوت u پیش از حرف x و غالب صامت‌ها کوتاه تلفظ می‌شود:

u — die Brust, der Hund, der Luxus, die Mutter
حرف u در پایان واژه و پیش از صامت، کوتاه تلفظ می‌شود:
u — der Kautschuk, der Konsul, der Minus
اگر پس از مصوت u حرف ß بیاید و در صورت تبدیل به ss شود کوتاه و در غیر اینصورت کشیده تلفظ می‌شود:

u — der Fluß — Flusses
۲ - حروف صداداری که تغییر صوت می‌دهند

تلفظ مصوتِ ä

مصوت ä می‌تواند هم کشیده و هم کوتاه تلفظ شود. ä کشیده شبیه کسره در فارسی است:

ä → der Dämon, das Mädchen

تلفظ مصوتِ o

مصوت o به دو گونه کشیده و کوتاه تلفظ می‌شود. o کشیده در فارسی به صورت ضمه «اُ» (مثلاً در واژه «أدیپ» و «نو») ادا می‌شود. اگر در ریشه واژه پس از حرف o تنها یک صامت (بجز حرف X) قرار بگیرد و یا ph یا th بیاید، o کشیده تلفظ می‌شود:

o — losen, der Philosoph, der Tod, der Ton
oo — نیز در کلمات زیر به صورت o کشیده تلفظ می‌شود:
oo — das Boot, doof, das Moor, der Zoo
همچنین oh - در واژه‌های زیر:

oh — bohren, drohen, ohne, das Ohr, der Sohn, wohnen

مصوت o در واژه‌های بیگانه‌ای که به ol -، on -، one - و oren - ختم می‌شوند، کشیده تلفظ می‌شود:

- ol — das Monopol, das Symbol
- on — Baron, das Mikrophon, die Person
- one — die Patrone, die Zitrone
- oren — die Professoren (der Professor), die Lektoren (der Lektor)

o و ow - در نام‌های آلمانی و واژه‌هایی که از زبان انگلیسی وارد آلمانی شده‌اند به گونه o کشیده تلفظ می‌شوند:

- oe — Coesfeld
- ow — die Bowle, der Bungalow
au و eau - در واژه‌هایی که از زبان فرانسوی به آلمانی وارد شده‌اند، مانند o کشیده تلفظ می‌شوند:

- au — die Sauce
- eau — der Chapeau, das Chateau, das Niveau
o کوتاه:

اگر پس از مصوت o حرف x و یا چند صامت قرار بگیرد o کوتاه تلفظ می‌شود:

o — der Boxer, die Post, voll, der Zopf
اگر پس از مصوت o حرف ß بیاید و در صورت تبدیل به ss شود، مصوت o کوتاه است:

o — das Geschoß — Geschosses

بسیاری از کلمات آلمانی که دارای حروف äh هستند به صورت ä کشیده تلفظ می‌شوند:

äh — ähneln, gefährlich, jährlich, während

پاره‌ای از واژه‌های انگلیسی و فرانسوی که به زبان آلمانی وارد شده‌اند با ai نوشته می‌شوند، اما تلفظ ä کشیده دارند:

ai — der Airbus, fair, die Mayonaise, das Training

ue → das Fondue

y در واژه‌های غیر آلمانی مانند ü تلفظ می‌شود:

y → Ägypten, das Asyl, die Lyrik,
der Mythos, der Typ, Zypern

۳ - حروف صدادار مرکب (Diphthonge)

مصوت‌های مرکب به طور کلی کشیده تلفظ می‌شوند.

تلفظ مصوت‌های مرکب ai و ei

این مصوت‌ها مانند «ای» تلفظ می‌شوند:

ai → der Hai, der Laie, der Mai, Mainz

کلماتی که دارای مصوت مرکب ei یا حروف eih هستند، مانند

ai تلفظ می‌شوند:

ei → das Ei, einfach, kein, das Leiden, schweigen

eih → gedeihen, leihen, verzeihen,

واژه‌هایی که به -ei، -heit و -keit ختم می‌شوند، مانند ai

تلفظ می‌شوند:

-ei → die Bäckerei

-heit → die Eigenheit

-keit → die Höflichkeit

اسامی یا کلمات غیر آلمانی‌ای که دارای حروف ey، y یا ay

هستند، مانند ai تلفظ می‌شوند:

ey → Dreyfus, Frey, Freytag, Meyer

y → Bayron, Nylon

ay → bayer, Bayreuth, Haydn, der May, Paraguay

تلفظ مصوت مرکب au

این مصوت در فارسی معادل ندارد و تلفظ آن مانند «ou» در

کلمه انگلیسی house و یا «ow» در کلمه now است.

au → bauen, bedauern, dauern, faul, grau, das Haus,
die Haut

شماری از واژه‌های انگلیسی که به زبان آلمانی وارد شده‌اند و

تلفظ مصوت ö

این مصوت در فارسی معادل ندارد.

ö → das Brötchen, der König, der Körper, das Öl,
schön, stören

واژه‌های فراوانی در زبان آلمانی با öh- نوشته می‌شوند که

تلفظ ö دارند:

- öh → fröhlich, gewöhnlich, die Höhe, stöhnen,
versöhnen

اسامی خاص که با oe- نوشته می‌شوند، به صورت ö تلفظ

می‌شوند:

- oe → Goedeke, Goethe

پاره‌ای از واژه‌های فرانسوی که به زبان آلمانی وارد شده‌اند با

eu- نوشته می‌شوند، اما تلفظ ö دارند. این واژه‌ها به eur-، eu-

euse- منتهی می‌شوند:

-eu → adieu, das Milieu

- eur → der Chauffeur, der Experteur, der Friseur,
der Regisseur, der Ingenieur

- euse → die Friseuse

تلفظ مصوت ü

این مصوت در فارسی معادل صوتی ندارد.

ü → für, grüßen, spülen, die Tür

واژه‌های فراوانی در زبان آلمانی با üh- نوشته می‌شوند که

تلفظ ü دارند.

üh → blühen, früh, der Frühling, kühl

شماری از واژه‌های فرانسوی که در آلمانی نیز به کار می‌روند

و با حروف u یا ue نوشته می‌شوند به صورت ü تلفظ می‌شوند:

u → die Avenuen

گاه در جمع یکی از مصوت‌های خود را از دست می‌دهند:

das Haar → das Härchen

der Aal → das Älchen

der Saal → das Sälchen, die Säle

das Paar → das Pärchen

— اگر در واژه‌ای مصوت e پس از i قرار گیرد، مصوت i

کشیده تلفظ می‌شود:

die Biene, der Dienstag, das Fieber, ziehen

— زمانی که پس از مصوت دو صامت همسان از پی هم ظاهر

شوند، مصوت کوتاه تلفظ می‌شود؛ در این موارد بجای kk حروف ck

و بجای zz حروف tz قرار می‌گیرد. لازم به یادآوری است که پس از

مصوت کشیده و مصوت‌های مرکب دو صامت همسان قرار نمی‌گیرند.

جدول زیر نشان می‌دهد که چه صامت‌هایی می‌توانند توأمأ ظاهر شوند:

b	bb	robben
d	dd	budden
f	ff	schaffen
g	gg	baggen
k	ck	blicken
l	ll	fallen
m	mm	hemmen
n	nn	spinnen
p	pp	üppig
r	rr	harren
s	ss	gehässig
t	tt	schütten
z	tz	ritzen

زیرنویسها:

۱ — در زبان فارسی شش مصوت وجود دارد؛ سه مصوت بلند:

ā (در واژه «باد»)، u (در واژه «بود») و i (در واژه «بید») و سه مصوت

کوتاه: a (در کلمه «بد»)، o (در کلمه «بت») و e (در کلمه «به»). باید

یادآوری کرد که در خط فارسی برای مصوت‌های کوتاه نشانه خطی

(حرف) وجود ندارد و آن‌ها را با علامت‌های فته، کسره و ضمه (زیر،

زیر و بیش) نشان می‌دهند.

با ou یا ow نوشته می‌شوند، تلفظ au دارند:

ou → die Couch, out

ow → der Cowboy, der Clown

تلفظ مصوت مرکب oi و eu

تلفظ این مصوت مرکب مانند (ای) یا حروف «oy» در کلمه

انگلیسی boy است.

eu → die Eule, das Feuer, heute, die Leute, teuer, der

Zigeuner

واژه‌های بیگانه و اسامی خاص که دارای حروف oi هستند،

تلفظ eu دارند:

oi → Tolstoi, Hanoi

کلماتی که از انگلیسی به زبان آلمانی وارد شده‌اند و دارای

مصوت‌های oy هستند، مانند eu تلفظ می‌شوند:

oy → der Boy, der Boykott, der Cowboy

یادآوری:

علاوه بر مواردی که در بخش‌های پیش در مورد مصوت‌ها نام

بردیم، به قواعد زیر نیز باید توجه کرد:

— واژه‌هایی که دارای مصوت مرکب‌اند، همیشه کشیده تلفظ

می‌شوند:

das Feuer, das Haus, das Heu, weinen, die Zeit

— اگر در واژه‌ای حرف بی‌صدای h پس از مصوت قرار

بگیرد، مصوت یاد شده کشیده تلفظ می‌شود:

das Ohr, stöhnen, die Uhr, versöhnen

— اگر در کلمه‌ای دو مصوت همسان از پی هم بیایند، کشیده

تلفظ می‌شوند. مصوت‌هایی که می‌توانند در واژه به دنبال هم ظاهر

شوند، تنها a, e, o هستند:

a → das Haar, die Waage

e → die Fee, die See, der Schnee

o → das Boot

— مصوت‌های i, ä, ö, u و ä هرگز توأمأ در کنار هم قرار

نمی‌گیرند:

— واژه‌هایی که دارای مصوت‌های توأم‌اند، گاه در تصغیر و

سخنی دربارهٔ اصطلاحات

زبان آلمانی

اصطلاحات بخش مهمی از زبان آلمانی را تشکیل می‌دهند. این زبان علاوه بر تک‌واژه‌هایی که معنای مسجازی دارند، دارای اصطلاحات بیشماری نیز می‌باشد. اصطلاحات از دو یا چند کلمه تشکیل شده‌اند و ترکیب ثابتی را به وجود می‌آورند که معنای واحدی دارند. بقسمی که معنای آن برابر با جمع معانی تک‌تک واژه‌های آن نیست. از ویژگی‌های آنها اینست که با محتوای استعاری خود معنای دیگری را به گونه‌ای سمبلیک بیان می‌کنند. جنبه استعاری واژه یکی از مشخصات بارز زبان عامه مردم است؛ و واقعاً هم باید ریشه بسیاری از این ترکیبات اصطلاحی را در زبان مردم جستجو کرد. بسیاری از آنها از واژگان و عبارات اختصاصی گروه‌های مختلف اجتماعی یک ملت سرچشمه می‌گیرند، و دقیقاً به خاطر همین جنبه‌های استعاری و به جای آن زبان گروه‌های دیگر مردم نفوذ کرده و سرانجام جای خود را در زبان عامه مردم باز کرده‌اند. برخی از این اصطلاحات عناصر ارزشمند زبانی را حفظ کرده و مبین مظاهر فرهنگی، عادات، جهان‌بینی و شیوه‌های زندگی مردم دوران گذشته‌اند. گرچه ریشه‌های تاریخی برخی از این اصطلاحات مبهم است، اما اکثر آنها دارای معانی استعاری روشن و قابل فهم هستند. توضیح مفاهیم استعاری برخی اصطلاحات به دلایل گوناگون همیشه آسان و میسر نیست. و این

از: محمد ظروفی

کار مستلزم داشتن اطلاعات وسیع زبانی و تاریخ فرهنگی است. گاهی اتفاق می‌افتد که برای یک اصطلاح روزمره معانی و تعبیرات گوناگون وجود دارد بی‌آنکه بتوان گفت کدام یک از آنها تعبیر درست آنست. مثلاً Friedrich Seiler برای این اصطلاح رایج jemanden in Stich lassen (کسی را قال گذاشتن) نه معنی مختلف می‌آورد. پیدا است که در اینجا متوسل به حدس و گمان شدن کاری عبث است، باید در وهله نخست منابع کتبی را بررسی کرد و اصطلاح مورد نظر را از نظر زمانی تا حد امکان پی گرفت و کوشش کرد از قدیمی‌ترین منابع آگاهی‌ها و نتایجی دربارهٔ ریشه تاریخی و معنای استعاری آن به دست آورد. و این خود بدان سبب دشوار است که

این اصطلاحات به خاطر ویژگیهای عامیانه و ریشه‌ای‌شان غالباً قرن‌ها بعد وارد زبان نوشتاری شده‌اند. در اینجا شاید بتوان به منظور درک بهتر و دقیقتر آنها از گویش‌ها مدد گرفت، زیرا مفاهیم آنها اغلب به همان شکل اصلی‌شان در آنجا حفظ گردیده‌اند. گاهی برای توضیح برخی از اصطلاحات که ریشه‌های مبهم دارند، متوسل به افسانه و لطیفه می‌شوند که غالباً دارای ارزش علمی نیستند.

در تعبیر و معنای اصطلاحات آلمانی باید توجه داشت که بسیاری از آنها از زبانهای ییگانه به ویژه از زبانهای یونانی و لاتین نیز گرفته شده‌اند. مانند:

babylonische Verwirrung (فروقاطی)،

Eulen nach Athen tragen (زیره به کرمان بردن) و غیره. برخی از اصطلاحات نشانگر علاقه مردم عامی به اغراق است. مثلاً در اینجا می‌توان اصطلاح darüber lachen die Hühner (خیلی خنده‌داره!) را نام برد.

برعکس بعضی از آنها حاکی از بیان مؤدبانه است، مثل lange Finger machen (دله‌زدی کردن، کش رفتن) که برای عمل «دزدیدن» به کار می‌رود. از این گذشته گاهی گرایش به بازی با واژه‌ها هم دیده می‌شود، مانند:

klipp und klar (صاف و پوست کنده) که klipp به خودی خود دارای معنایی نیست؛ im Bausch und Bügen (به طور کلی، کلاً)، auf Biegen und Brechen (به هر وسیله، بازور)،

mit Ach und Krach (با ناله و زاری)، in Saus und Braus leben (شاهانه زندگی کردن)، außer Rand und Band sein (از خوشحالی در پوست خود نگنجیدن) و غیره.

یکی دیگر از عناصر سازنده و مورد علاقه مردم در اصطلاح‌سازی تکرار کلمات است، مانند:

Schlag auf Schlag (پشت سر هم)، Wurst wider Wurst (چیزی که عوض داره گله نداره) و غیره.

برخی از آنها نشاندهنده قدمت و بسیار کهن بودن آنهاست، زیرا واژه‌ها و یا صورتهائی از آنها به کار برده شده است که امروزه به هیچ وجه متداول نیست، مانند:

gang und gäbe (معمول، رایج)، wie er leibt und lebt (درست مثل، کاملاً شبیه) زیرا کلمه leiben امروزه دیگر متداول نیست و در

فرهنگهای لغت هم نیامده است؛ Kind und Kegel (اهل و عیال) و Kegel به معنای فرزند نامشروع بوده است. اما همانطوریکه اشاره شد، بسیاری از اصطلاحاتی که غالباً از زبان قشرهای مختلف جامعه وارد زبان آلمانی شده‌اند، دارای معانی قابل فهم بوده و معنای استعاری آنها نسبتاً روشن هستند.

مانند mit den Hühnern aufstehen (کله سحر بیدار شدن)، Geld wie Heu haben (مثل ریگ پول داشتن)، Hund und Katze wachsen hören (شامه قوی داشتن)، miteinander leben (مثل سگ و گربه با هم زندگی کردن)، ein dickes Fell haben (پوست کلفت بودن)، von etwas kalt wie Fisch sein (دست از سر چیزی سرد داشتن)، (بی‌احساس و خونسرد بودن)، (از سر کسی خلاص شدن) و غیره.

اما اصطلاحات زیادی هم وجود دارند که بدون آگاهیهای کافی تاریخ زبانی و فرهنگی قابل فهم نیستند و نیاز به توضیحاتی دارند؛ و این توضیحات را نمیتوان در فرهنگهای لغت متداول و رایج یافت، و باید به کتابهای تخصصی مراجعه کرد. در این مقاله قصد بر آنست که در این مورد توضیحات و مثالهای بیشتری آورده شود، تا رهنمونی باشد برای کسانی که با این زبان سروکار دارند و نیز بدانند که چنانچه یک اصطلاح و یا اجزائی از آن برای انسان قسابل فهم نبود و در فرهنگهای متداول آنها نیافتند، حتماً آن اصطلاح مورد نظر ریشه تاریخی دارد و باید آنرا در کتابهای تخصصی جستجو کرد. در اینجا به توضیح تعدادی از آنها که رایج هم می‌باشند می‌پردازیم.

شیک و پیک

1 – geschmückt wie ein Pfingstochse

این به یکی از رسوم روستائی بر میگردد که در فینگستن (یکی از اعیاد مسیحی در اواسط بهار) که چراگاهها مورد استفاده مجدد قرار میگیرند، تاجی بر سر زیباترین گاوها می‌نهادند و اول او را به چراگاه هدایت می‌کردند.

2 – ihn sticht der Hafer خودش را گم کرده

این اصطلاح اشاره به اسبی دارد که مدت زیادی در اصطبل بوده، زیاد جو خورده و بکار گرفته نشده باشد، لذا بخودش مغرور می‌شود و به کار سنگین هم نمی‌خورد.

کور بودن، چیز واضحی را ندیدن

3 – ein Brett vor dem Kopf haben

به گاو نر سرکش اشاره دارد برای رام کردنش تخته چوبی جلوی پیشانی‌اش قرار می‌دادند که قادر به دیدن نباشد.
نه و توی قضیه را درآوردن

4 – auf den Busch klopfen

ضربه‌هایی به بیشه‌زارها می‌زدند تا دریابند که حیوانی در آنجا مخفی نباشد.
جلوی کسی ایستادن

5 – jemanden anlaufen lassen

این اصطلاح باز هم برمیگردد به قرون وسطی که در آن زمان برای راندن خوک وحشی نیزه‌ای جلوی او می‌گرفتند و او را وادار به رانده شدن می‌کردند.
قالتاق بودن

6 – mit allen Hunden gehetzt sein

این برمیگردد به خرگوشی که بعلت تعقیب مکرر سگها با تجربه و زیرک شده باشد.
از دست کسی دررفتن

7 – durch die Lappen gehen

در ایام گذشته بین درختان پارچه‌های رنگارنگی آویزان می‌کردند تا شکار را به دام اندازند.
از دست رفتن

8 – in die Binsen gehen

این اصطلاح به اردک وحشی اشاره دارد که لز ترس سگ توی گیاهان سبز مردابی (Binsen) پناه می‌برد و سگ دیگر نمی‌تواند او را تعقیب کند.
موقعیت بهتری داشتن، برتر بودن

9 – Oberwasser haben

این واژه به آبی اطلاق می‌شود که بسالای آسیاب سد شده است.
آسیابانی که Oberwasser داشته باشد، می‌تواند آسیابش را براه بیندازد.
از خوشحالی در پوست خود نگنجیدن

10 – außer Rand und Band sein

این به خمره‌های چوبی‌ای که با تخته چوبها ساخته شده و بسوسيله نسمة‌هایی که بدور آنها می‌پیچند محکم می‌شود، برمیگردد. که تخته‌ها و نسمة‌ها متلاشی نشوند.
غلاش بیهوده کردن

11 – einen Fleischergang tun

قصابها ناگزیر بودند در روستاها بگردند و حیواناتی را برای کشتار بخرند؛ البته همیشه در این کار موفق نبودند، و در نتیجه راههای بسیاری را بیهوده طی میکردند.
از صفر شروع کردن

12 – von der Pike auf dienen

این اصطلاح را در اصل افسران عالی رتبه‌ای بکار می‌بردند که خدمت خود را از سرباز ساده آغاز کرده و با تلاش و همت خود پله‌پله بالا آمدند و به درجات عالی نظامی رسیدند.
حمله کردن

13 – vom Leder ziehen

درواقع در اینجا منظور کشیدن شمشیر از غلاف چرمی است که در دوران گذشته سلاح معمول و رایج زمان بود.
دررفتن، جیم شدن

14 – sich aus dem Staube machen

منظور از Staub میدان جنگ است، چرا که غالباً پراز گرد و غبار می‌باشد.
زیر سلطه بودن

15 – unter jemandes Fuchtel stehen

Fuchtel شمشیر افسران است و سمبل تربیت سخت و سربازی است.
به جانی نرسیدن، موفق نشدن

16 – auf keinen grünen Zweig kommen

این اصطلاح به یکی از مسائل حقوقی برمی‌گردد. وقتی زمینی به کسی منتقل می‌شد، شاخه‌ای پربرگ به او تسلیم می‌کردند. بنا بر این وقتی شخصی شاخه پربرگی دریافت نمی‌کرد، همیشه ندادار و فقیر باقی می‌ماند. بهر حال شاخه پربرگ مظهر رشد و موفقیت بود.
جاروجنگال راه انداختن

17 – viel Aufhebens machen

در نبرد نمایشی در قرون وسطی نبردکنندگان سعی میکردند قبل از نبرد شمشیرهایشان را با تشریفات خاصی و سخنان گزافی از زمین بلند کنند.
شانس داشتن

18 – Schwein haben

در مسابقات قرون وسطانی سعی می‌شد خوک را بعنوان جایزه تعیین کنند؛ و علاوه بر این، در ایام گذشته، مردم آلمان بطور کلی همواره خوک را با خوشبختی مربوط می‌انگاشتند.

کسی را نوبی جیب گذاشتن، از کسی برتر بودن

19 – Jemanden in den Sack stecken

در قرون وسطی کسی که در مسابقه کشتی شکست می‌خورد، او را بعنوان نشانه شکست در کیسه‌ای می‌نهادند و در معرض تماشای مردم قرار می‌دادند.

کاری را خوب بلد بودن

20 – etwas aus dem Effeff verstehen

ff مخفف واژه fortissimo در موسیقی و بمعنی «صدای بلند» است. اشاره به خوب بلد بودن کاری است.

کفر کسی را بالا آوردن

21 – jemanden in Harnisch bringen

(Harnisch) به معنای زره و جوشن است. کسی که خود را برای حمله یا دفاع آماده می‌کرد، مجهز به زره و جوشن می‌شد.

22 – jemanden im Stich lassen

کسی را قال گذاشتن
یعنی رها کردن هم رزم در ورزشهای رزمی دستجمعی؛ و او را در معرض نیش نیزه‌های حریفان قرار دادن.
نقشه‌ای در سر داشتن (غالباً نقشه بد)

23 – etwas im Schilde führen

شناسائی شهسوار زره‌پوش غیر ممکن بسود؛ و فقط او را از روی علامتی که روی سپر خود داشت می‌شد شناخت. این اصطلاح در اصل بار معنایی منفی با خود نداشت.

کسی را به مبارزه طلبیدن

24 – jemanden den Fehdehandschuh hinwerfen

دستکش نشانه مبارزه طلبی بود. پرتاب دستکش بسوی کسی بمعنای دعوت به مبارزه بود. اگر طرف مقابل دستکش را از روی زمین برمی‌داشت، این بمعنای پذیرفتن مبارزه بود.

کسی را محکوم کردن

25 – über jemanden den Stab brechen

نشانه اینستکه حکم مرگ قابل اجرا است و قاضی بالای سر محکوم چوب دستی خود را می‌شکست و آنرا جلوی پای محکوم می‌انداخت. یکی از این چوب دستی‌ها در موزه ژرمنها در شهر نورنبرگ محفوظ مانده است.

کسی را بدنام کردن، به کسی تهمت زدن

26 – jemanden die Ehre abschneiden

بریدن موها در نزد ژرمنها یک تنبیه حیثیتی بود. این اصطلاح به یکی از اشکال مجازات در نزد آنها اشاره دارد که موهای سر و صورت را

می‌تراشیدند.

27 – unter die Haube bringen (kommen)

شوهر دادن
Haube نشانه زنان متأهل بود. دختران آنرا بر سر نمی‌گذاشتند و موهای سر آنها بدون پوشش بود.

28 – einen Korb bekommen

جواب رد گرفتن
در قرن هفدهم و هیجدهم رسم بر این بود که دخترها برای مسخره کردن خواستگار یک سبد بدون کف به خانه‌اش می‌فرستادند. این رسم به زمانی برمیگردد که در دوره شوالیه‌گری، زن برای مردی که شب هنگام بیداراش می‌آمد سبیدی از پنجره به پایین می‌انداخت تا او را به بالا بکشد. اگر مرد مورد پسند زن نبود، زن سبیدی که کف بسیار نازکی داشت به پایین رها میکرد که مرد طبیعتاً در وسط راه به زمین می‌افتاد. و اصطلاح durchfallen و unten durch sein از همین جا آمده است.

29 – in die Brüche kommen

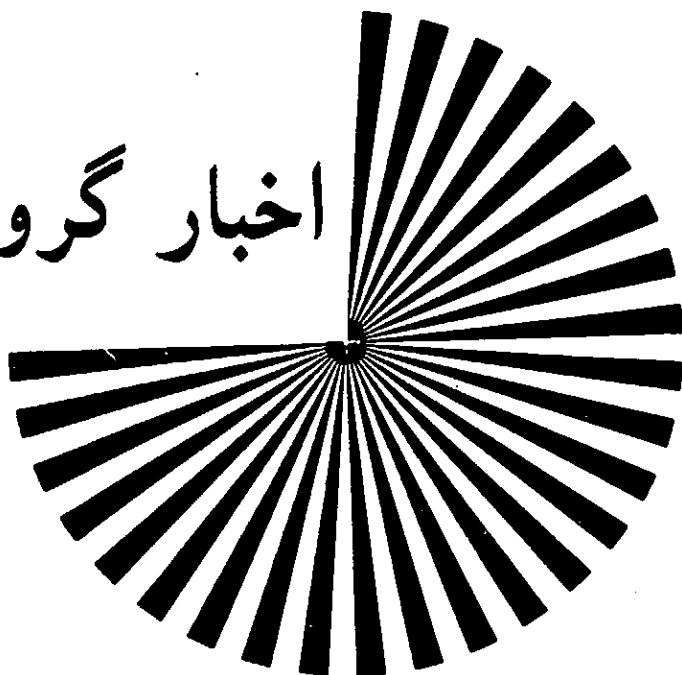
با شکست مواجه شدن
این واژه از کلمه Bruch بمعنی مرداب است. Wahrig این کلمه را به همین معنا آورده است.

لفت ندادن، بسرعت فیصله دادن

30 – nicht viel Federlesens machen

به کسانی اطلاق می‌شد که بره‌های روی لباس خانمها و آقایان طبقه بالا را تمیز می‌کردند و سعی می‌کردند با طول و تفصیل دان خود را نزد آنان محبوب کنند.

اخبار گروه‌های زبان خارجی

● بازدید از مناطق

گروه زبان انگلیسی به منظور آگاهی از چگونگی اعمال روش تدریس درس زبان در پایه‌های مختلف و همچنین بررسی مشکلات موجود و استفاده از پیشنهادها و نظرات دبیران محترم از مناطق چهار، دو و یک بازدید به عمل آورد.

● سمینار برنامه‌ریزی درسی دوره راهنمایی

بر اساس تصمیم کمیسیون راهنمایی تحصیلی تغییر بنیادی نظام آموزش و پرورش، سمینار بررسی دوره راهنمایی تحصیلی در تاریخ ۲۰ - ۱۶ آبان ماه در پژوهشگاه معلم منطقه سه آموزش و پرورش برگزار شد. هدف کلی سمینار دستیابی به یک برنامه درسی جامع و جدول ساعات هفتگی موزون و متناسب برای دوره راهنمایی تحصیلی بود. از این‌رو گروه زبانهای خارجی نیز مانند سایر گروه‌های درسی برنامه پیشنهادی خود را در روز مقرر ارائه و ساعات درس زبان را برای پایه‌های اول، دوم و سوم مجموعاً ۱۰ ساعت پیشنهاد نمود.

دوره متوسطه

وضعیت کتابهای درسی در سال تحصیلی ۷۳ - ۷۲

- کتابهای پایه اول و دوم پس از اعمال نظرات و پیشنهادها دبیران محترم سراسر کشور و اصلاحات لازم آماده چاپ شد.
- کتاب جدید التالیف سال سوم دبیرستان در سال تحصیلی ۷۱ مراحل آزمایشی خود را می‌گذراند. گروه زبان انگلیسی دفتر برنامه‌ریزی و تألیف در نظر دارد پس از اتمام مراحل آزمایشی، اصلاحات لازم را در کتاب اعمال و آنرا آماده چاپ نماید.

گروه زبان انگلیسی

دوره راهنمایی

- وضعیت کتابهای درسی در سال تحصیلی ۷۳ - ۷۲ با توجه به پیشنهادها و نظرات دبیران محترم راهنمایی سراسر کشور کتابهای سال دوم و سوم راهنمایی بررسی و آماده چاپ گردید.

● نوار درسی

به طوری که در شماره پیشین مجله رشد اعلام گردید، نوار درسی کتابهای سال دوم و سوم راهنمایی در دو آلبوم تهیه شده است. دبیران و دانش‌آموزانی که مایلند نوارهای مزبور را دریافت کنند می‌توانند مبلغ ۲۱۰۰۰ ریال به حساب ۷۱۴۲/۵ نزد بانک ملت شعبه کریمخان زند در وجه انتشارات مدرسه واریز و اصل فیش را همراه با برگ درخواست نوارها به آدرس انتشارات مدرسه واقع در خیابان ایرانشهر شمالی جنب سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی ارسال فرمایند.

کتابهای درسی زبان در نظام جدید

● کتاب سال اول تغییر نظام در سال تحصیلی ۷۱ مراحل آزمایشی خود را طی می‌کند. گروه زبان انگلیسی دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتب از کلیه دبیران محترم که در حال تدریس کتاب جدیدالتألیف سال اول تغییر نظام می‌باشند تقاضا دارد نظرات و پیشنهادهای اصلاحی خود را ارسال دارند.

● پس از مطالعه و بررسی محتوایی کتاب انگلیسی سال دوم تغییر نظام که شامل ۷ درس می‌باشد آماده و تحویل دفتر چاپ و توزیع گردید.

● به دنبال تألیف کتابهای پایه اول، دوم و سوم دبیرستان محتوای کتاب سال چهارم دبیرستان در کمیته برنامه‌ریزی گروه زبان تصویب و به مرحله اجرا درآمد. محتوای کتاب مزبور شامل ۶ درس و ۸ نکته گرامری است علاوه بر این مجموعه ۶ متن خواندنی نیز تحت عنوان «Further Reading» در آخر کتاب گنجانده شده است.

شایان ذکر است کتاب مزبور قبل از چاپ در اختیار تعدادی از دبیران قرار خواهد گرفت تا از نظرات و پیشنهادهای این عزیزان بهره‌مند گردیم.

آموزش ضمن خدمت

اداره کل آموزشهای ضمن خدمت با همکاری گروه زبان انگلیسی دفتر برنامه‌ریزی و تألیف اقدام به برگزاری کلاسهای توجیهی در مرداد ماه سال جاری نمود. مدت این کلاسها ۴۵ ساعت بود و کتاب انگلیسی جدیدالتألیف سال سوم دبیرستان توسط مؤلف کتاب آقای دکتر بیرجندی و یکی از همکاران گروه آقای محمدرضا عنانی تدریس شد. لازم به ذکر است که از این کلاسها ضبط ویدیویی به عمل آمد و نوارها در اختیار مناطقی که متقاضی دریافت آنها بودند قرار گرفت.

بخشنامه‌ها

● طی بخشنامه جداگانه به شماره‌های $\frac{۹۱۰/۴۴۹۲۲/۱۵}{۷۱/۷/۱۱}$ و $\frac{۹۱۰/۴۹۲۸}{۷۱/۸/۳}$ اساسنامه‌های کتاب انگلیسی سال چهارم قدیم و کتاب انگلیسی جدیدالتألیف سال سوم دبیرستان به استانها جهت تکثیر و توزیع به مناطق ارسال گردید.

● طی بخشنامه شماره $\frac{۹۱۰/۶۵۶۵}{۷۱/۱۰/۹}$ منظم به دستورالعمل ارزشیابی زبان انگلیسی پایه‌های اول تا سوم دبیرستان به ادارات کل استانها، اداره کل امتحانات ارسال شد. در این بخشنامه صراحتاً آمده است که کلیه دستورالعملهای قبلی لغو می‌شود و لازم است دبیران محترم ارزشیابی را بر اساس دستورالعمل جدید بعمل آورند.

● نحوه، ارزشیابی درس زبان انگلیسی در سال اول تغییر نظام متوسطه نیز طی بخشنامه‌ای به مناطق ذیربط ارسال شد.

● بر اساس نامه شماره $\frac{۹۱۰/۵۸۶۳}{۷۱/۹/۱۴}$ گروه زبان دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتب، آموزش ضمن خدمت مناطق موظف هستند کلاسهای توجیهی را برای دبیران زبان تشکیل دهند. در این نامه قید شده است که شرکت دبیران در این کلاسها الزامی است زیرا با تغییراتی که در نحوه ارزشیابی امتحانات نهایی و کنکور به عمل خواهد آمد دانش‌آموزانی که به روش جدید آموزش دیده‌اند موفق خواهند شد.

گروه زبان فرانسه

۱ - به اطلاع می‌رسد که تألیف کتاب درسی زبان فرانسه سال سوم راهنمایی (سال دوم آموزشی) به پایان رسید و در سال تحصیلی

اخبار گروه‌های زبان خارجه

تدریس می‌شود، جزوه‌های اصلاحیه جداگانه تهیه شده است که همکاران شهرستانی ما، می‌توانند دریافت آنرا از گروه زبان فرانسه درخواست نمایند.

۷ - گروه زبان فرانسه در سمینار بررسی مواد درسی دوره راهنمایی تحصیلی، ضمن ارائه برنامه‌ها، نکته‌نظرها و طرحهای آموزشی زبان، با اتفاق نظر با سایر گروه‌های زبان خارجی از سرگیری و اجرای برنامه سابق آموزش زبان خارجی را از سال اول دوره راهنمایی تحصیلی، به مدت ۳ ساعت در هفته، پیشنهاد نمود، تا چه قبول افتد و چه در نظر آید...

۸ - با آغاز سال تحصیلی جاری، گروه زبان فرانسه، بنا به معمول همه ساله، شورای ماهیانه دبیران زبان فرانسه را تشکیل داده است تا مسایل - مشکلات و پیشنهادهای همکاران درباره موضوعهای مختلف مربوط به زبان فرانسه مورد شور و بررسی و اتخاذ تصمیمهای لازم صورت گیرد.

از همکاران شهرستانی تقاضا می‌شود نکته‌نظرهای خود را در زمینه‌های مختلف مربوط به زبان فرانسه اعم از موارد آموزشی و اجرایی به گروه زبان فرانسه ارسال دارند تا در شورای دبیران مورد رسیدگی قرار گیرد و جوابهای لازم ارائه شود.

۹ - گروه زبان فرانسه، طرحی را به منظور همکاری با اداره کل آموزش و پرورش برای تأمین نیروی انسانی کارآمد جهت تدریس زبان فرانسه، در دوره‌های راهنمایی تحصیلی - متوسطه به مورد اجرا گذاشت و بنا به اطلاعیه روزنامه اطلاعات مورخ ۱۳۷۱/۲/۲ - شماره ۱۹۶۹۷ از دبیران لیسانسیه یا مدرک بالاتر در زبان فرانسه که داوطلب تدریس در رشته تخصصی خود (زبان فرانسه) هستند دعوت نمود در آزمونهای کتبی - شفاهی - عملی که با شرکت چند تن از استادان و دبیران زبان فرانسه، در محل سازمان برگزار می‌گردد شرکت نمایند.

آزمون سه گانه نامبرده در دو مرحله: مرحله اول برای دبیران غیر زبان فرانسه مقیم تهران و مرحله دوم برای دبیران مقیم شهرستانها از ۳۰ شهریور ماه تا ۲۱ آبانماه سال جاری صورت گرفت و بادر نظر گرفتن نمره معدل از ۱۴ به بالا، نتایج بسیار سودمندی از بابت تأمین

جاری به صورت آزمایشی و زیراکس در دسترس دانش‌آموزان و دبیران قرار دارد. همکاران شهرستانی، می‌توانند از طریق ادارات تابعه، کتاب مزبور را به تعداد شاگردان خود، از محل فروش آن (طبقه هفتم) سازمان دریافت نمایند.

۲ - با پایان یافتن تألیف کتاب مزبور، کلاسهای توجیهی، برای آشنائی دبیران، در تداوم روشهای آموزشی زبان فرانسه، در اوایل سال آینده برگزار می‌گردد و نتایج آن به صورت جزوه (به زبان فرانسه) جهت استفاده دبیران شهرستانها به ادارات مربوط فرستاده خواهد شد.

۳ - گروه زبان فرانسه، با پایان یافتن کتابهای جدید درسی زبان فرانسه، در مقطع راهنمایی درصدد تأمین وسایل کمک آموزشی از جمله نوارهای صوتی است و امید است هر چه زودتر این تلاش به ثمر رسیده و نوارهای مزبور برای استفاده دبیران و شاگردان آماده گردد.

۴ - با پایان یافتن کتابهای درسی جدید زبان فرانسه مقطع راهنمایی، گروه زبان فرانسه، با همکاری چند تن از اعضاء کمیته برنامه‌ریزی که مؤلفین کتابهای مزبور نیز می‌باشند، کتاب روش تدریس برای هر دو کتاب تدوین و به امید خدا در سال تحصیلی آینده (۷۳ - ۱۳۷۲) در اختیار دبیران قرار خواهد گرفت.

۵ - همزمان با تألیف کتاب روش تدریس مقطع راهنمایی، گروه زبان فرانسه، با همکاری چند تن از اساتید و دبیران زبان فرانسه تألیف کتاب سال اول متوسطه را آغاز می‌کند و امیدوار است که این کتاب نیز در سال تحصیلی آینده به صورت آزمایشی و زیراکس در اختیار همگان قرار گیرد.

۶ - جهت رفع پاره‌ای از اشتباهات چاپی و محتوایی کتاب فرانسه سال سوم راهنمایی قدیم، چاپ ۱۳۶۴ که همراه با جزوه مخصوص این کتاب، در سال اول متوسطه تدریس می‌شود، همچنین کتاب فرانسه سال اول متوسطه، چاپ ۱۳۶۷ که در سال دوم متوسطه

کمبود نیروی انسانی کارآمد و دبیران شایسته نیز جهت بالا بردن کیفیت آموزش زبان فرانسه به دست آمد.

نتایج به دست آمده، به آقای آزادی معاون اداره کل آموزش و پرورش ارائه شده است و داوطلبان شرکت کننده در آزمونهای مزبور، می‌توانند به وسیله تلفن یا ارسال نامه به گروه زبان فرانسه از آن مطلع گردند.

گروه زبان آلمانی

دوره راهنمایی

کتاب سالهای دوم و سوم راهنمایی برای سال تحصیلی ۷۲ - ۷۱ چاپ گردیده و به کتاب سال سوم راهنمایی یک درس مربوط به بحث Dativ اضافه گشته است و کتاب جدید با ۱۱ درس ارائه شده است. در ضمن کار تألیف کتاب روش تدریس دوره راهنمایی توسط یکی از مؤلفین کتب درسی زبان آلمانی آغاز گشته و به محض اتمام و چاپ در اختیار دبیران مربوطه قرار خواهد گرفت.

دوره دبیرستان

کتاب جدید تألیف سال چهارم دبیرستان جهت سال تحصیلی ۷۲ - ۷۱ با کد ۳۱۸ به چاپ رسیده است. لازم به تذکر است که تمرینات دستوری کتب سالهای اول تا سوم دبیرستان که قبلاً به عنوان جزوه‌ای مجزا در اختیار داوطلبین قرار می‌گرفته، در ابتدای کتاب سال چهارم آورده شده است و جزو مواد امتحان نهایی و کنکور سراسری نیز خواهد بود.

- کلید تمرینات کتب سال سوم دبیرستان نیز در تابستان ۷۱ تهیه گشته و تنها در اختیار دبیران قرار خواهد گرفت.

- کتاب کمک آموزشی «آموزش زبان آلمانی»

«Deutsche Sprachlehre für Ausländer» به همراه لغت نامه آن در پاییز

سال ۷۱ به چاپ رسیده و علاقمندان به دریافت این کتب، اعم از دانش‌آموزان، دانشجویان و دبیران، می‌توانند جهت تهیه کتب مذکور به انتشارات مدرسه، واقع در خیابان ایرانشهر شمالی مراجعه نمایند.

آموزش ضمن خدمت

سمینار بررسی کتب زبان آلمانی در مقطع دبیرستان در شهریور ماه سال ۷۱ به مدت ۹ روز در ساختمان مرکز تربیت معلم شهید مدنی و با همکاری دفتر آموزش ضمن خدمت برگزار گردید. در این سمینار دبیران شرکت کننده با جدیدترین و مناسب‌ترین روشهای تدریس کتب دوره دبیرستان و استفاده از وسایل کمک آموزشی (سمعی - بصری)، اعم از فیلم‌ها و نوارهای آموزشی آشنا شده و جزوات تکمیلی و آموزشی مفید در زمینه استفاده از متنهای متنوع و پرسش و پاسخ‌های مربوط به متون مذکور، در اختیار دبیران حاضر در سمینار قرار گرفت. امید است دبیران محترم روشهای جدید و مفید و مناسب ارائه شده در این سمینار را در زمینه تدریس کتب درسی اعمال نمایند، تا بدین وسیله سطح فراگیری و آموزشی دانش‌آموزان ارتقاء یابد.

بخشنامه آموزشی

در رابطه با نظام جدید آموزشی (سیستم واحدی) بخشنامه‌ای به شماره $\frac{۹۱۰۵۴۲۸}{۷۱/۸/۲۶}$ از طرف گروه زبان آلمانی دفتر برنامه‌ریزی و

تألیف کتب درسی در خصوص نحوه استفاده از کتابهای درسی زبان آلمانی دوره دبیرستان و هنرستان در سال تحصیلی ۷۲ - ۷۱، جهت اجراء به اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران و دفاتر و گروههای آموزشی ذیربط ارسال گردید. در این بخشنامه بخصوص در مورد تعداد دروس تعیین شده برای سال اول دبیرستان در نظام آموزشی فعلی و نظام آموزشی جدید (سیستم واحدی) توضیحاتی ارائه شده است.

پاسخ به نامه‌های رسیده

محمدرضا عنایی سراب

کارشناس دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتب درسی

بخشی از وقت خود و کمک گرفتن از دانش‌آموزان با ذوق می‌توانند این نقیصه را برطرف کنند.

آقای علی رحمتی‌پور دبیر زبان از شهرستان مرودشت می‌نویسند: «برای تدریس حروف الفبا آنها را روی کارت‌های جداگانه می‌نویسیم و سپس با نشان دادن کارت نام حرف و صداهای مختلف آنرا به دانش‌آموزان آموزش می‌دهیم.» البته نوشتن حروف روی کارت به یادگیری کمک می‌کند ولی آموزش صداها به این روش دانش‌آموزان را با مشکل مواجه می‌سازد. بهتر است پس از معرفی تعدادی از حروف کلماتی را تدریس کنید که از ترکیب این حروف ساخته می‌شوند. بدین ترتیب ارتباط صداها با حروف (sound symbol relationship) که یکی از مراحل مهم در خواندن می‌باشد به طریق استنتاجی (inductive) برقرار خواهد شد.

آقای بیدرنامنی از گرگان سؤالات زیر را مطرح کرده‌اند: «آیا سؤالات کنکور براساس محتوای کتب جدید طرح خواهد شد؟» در راستای تألیف کتب دوره دبیرستان کتاب جدیدالتألیف سال چهارم در سال تحصیلی آینده جایگزین کتاب فعلی می‌شود و سؤالات کنکور براساس محتوای کتب جدید طرح خواهد شد.

سؤالات کنکور چهار گزینه‌ای هستند چرا در کتب جدید سؤال چهار گزینه‌ای وجود ندارد؟»

خوانندگان عزیز توجه دارند که تمرین‌های آموزشی لزوماً با سؤالات امتحان یکسان نیستند. برای تدریس نکات دستوری از تمرین‌هایی استفاده می‌شود که دانش‌آموزان را از مرحله تقلید و تکرار بتدریج به مرحله تولید (production) هدایت کند. بنابراین این تمرین‌ها بیشتر جنبه آموزش دارند تا ارزشیابی. برعکس سؤالات امتحان که صرفاً برای ارزشیابی طرح می‌شوند جنبه آموزشی کمتری دارند. البته برای آشنایی با انواع سؤالات کنکور سال آینده پیش‌بینی‌های لازم بعمل خواهد آمد.

از آنجا که مجله رشد زبان برای اعتلای سطح علمی دبیران و دانشجویان منتشر می‌شود و یکی از اهداف آن ایجاد ارتباط نزدیک با خوانندگان و انعکاس نظرات و جوابگویی به مشکلات آنان می‌باشد، بخشی از مجله را به پاسخگویی به نامه‌های رسیده اختصاص داده‌ایم. دبیران زبان انگلیسی دوره دبیرستان بخش قابل توجهی از خوانندگان مجله را تشکیل می‌دهند. با تألیف مجدد کتب درسی احتمالاً پیشنهادات و سؤالاتی از سوی این خوانندگان مطرح می‌شود که نیازمند پاسخگویی است. از سوی دیگر تغییر در شیوه تدریس و تحرکی که در این زمینه ایجاد شده آشنایی با فنون تدریس مهارتها و مولفه‌های زبان را ضروری ساخته است. در این بخش سعی خواهیم کرد با بررسی نامه‌های رسیده اولاً به مشکلاتی که عمومیت داشته باشند اجمالاً پاسخ دهیم و ثانیاً نظرات خوانندگان را در زمینه فنون تدریس منعکس کنیم. معرفی کتب سودمند نیز در برنامه کار ما قرار دارد. از خوانندگان عزیز انتظار داریم نظرات و پیشنهادات خود را به آدرس مجله ارسال دارند و مطمئن باشند نامه‌هایشان در اسرع وقت بررسی و پاسخ لازم داده خواهد شد.

آقای عبدالرضا اسدزاده دبیر راهنمایی از شهرستان لامرد فارس می‌نویسد مسئولین، معلم را در افت تحصیلی مقصر می‌دانند در صورتی که عوامل دیگری نیز در افت تحصیلی دخالت دارند از آن جمله می‌توانیم به کم شدن ساعات تدریس و استفاده از دبیران غیرمتخصص اشاره کنیم. ما هم با ایشان موافقیم معلم یکی از عوامل مؤثر در یادگیری است و تأثیر عوامل دیگر شاید کمتر از معلم نباشد. ایشان در ادامه نامه خود از ما درخواست کتاب معلم و مواد کمک آموزشی کرده‌اند. باید به اطلاع‌شان برسانیم که کتاب معلم دوره راهنمایی در دست تألیف است و احتمالاً در سال تحصیلی آینده در اختیار دبیران قرار خواهد گرفت. متأسفانه تهیه و ارسال مواد کمک آموزشی برای ما مقدور نیست. البته دبیران محترم با اختصاص دادن

معرفی کتاب

عنوان کتاب: Practice in the conditional

نویسنده: Michael Berman

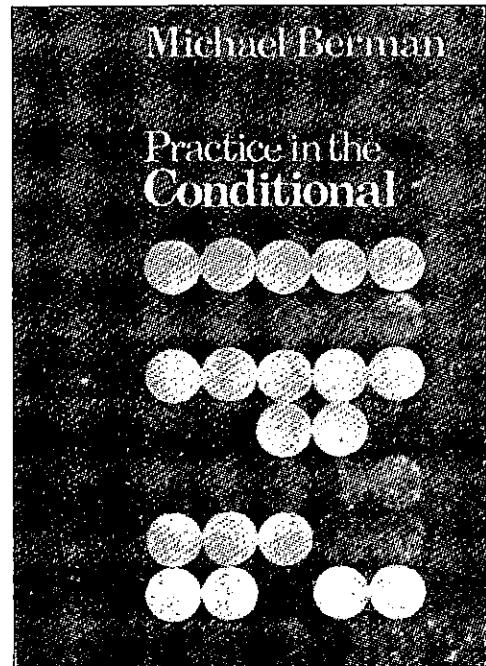
تاریخ انتشار: 1978

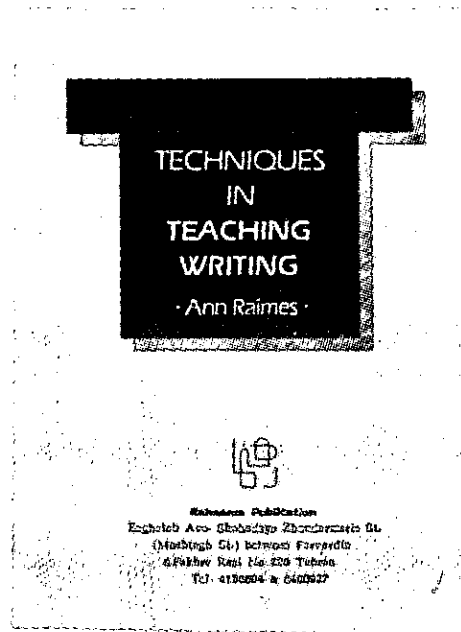
این کتاب دو هدف عمده را دنبال می‌کند

۱ - مرور جامع شرطیها با معرفی بیش از ۶۰ الگوی جمله که علاوه بر شرطیهای اول، دوم و سوم عبارت اصطلاحی و کاربردهای روزمره این ساختار را نیز شامل می‌شود.

۲ - آشنا ساختن دانشجویان و دانش‌آموزان با کاربردهای اصطلاحی و روزمره که در موقعیت‌های ارتباطی نقش فوق‌العاده مهمی دارند.

معرف الگوهای جمله با گفتگوهای کوتاه و متون درک مطلب آغاز می‌شود تا زبان‌آموز بتواند معنی و کاربرد ساختار را عملاً درک کند و سپس تمرینهای شفاهی و کتبی (Drill and Exercises) بسیاری گنجانده شده تا با انجام آنها زبان‌آموز بر الگوی مورد نظر تسلط کامل پیدا کند. مطالعه کتاب مزبور را به عنوان منبعی برای تدریس شرطیها به کلیه دبیران و دانشجویان توصیه می‌کنیم.

عنوان کتاب: فنون تدریس نگارش

نویسنده: آن ریمز

مترجمین: دکتر سید اکبر میرحسینی، دکتر قاسم کبیری

تاریخ انتشار: بهار ۱۳۷۰

مقدمه ویراستاران

بر همگان روشن است تا به حال آنچنان که شایسته است، لزوم تمرین برای دانشجویان تربیت دبیر مورد توجه قرار نگرفته، اگرچه برنامه‌های متعدد آموزشی ضمن خدمت و قبل از خدمت در تمام دنیا ارائه می‌گردد. بندرت کتابهایی نوشته می‌شود که اطلاعات عملی مورد نیاز معلمین را در برداشته و مستقیماً به آموزش روزمره کلاس مربوط باشد. آنچه معلمانی خواهند نظرات، پیشنهادات، توضیحات، مثالهای سودمند و بخصوص فنون تدریس است که در کلاس درس مفید باشد، فونونی که با اصول نظری تثبیت شده تناسب داشته و دیگران آنها را در این حرفه کارساز، عملی، و مناسب با شرایط زندگی واقعی اکثر معلمان بدانند.

تشخیص چنین نیازی ما را برآن داشت که به دنبال دانشمندانی باشیم که در رشته، خود در جنبه‌های خاص آموزشی تدریس زبان دوم، ممتاز باشند. ما در جستجوی کسانی بودیم که بخصوص در انتقال «خصوصیات فنون مناسب تدریس»، آزمون زبان در برنامه‌های ابتدایی تا دانشگاه» و «آموزش بزرگسالان» موفق بوده‌اند. این دانشمندان

می‌بایست دارای خصوصیات بودند که دال بر آگاهی آنها بر نظریات معاصر در زمینه آموزش زبان و قدرت آنها در انتقال جوهر این نظریات به کلاس درس می‌بودند.

جستجوی ما موفقیت‌آمیز بود و برای این کتاب مانند دیگر کتابهای این مجموعه، همکاری را برگزیدیم که بسیار علاقه‌مند است شایسته این کار. ایشان اطلاعات قابل توجهی را که پس از سالها تجربه به دست آورده‌اند در اختیار دانشجویان دبیری قرار می‌دهند. تمامی کتابهای پروفیسور ریمز به ارائه و کاربرد فنون عملی در تدریس نگارش منحصر شده است. هر فصل این کتاب علاوه بر بررسی مفصل انواع گسترده فنون، شامل تعدادی فعالیت است که معلم می‌تواند آنها را به کار برد، و این عمل محتوای کتاب را با مسئولیت‌های معلم در کلاس مستقیماً ارتباط می‌دهد. بنابراین با این کتاب، نیازهای انتقادی رشته تدریس زبان برآورده شده است.

ما از پیوند با نویسندگان این مجموعه و انتشارات دانشگاه آکسفورد در ارائه این کتابها به همکاران معلم خود بسیار خوشوقتم و مطمئن هستیم که این کتابها، معلمین زبان دنیا را قدار می‌نماید تا در کار خود موفقتر بوده و در عین حال کار خویش را آسانتر و لذت بخشتر نمایند.

راسل ان. کمپل، ویلیام ای. ورث فورد

بررسی کند. در این راه از برخی مباحث زیباشناسی نیز بهره گرفته است، زیرا پس‌و‌هش در ترجمه، آن هم از چشم‌انداز تئوریک، بدون نگاهی به زیباشناسی صورت‌پذیر نیست. اما همان بحث هم در این دفتر صرفاً از دیدگاه ترجمه و به بهانه آن انجام گرفته است. هدف آن بوده است که خواننده با دریافت دیدی گسترده‌تر از جوانب گوناگون این دانش بتواند در رویارویی عملی با مشکلات و تنگناهای ترجمه، روشی خلاق و راهیاب پیشه کند. طبیعی است، هر مبحث نیز در اینجا به سهم خود این مشکلات و تنگناها را برشمرده و فنون و روشهایی را برای بهره‌جویی هر چه بیشتر از امکانات زبان در راه رفع آنها، پیشنهاد کرده است.

بحث زیباشناسانه در باره ترجمه وابستگی به زبانی خاص ندارد، چرا که موضوع و ماهیت آن در همه زبانها یکی است. ولی در مورد شاهد مثال، این دفتر، زبان رابط خود را آلمانی قرار داده است. اما این مسئله بهره‌گیری از آن را در ارتباط با دیگر زبانها از دید تئوریک چندان محدود نمی‌کند. این مثالها بیشتر جنبه عام دارند و در چگونگی خود می‌توانند برای زبانهای دیگر هم معیار و نمودار قرار گیرند.

به طور کلی این دفتر بر اساس دیدی آموزشی ترتیب و تدوین یافته است و روی سخش بیشتر با ترجمه آموزش است، بویژه اگر بخواهد خودآموزی کند، چه: توانایی در ترجمه در غایت بستگی به تلاش شخصی دارد و پیش از هر چیز در پرتو خودآموزی است که بدست می‌آید و این دفتر خواسته است حداقل زمینه لازم را در این باره در اختیار بگذارد.

مبانی ترجمه

گردآورنده: محمود حدادی

چاپ: تابستان ۱۳۷۰

پیشگفتار

ترجمه در مفهوم عام خود شاخه‌ای از زیباشناسی کاربردی، دانشی مستقل و رشته‌ای دانشگاهی است. این دفتر کوشیده است دیدی از ترجمه به این مفهوم بدست دهد، ضرورت و نقش آن را در زندگی علمی - فرهنگی امروزین باز بنماید و با تکیه بر اهمیت شناخت تئوریک، در مباحثی جداگانه و بیشتر به اجمال مبانی آن را بشکافد و

going to begin your new job? *Are you going to tell him about your plans? I think it's going to rain. How are you going to get there?*

The present progressive. The present progressive tense is used with increasing frequency to express future time, especially when it refers to something planned or scheduled to happen. In some cases a future-time adverb or adverbial phrase is added for clarification (since the present progressive is more often used for present time). *They're coming next week. I'm teaching three new courses (next semester). I can't come on Friday because I'm taking an exam. We're visiting several other cities along the way.*

It is not unusual to hear all of the above ways of expressing the future within a single conversational utterance: *I'm picking the kinds up after school, and then I'm going to go to the market, and after that I'll stop by for you.*

Other ways of expressing future time

The simple present is sometimes used to state set or programmed fact: *What time does the plane leave? The train departs at 4:20 and arrives at its destination at 7:15*

"Will" with the progressive may make a statement or question somewhat more vivid, conversational, or friendly than "will" with the simple present: *They'll be arriving in about an hour. Where will you be staying? What will you be studying?*

Some specialized meanings

"Be about to" is used to express very near future or imminent fulfillment: *The plane is about to take off, I'm just about to leave.*

"Be to" is used to denote (1) arrangement: *We are to meet them at 10 o'clock on Thursday;* (2) command: *You are to wait right here until your name is called. You are not to leave here until permission is given.*

Questions beginning with **"Shall I/we"** ask for instructions or a decision, or make an offer: *Shall I write the answers on this page? shall we have dinner before we go to the theater? shall we dance?*

A cautionary word

Having presented the above distinctions and examples in a neatly compartmentalized way, we should add that the categories are not nearly so clearcut as they may seem. (For instance, one could hear *They're coming next week, They're going to come next week, They'll be coming next week, They'll come next week, They come next week*, depending, upon the context, mood, etc.) There are subtle nuances and shades of meaning among the various modes of future expression that cannot be satisfactorily described in this space. Also, context, as well as stress and intonation, may contribute as much (or more) meaning as the particular future mode that is used. Some hints along these lines were given in the article "A Functional Approach to Seven Future Tenses", by Peter Wiese, which appeared in the July 1984 issue of the *Forum*.

Q. Is there any nuance of meaning in these two sentences and does it depend on a time factor or is it simply lexical:

1. *He is come.*
2. *He has come.*

What limitations are there on the usage of sentence 1? What are the rules governing it?

A. There is a time factor, but not in the sense that you may mean. Predicates composed of the past participle of an intransitive verb with *is* were used with some frequency in Elizabethan English (e. g., Shakespeare's plays and the King James translation of the Bible: *I am come, He is risen*, etc.). Such sentences uttered today would sound quaint, as if the speaker were trying to imitate an earlier style for some particular effect. Normal usage is *I am here, He is here* (rather than *I am come, He is come*).

In contemporary usage a few intransitive participles can function as adjectives: *He's gone* (where's = is), *They're all gone, Her children are grown, Her father is retired now*, etc. Used with **BE**, these participles tend to be descriptive (adjectival) in function, and probably more vividly present than when used with **HAVE**, in which case they are more active (verbal) and past.

Q & A

مقاله حاضر منتخب از مجله Forum ژانویه ۱۹۸۸ می‌باشد. این مقاله حاوی سؤالات و پاسخهایی است که از سوی معلمین زبان انگلیسی کشورهای مختلف مطرح شده است و به اعتقاد هیئت تحریریه مجله رشد زبان این سؤالات احتمالاً برای دبیران زبان انگلیسی کشورمان نیز مطرح است لذا در هر شماره تعدادی از آنها درج خواهد شد.

Q. Can you give us a guide to the expression of the future in English?

A. There is no future tense in English in the formal sense in which it occurs in many other languages. There are, however, several possible ways of denoting future time. The one most familiar to learners of English as a foreign language is the "will" future

The "will" future. This is the mode of expressing future time most often found in formal English, particularly formal written English. It is "neutral" in the sense that it states something as a matter of fact. In speech and in formal writing, it is often contracted to ll. Examples: *They will (They'll) be here at three o'clock. I will (I'll) come with you.* (Southern BrE: *I shall come with you.*)

The shall/will question, which has figured so prominently in grammar books and textbooks for so

many years, may be disposed of by the following observation: "Will for future can be used in all persons throughout the English-speaking world, whereas shall (for 1 st person) is largely restricted in this usage to southern BrE [British English]" (Quirk and Greenbaum, *A Concise Grammar of Contemporary English*, Har-cour Brace Jovanovich, 1973).

Other modal auxiliaries add their own meanings: *They may be here at three O'clock. They can be here at three o'clock. They must (have to) be here at three o'clock. They should (ought to) be here at three o'clock. I'll be here at three o'clock if you will* (where will signifies volition – that is, willingness).

The "going to" future. In everyday conversation (at least in American English – and perhaps other varieties) the "going to" future is probably more frequently used than the "will" future. It denotes intention or expectation that some thing will happen: *They're going to get married in June. When are you*

the first language in producing the second, positive transfer occurs. The result is a correct foreign language form or pattern. When they are different, using those of the native language to produce the equivalent form or pattern in the foreign language causes negative transfer. The errors that result are called interference errors.

In the present study, comprehension and production of three types of idioms were tested.

1. Identical idioms which are word - for - word translation.

English idiom: He is only skin and bone.

Farsi idiom: / ?0 faghat poost - o ostokhan ast. /

2. Similar idioms, which are similar syntactically or semantically, but different in some small detail.

English idiom: Up to the eyes in debts.

Farsi idiom: / ta galou dar gharz. /

3. Different idioms which are totally different, but are used to express the same meaning in the same situation.

English idiom: To pull some string.

Farsi idiom: / parti bazi Kardan. /

Three groups of 40 English idioms were selected. 15 native speakers (Medical Staff in Lincolnshire, England) rated these idioms on a 1 - 4 scale of frequency.

Twenty idioms from each group were selected. Two tests were developed each containing 60 idioms in random order. To test comprehension of idioms, a comprehension test with multiple-choice questions was developed. Another test was made to assess production of idioms. In this test subjects were asked to produce the entire English idioms.

After pretesting and alterations, the posttest was followed. 32 students of English literature at Arak Azad University served as the subjects.

The results obtained support the notion that advanced learners of a foreign language can benefit from their knowledge of idioms in their mother tongue to comprehend and produce idioms in the foreign language.

3 hypotheses of the study were supported by the findings of the study.

The results of the study can be hopefully applied in material production and teaching idioms.

Bibliography

- Adams, T. and S. Kuder. 1984. *Attitudes Through Idioms*. Rowley, MA: Newbury House Publishers, Inc.
- Adkins, P.G. 1968 Teaching idioms and figures of speech. *Modern Language Journal* 52:148-152.
- Adkins, P.G. 1972. Idioms and the non-native speaker of English. In R.W. Ervton, Jr. and J.Ornstein, eds. *Studies in Language and Linguistics*. El Paso: Texas Western Press, The University of Texas at El Paso. Pp. 115-125.
- Alatis, J.E.,ed. 1968. *Report of the Nineteenth Annual Round Table Meeting on Linguistics and Language Studies*. Washington, DC: Georgetown University Press.
- Allen, K. 1986. *Linguistic Meaning*, Vol: 1. London: Routledge.
- Brown, H. Douglas. 1980. *Principles of Language Learning and Teaching*. Englewood cliffs: prentice Hall Inc.
- Carver, D.J. 1971. "Idioms" and the teaching of an active vocabulary. *English Language Teaching* 26: 47-54.
- Chafe, W.L. 1968. Idiomaticity as an anomaly in the Chomskyan Paradigm. *Foundations of Language* 4: 109-127.
- Cowie, A.P. and R.Mackin. 1975. *Oxford Dictionary of Current Idiomatic English, Vol. I: Verbs with Preposition and Particles*. London: Oxford University Press.
- Dipietro, B.J. 1971. *Language Structures in Contrast*. Rowley, MA: Newbury House Publishers, Inc.
- Dixon, R.J. 1983. *Essential Idioms in English*. New York: Regents Publishing Co., Inc.
- Dulay, H.C. and M.K. Burt. 1975. Creative construction in second language learning and teaching. In H.D. Dulay and M.K. Burt, eds. *New Directions in Second Language Learning Teaching and Bilingual Education*. Washington DC: TESOL. Pp. 21-32.
- Eckman, F.R. 1977. Markedness and the contrastive analysis hypothesis. *Language Learning* 27: 315-330.
- Edwards, P. 1974. Idioms and reading comprehension. *Journal of Reading Behavior* 6:287-293.
- Feare, R.E. 1980 *Practice with Idioms*. New York and Oxford: Oxford University Press.
- Fisiak, J. 1985. Some introductory notes concerning contrastive linguistics. In J. Fisiak, ed. *Contrastive Linguistics and the Language Teacher*. Oxford and New York: Pergamon Press. Pp. 1-11.
- Flavell, R. 1973. Gradience in idiomaticity. Paper Presented at Linguistics Seminar, University of Manchester.
- Fraser, B. 1970. Idioms within a transformational grammar. *Foundations of Language* 6:22-42.
- Gass, S. 1979. Language transfer and universal grammatical relations. *Language Learning* 29:327-344.

The Effects of Transfer on the Acquisition of Idioms in a Foreign Language

Abstract

The investigation reported in this study was undertaken to determine whether learners would use knowledge of their first language to help them understand and produce idioms in a foreign language. Specifically, the study examined whether first language idioms that are very similar to their equivalents in the foreign language would cause more interference than idioms that are different.

An idiom is a conventionalized expression whose meaning can not be predicted from the individual meaning of the morphemes it comprises. The concept of transfer is based on the idea that previous learning affects subsequent learning. In language learning this means that the forms and patterns of the native language are imposed on the second language (Gass, 1979). When these are identical in the two languages and the learner uses

instructions of the drills, or in the topics of tables of new words and new structures on pages 23 and 24. These terms, which are mostly technical, are mainly employed to manipulate the dialogue or the different drills of the lesson but cannot be explained or taught in this very beginning stage, but they should be introduced to the class gradually and accumulatively since they have to reappear in all the subsequent lessons.

To justify this idea, the list of these terms and words which are distributed all along the lesson will be given below:

dialogue	write down	lesson
close	example	
patterns	look at	speak out
		repeat
listen and repeat	pictures	correct
oral drills	with	subject
	please	aloud
substitute	these	verb
listen	new	
words	about	complement
the	following	construction
your	follow	
in	each	basic structures
and	model	
sentences	How are you?	Thank you
goodbye	expression	

As it may be objectively observed, in the above list the superfluity of the obligatory terms is surprising because they prove that the number of the technical words which should be considered as functional loads amount to 40 items and are about three times of those basic words which are to be learned by the students.

Bibliography

- 1 - Chastain, k., **Developing Second language Skills** (2nd Ed.) McNally 1979 (selecting a Basic text:) p.p. 523 - 530
- 2 - Davoud a. k M. celec Murcia "Selecting & Evaluating a Textbook" in **Teaching English As a Second or Foreign Language** 1979 pp. 302 - 307
- 3 - Dubin, f. & e. Olshtain **Facilitating language learning** McGraw - Hill 1977 (shopping for textbooks) pp. 231 - 234
- 4 - lee, John, "Choosing and Using a Textbook" In **The Art of TESOL** 1975 - p. 364 - 5
- 5 - Rivers, Wilga; **Teaching foreign language skills** U. of Michigan press 1981 (Textbooks:) pp. 475 - 483
- 6 - Romero, Ruth "What Textbook shall We use?" in **The Art of TESOL** 1975 pp. 362 -- 3
- 7 - Tucker, Allen, **Evaluating Beginning Textbooks** in **The Art of TESOL** 1975 pp. 355 - 361

= an unstressed syllable, and / = a stressed syllable; thus the syllabic pattern (·/) consists of 2 syllables.

list of the basic words is given below.

Structure words

- (a) five pronouns: I, you, he, she, it
- (b) Three linking verbs: am, are, is
- (c) One indefinite article: a

Content words

- (d) Two animate nouns: teacher, student
- (e) five inanimate nouns: chair, window, ruler, basket, cup

As already mentioned, in addition to the foregoing basic words, there are about 40 more words in this lesson which are technical or idiomatic ones. Some of these words are topics, some others are ingredients of the instructions for the drills, and the others are parts of the dialogue. Regardless of their location, the students do not have to understand all of them in order to follow the teacher's directions or to practice the dialogue properly. However, these terms are very difficult for them to learn within the first few weeks and they should be taken as functional loads. The discussion of the problem is taken below.

B - Gradation. The basic words selected for this lesson are a good collection among the different parts of speech because they are both simple, frequent, and also suitable for the age - group of the learners. With these words, the teacher can produce and practice many instructive statements in the classroom situation, he can also teach the learners many meaningful sentences. The basic vocabulary, thus, is found the most useful one for commencement and the easiest vocabulary of all the other ones used in the successive lessons.

C - Presentation. All the new basic words are presented in the dialog and in the patterns. Moreover, a black and white or a black and blue

picture is also provided in front of the sentence which contextualizes each new word as well. The presentation of pictures helps the learners to visualize the concept of the sentence and the specific meaning of the new word. By proper manipulation of word - picture combination, the teacher will be able to teach the lesson without resorting to the mother tongue of the learners.

The topics of the different portions of the lesson and the drills are printed in boldface, but the instructions are written in italics.

The collection of the basic words and the expressions used in the dialogue is given after the exercises under the topic of "New Words and Expressions". This presentation of words reminds the students of all lexical items of the lesson and would help the student to reexamine or review the new words in some necessary occasions, however, it cannot be counted as a teaching device.

D - Practicability. Since the basic words presented in lesson one are useful, highly frequent, relevant to the class activities, and appropriate to the learners' age - group, they should interest the students and consequently could be learned easily. The nouns and pronouns refer to the most immediate person and objects exist in the instructional situation. These people and things are the most familiar elements about which the learners would like to use the language and using the language is the main factor for learning it, so the basic words of this lesson along with the related sentences can be said to motivate the students to use them in the class situation easily and thus achieve the objectives of the lesson.

E - Functional Load. The basic words of the lesson were explained in the foregoing discussion. The technical and idiomatic terms however were left to be surveyed in this section. These difficult terms are inevitably used in either the dialogue, in the

box illustrates a heading which reads, "Basic Structure" and is printed in bold faces. The first line shows the basic sentence pattern: "Subject - verb - Complement", which implies the different functions of the words that occupy one of its three positions. The following sentences, given as actual examples, represent the various forms of number, person, and the gender of the personal pronouns, the linking verb, and finally the usage of the indefinite article.

The second blue box summarizes the occurrences of the different pronominal subjects and the verb to be and their corresponding contracted forms. The visual presentation (marker) which signals the contracted position is shown by an apostrophe used in place of the deleted letter.

In the "Oral Drills" portion, some small blue boxes have also been provided (PP. 17 - 23) to present the basic pattern as an exercise model. And the substitution drills themselves are found useful devices for learning the pattern.

D - Practicability. Some of the grammatical concepts of this lesson such as subject - verb agreement, singular forms of nouns, pronouns, the linking verb the present tense, affirmative form of sentence, the polite form of "you are" to refer to a singular reference etc. are already present in the mother tongue of the learners. Consequently, these points would not be very laborious for the learners to internalize. The only problem for the learners to learn is to learn the new vocabulary of the foreign language to use these points in a new system of communication. The learners will overcome this problem promptly.

Some other grammatical points such as the indefinite article, gender, the word order, various forms of the verb to be, and the collocational restriction of subject - verb agreement require great effort on the part of the learners to master. However, by sufficient drills and proper exercises as provided in the lesson, the learning of these points is quite

practicable.

E - Functional Load. There are a few advanced grammatical constructions in the dialogue of the lesson. The presence of these elements is necessary for the manipulation of certain patterns and should be acquired by rote learning as chunks. Their linguistic qualifications, however, cannot be explained and taught at this elementary stage. For this reason, they are thought of as functional loads. These points are listed below.

1. How are you? -Interrogative sentence, question word on adverb of manner)
2. I'm fine. (adjective complement of another sentence pattern)
3. Thank you. (transitive verb, Direct object, impersonal sentence)
4. Goodbye. (use of a descriptive adjective in the construction which is the abbreviated form of "God be with you".)

III - CONTENT OR VOCABULARY COMPONENT

A - Selection. The words selected from the lexicon repertoire of the English language for this lesson are among the basic words with the highest frequency. However, some other technical terms are also incorporated in this lesson. These words appear in the dialogue, in the topic of each portion, and in the instructions before the various drills. They are very difficult for the students to understand at this stage if the teacher is expected to avoid the mother tongue in the class.

first, let's study the basic words related to the portion of the lesson. They are totally 16 words nine of which are structure words and the other seven are categorized as content words. Among the content words there are two common nouns of human beings and the other six words denote objects. The whole

and suprasegmentals, incorporated in lesson one, is not practicable within the short period allotted to teaching that lesson because of two main reasons: (a) superfluity of the elements, and (b) the lack of the physiological readiness of the speech organs of the learners.

In the first stage, some of the less difficult elements, especially those of stress and intonation patterns, can be learned to some extent if the teacher handles them adequately. However, some other ones such as /θ /, /ʊ/, /st/ etc. require new manipulation of the speech organs of the learners which cannot readily be achieved. The learners need a great deal of mechanical and imitative drills in a longer period to be able to impose these new linguistic behaviours on their speech organs.

E - Functional Load. Those very difficult phonological elements which have been included in the first lesson for the manipulation of the language and which cannot be taught at this very beginning stage are considered as functional loads of the pronunciation portion of this lesson. These elements, as we have so far distinguished, are: (a) the second intonation pattern that was shown by (232⁺) and was applied to the construction of "goodbye", some segmental phonemes such as /ə/ or /æ/, /θ/, and the consonantal blend /st/. These sounds should be explained and taught during the subsequent lessons until they can be achieved as new habits.

II - STRUCTURE COMPONENT

A - Selection. The structural points selected from the grammar repertoire of the English language and incorporated in this lesson are the following ones:

1. The sentence pattern N - be - N (He is a student.)

2. Singular forms -of the noun, the pronoun, and the verb to be)
3. The indefinite article (a), (thus all nouns given in this lesson inclusively initiate in a consonant.)
4. The affirmative form of sentences (It is a pen).
5. The contracted form of the verb to be connected with the pronominal subject -I'm, he's etc.)
6. Gender: masculine, feminine, and neutral (which is represented in the third person - singular forms of the personal pronouns such as he, she and it.)
7. Two grammatical functions of nouns (subject and subject complement)
8. The singular concept ascribed to plural form of "you" and "are".
9. Syntactic relations or the typical word order of the English sentence.
10. Collocational - restriction rules which govern the subject - verb agreement.

B - Gradation. The grammatical points included in this lesson, as outlined above, are very numerous and relate to various grammatical categories of the language such as noun, verb, article, gender, number, person, syntax etc. In the subsequent lessons we will not find so many diversities in the presentation of grammatical components. From this point of view, lesson one is, by no means, the easiest one. However, each structure is the easiest one of its own category. For example, the basic sentence pattern taken up in this lesson is the most generative and the simplest pattern of all. This is the same with the article, number and others.

Thus, from the second viewpoint, lesson one includes the easiest grammatical points of all and involves a reasonable gradation considering the subsequent lessons.

C - Presentation. The most important grammatical points of this lesson are presented in two blue boxes given at the end of the lesson on page 24. The first

illustrated by the examples below:

Step - down

2 How³ are you?₁

2 I'm³ fine, thank you.₁

2 I am a³ tea cher.₁

2 It is a³ win dow.₁

2 It is a ruler.₁

Glide - down

2 He³ low.₁

2 IT is a³ door.₁

2 IT is a³ book.₁

2 IT is a³ chair.₁

2 I am³ Fine.₁

2 - The second pattern is shown as (232+) and is illustrated by the following example from lesson five

2 Good³ bye.₂₊

B - Gradation. The number of the problematic vowels and consonants incorporated in lesson one is inevitably too many to be dealt with during the teaching period allocated to this lesson. Among these vowels and consonants, the most difficult ones are: /ə/, /θ/ and /st/. However, these sounds are very frequent in English and would reappear many times in the subsequent lessons. Teaching them requires scientific methods and programmed drills (see "A SAMPLE VOWEL - LESSON", by Vossoughi, H. in Roshd No. 4 V.I); otherwise, few students would learn to produce them as a new linguistic behaviour.

Nevertheless, the four stress patterns selected for this lesson are among the most basic and simple ones in English which are applied to one and two syllable words. There is no doubt that the beginners should master these patterns from the very early stages of instruction. Thus, from gradation point of view, they are naturally and properly presented in

this lesson.

The most frequent intonation pattern in English is the (231) pattern exemplified before. This pattern consists of a rising - falling terminal pitch which produces two different contours while fading out to the silence. These characteristics depend upon the position of the stressed - syllable. If the primary stress falls on the final syllable of the utterance, the final pitch glides down, otherwise it steps down, as was depicted before. This intonation pattern is also properly incorporated in the first lesson.

The second intonation pattern which characterizes 232+ contour is used for a polite expression in a situation where a person intends to depart from another. It is not as easy and frequent as the first pattern and students may learn to use it adequately when they get to intermediate levels.

C - Presentation. Notwithstanding the fact that lesson one - as was mentioned before - contains relatively a large number of difficult elements of the English sound system, few symbolic markers of phonemes, stress, or intonation, have been presented in this lesson. It is because the odd phonetic notations may amaze the young learners and do not help them to acquire the genuine pronunciation of the FL as much as the imitation and auditory - memorization drills can. Consequently, this lesson (and perhaps the following ones, if so) seem to be reasonably designed as far as the teaching of pronunciation is concerned. In this regard, however, some questions seem pertinent. What if the teacher is not well aware of the phonological problems of the learners and is not able to prepare and practice suitable and technical drills to cope with this problem. This justifies the exigency and inevitability of presentation of phonetic symbols of sounds, stress, and intonation contours in the teacher's manual and also preparation of more pronunciation drills in the related lessons.

D - Practicability. The teaching of new segmentals

With a quick look at the fifth lesson, we can distinguish different sections which comprise the general format of the lesson. Almost the same format is used for the other lessons of this textbook. The sections are entitled as follows:

1. The Dialogue: (on greeting).
2. Patterns: Listen and Repeat (containing eight pairs of sentences with grammatical points).
3. Oral Drills: (consisting of five various drills: four substitution drills and two conversion drills).
4. Write it Down: (which comprises four different drills for developing writing skill).
5. Please Repeat: (introducing the numbers 1 to 5).
6. Speak Out: (This is an oral-completion drill on the dialogue to develop communicative competence)
7. Read Aloud (A pronunciation drill of /e/sound)
8. New words and Expressions (which summarizes the words and constructions the students encounter for the first time)
9. Two boxes: (the first one represents the "Basic Pattern" taken up in the lesson and the second one illustrates all the contracted forms of the verb "to be" with the pronominal subject.)

The Evaluation of The Language Components

I. Sound System or Pronunciation Component

A - Selection. The elements of the English sound - system which are presented in lesson one are relatively of a great number. We are, however, concerned with those elements which do not have any equivalents in Farsi. These elements would theoretically create problems for the Iranian students in the course of learning English as a foreign language. These elements fall into two groups of phonemes: segmental phonemes and suprasegmental phonemes. Segmentals involve three types of new

phonemes such as vowels, consonants, and a consonantal cluster, and suprasegmentals include different stress and intonation patterns. They are exemplified in the following section.

A - 1 Segmentals

(a) The Vowels which do not have any counterparts in the mother tongue of the learners are:

- 1 - /ʌ / (BE), or /ə / (AE) as in cup
- 2 - /ə:/ (BE), or /a / (AE) as in: teacher, ruler
- 3 - /U/ as in: good, book
- 4 - /I/ as in: it, is, Pencil, basket, window

(BE = British English; AE = American English)

(b) The consonants and consonant cluster unmatched in Farsi are:

- 1 - /w/ as in: window
- 2 - /θ/ as in: thank
- 3 - /st/ as in: student
- 4 - postvocalic - r as in: teacher, chair, are, ruler

A - 2 Suprasegmentals

(a) The stress patterns* which are pedagogically very important in English and should be emphasized and taught carefully by the teacher are:

- 1 - (ˈ) as in: helló, goodbye
- 2 - (ˌ) as in: teachèr, stúdent, wíndow, pencil, basket
- 3 - (ˌ) as in: hów, door, pén, bóok, fine, cháir, cúp
- 4 - (ˌ) as in: á, ís, = ít, hè, shè, I,ám, áre (in sentences)

(b) New intonation patterns. In this lesson two different types of intonation patterns are distinguished as follows:

- 1 - The first pattern which is usually shown as (231) involves two different final pitches: (a) step - down tone and (b) glide - down tone which are

محتوی مقاله زیر در مورد کتاب زبان سال اول راهنمایی می‌باشد. در این مقاله نویسنده سعی کرده است که با بررسی ساختار درسی پنجم، نکات مختلف مربوط به آن را مورد بررسی قرار دهد. مطالب ارائه شده در این مقاله صرفاً نظرات نویسنده مقاله بوده و مجله رشد زبان این نظریات را جهت آگاهی دبیران محترم درج می‌نماید.

مقدمه

یکی از مهارت‌های لازم برای معلم زبان این است که بتواند بطور اصولی و نظام‌مند به بررسی و ارزشیابی کتاب درسی زبان بپردازد و بتواند محتوای هر یک از دروس کتاب را به دقت مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد و مشخص کند که چه نوع گزینشی (selection) از بخش‌های سه‌گانه زبان (نظام صوتی، عناصر ساختاری، و محتوای واژگانی) برای آن درس انجام گرفته و برای نخستین بار در آن درس گنجانده شده است. ضمناً درجه سهولت یا سختی (gradation) محتوای آن درس را نسبت به محتوای زبانی درس‌های ماقبل و ما بعد آن بسنجد و مشخص کند. نحوه ارائه (presentation) مطالب جدید در درس را مورد مذاقه قرار داده، توجه نماید که مطالب به چه نحوی در کتاب به چاپ رسیده‌اند و در معرض یادگیری زبان‌آموزان قرار گرفته‌اند. آیا تدریس و یادگیری مطالب جدید آن درس نسبت به سطح معلومات زبان‌آموزان، گروه سنی آنان، محدوده و زمانبندی برنامه‌ی هفتگی مدرسه عملاً امکان‌پذیر (practicable) می‌باشد یا نه. در نهایت مشخص کند که چه نکته‌هایی از درس دارای بارنقشی

(functional load) هستند، یعنی برای بهره‌برداری از برخی از بخش‌های زبان بالاجبار در این درس گنجانده شده‌اند، لکن تدریس آنها بطور مستقیم و آگاهانه باید به درس‌های بعدی یا سطح پیشرفته‌تر کلاس موکول گردد.

هدف نهایی از بررسی و ارزشیابی هر درس الزاماً این است که نکات جدید آن پیش از تهیه طرح درس (lesson planning) کشف گردد و معلم زبان آنها را به عنوان جنبه‌های اصلی تدریس خود برگزیند و شیوه‌های تدریس و ترتیب ارائه آنها را در کلاس، پیش از تدوین طرح درس خود مشخص کند.

اما قبل از ارزشیابی محتوای هر درس و کشف اهداف خاص آموزشی آن، انجام فرایند دیگری هم برای معلم زبان ضروری می‌نماید که باید نتیجه آن را در طرح درس مورد توجه قرار دهد و آن فرایند این است که معلم زبان سعی کند با یک مرور اجمالی به تمام درس، همه عناوین و قسمتهای درس را به ترتیبی که در صفحه‌های کتاب چاپ شده‌اند واریسی کند و طرح کلی (general/overall format) درس را که تهیه‌کنندگان کتاب موقع تدوین آن کتاب مدنظر داشته‌اند،

A SAMPLE LESSON - EVALUATION - ON RIGHT PATH TO ENGLISH, BOOK 1, LESSON 5

Dr. Hossein Vossooghi, UTE

جدول نمودار ارزشیابی درس

language components criteria for evaluation	sound elements (pronunciation)	Structures (Grammar)	New vocabulary (content)
Selection			
Gradation			
Presentation			
Practicality			
Functional Load			

مشخص نماید. «طرح کلی» برای تمام درسهای کتاب کم و بیش بطور یکسان رعایت می شود، و ایده کلی، شیوه تدریس و ترتیب تدریس مطالب درس را برای معلم زبان آشکار می سازد. بهمین دلیل در مقاله زیر، ابتدا نحوه بررسی «طرح کلی» درس شماره ۵ (از کتاب زبان سال دوم راهنمایی چاپ ۱۳۷۰) از نظر تان خواهد گذشت که نخستین درس اصلی کتاب را (پس از چهار درس آمادگی) تشکیل می دهد و آنگاه به ارزشیابی محتوای سه گانه زبان آن درس پرداخته می شود که عبارتند از (الف) عناصر صوتی (تلفظ)، (ب) عناصر ساختاری (دستور) و (ج) واژگان جدید که بر اساس چهار معیار اصلی و یک معیار فرعی به انجام می رسد. در جدول روبرو که فرایند ارزشیابی یک درس نمونه را بطور خلاصه نشان می دهد، محتوای سه گانه درس در ردیف بالا و معیارهای پنج گانه ارزشیابی آنان در ستون سمت چپ قرار گرفته اند و خانه های خالی جدول، نشانگر حوزه های مورد بررسی زبان است که شرح آنها به ترتیب در مقاله حاضر از نظر خوانندگان عزیز خواهد گذشت.

درباره نشریات رشد تخصصی

مجلات رشد آموزش مواد درسی مدارس کشور که به منظور ارتقاء سطح دانش معلمان و ایجاد ارتباط متقابل میان صاحب نظران، معلمان و دانشجویان با برنامه ریزان امور درسی از سوی دفتر برنامه ریزی و تألیف کتب درسی سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش هر سه ماه یکبار منتشر می شود، در حال حاضر عبارتند از:

۳۲	۶ - رشد آموزش زبان	۳۷	۱ - رشد آموزش ریاضی
۲۸	۷ - رشد آموزش زمین شناسی	۳۴	۲ - رشد آموزش شیمی
۳۱	۸ - رشد آموزش فیزیک	۳۲	۳ - رشد آموزش جغرافیا
۱۸	۹ - رشد آموزش معارف اسلامی	۳۱	۴ - رشد آموزش ادب فارسی
۱۴	۱۰ - رشد آموزش علوم اجتماعی	۲۸	۵ - رشد آموزش زیست شناسی

۱۱ - رشد آموزش راهنمایی ۳

دبیران، دانشجویان دانشگاهها و مراکز تربیت معلم و سایر علاقه مندان به اشتراک این مجلات می توانند جهت دریافت مجله، حق اشتراک یکساله خود را به حساب ۹۰۰۵۷ نزد بانک ملی شعبه خردمند جنوبی - قابل پرداخت در کلیه شعب بانک ملی - واریز و فیش آن را همراه با فرم تکمیل شده زیر به نشانی تهران، جاده آبعلی - خیابان سازمان آب، بیست متری خورشید، مرکز توزیع انتشارات کمک آموزشی کد پستی ۱۶۵۹۸ - تلفن ۷۷۵۱۱۰ - ارسال دارند.

ضمناً؛ معلمان، کارشناسان، مدیران، پژوهشگران و سایر علاقه مندان به امور تعلیم و تربیت جهت آگاهی بیشتر از یافته های صاحب نظران می توانند با پرداخت مبلغ ۸۰۰ ریال در هر سال ۴ جلد فصلنامه تعلیم و تربیت دریافت نمایند.

قابل توجه مشترکین و علاقه مندان:

- ۱ - به اطلاع مشترکین و علاقه مندان مجلات رشد تخصصی می رساند، چنانچه فرم اشتراک به طور کامل تنظیم و همراه حواله بانکی ارسال نشود، مرکز توزیع از ارسال مجله مورد درخواست معذور است.
- ۲ - متقاضیانی که احتمالاً به دلیل نقص درخواست به تقاضای آنان پاسخ داده نشده است، می توانند جهت روشن شدن موضوع با مرکز توزیع مکاتبه و یا تماس حاصل فرمایند.
- ۳ - در صورت تغییر نشانی پستی، مراتب را با ذکر شماره اشتراک به مرکز توزیع مجلات اعلام نمایید.

※ دانشجویان مراکز تربیت معلم می توانند با ارسال فتوکپی کارت تحصیلی خود از ۵۰٪ تخفیف برخوردار شوند.
فرم اشتراک

اینجانب با ارسال فیش واریز مبلغ ریال، متقاضی اشتراک یکساله مجله
رشد آموزش هستم.
نشانی دقیق متقاضی: شهرستان: خیابان: کوچه:
پلاک: کد پستی: تلفن:

Roshd

Foreign Language Teaching Journal

Editor

Akbar Mirhassani, Ph. D.
Tarbiyat Modarres University

Organization of Research & Educational
Planning, Ministry of Education, Iran
3. Mehdi Nowruzi, Ph. D. (TEFL)
Allam-e-Tabatabai University

Executive Director

Shahla Zarei Neyestanak
Organization of Research & Educational
Planning, Ministry of Education, Iran

Advisory Panel

Dr. H.Vossoughi, linguist, Teacher Training University
Dr. A. Rezai, English Literature, Tabriz University
Dr. A. Miremadi, Linguist, Allam -e- Tabatabai University
Dr. J. Sokhanvar, English Literature, Shahid Beheshti University

Editorial Board

1. Parviz Birjandi, Ph. D. (TEFL)
Allam-e- Tabatabai University
2. Ghassem Kabiri, Ph. D. (Education)

Roshd Foreign Language Teaching Journal (FLTJ) is published four times a year under the auspices of the Organization of Research & Educational Planning, Ministry of Education, Iran.

Contribution to Roshd FLTJ:

The Editorial Board welcomes previously unpublished articles on foreign language teaching/ learning, particularly those based upon experiences gained from and/or researches done at Iranian schools.

Manuscripts:

If you intend to submit an article for publication, please send three type-written copies of your manuscript together with three copies of its abstract to:

**P. O. Box 15874
English Language
Department
Iranshahr Shomali
Building No. 4**

A manuscript in Farsi is to be accompanied with an English abstract, and if in English, French, or German with a Farsi abstract.

The opinions expressed in Roshd FLTJ are the contributors' and not necessarily those of the Ministry of Education or the Editorial Board.

	راشد آموزش معارف اسلامی	 سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی			راشد معلم		
	راشد آموزش زمین‌شناسی	آموزش جغرافیا					
	راشد آموزش راهنمایی						
	آموزش زیست‌شناسی				آموزش علوم اجتماعی		
	علمی و ادبی			آموزش شیمی	راشد آموزش زبان		
	راشد راشدین	راشد	نوجوان		آموزش ادب فارسی		
	جان	■ مجلات رشد تخصصی: تهران - صندوق پستی: ۳۶۲ - ۱۵۸۵۵ ■ مجلات رشد عمومی: تهران - صندوق پستی: ۳۲۳۱ - ۱۵۸۷۵ ■ مرکز توزیع مجلات: تهران چاده ابله - خیابان سازمان آب - ۲۰ متری خورشید - مرکز توزیع انتشارات کسک آموزشی - کد پستی ۱۶۵۹۸ تلفن: ۷۷۵۱۱۰			راشد آموزش فیزیک		
	راشد آموزش ریاضی				راشد		
					راهبر		

از غرفه مجلات رشد در ششمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، بازدید نمایید.

۲۴ - ۱۴ اردیبهشت ۱۳۷۲